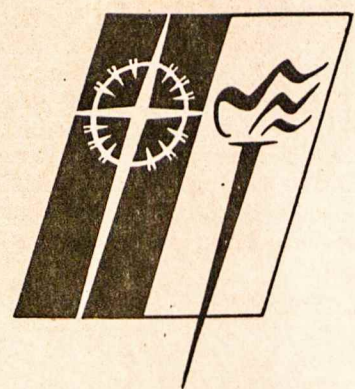

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 7 (2554) 1999 VASARIS-FEBRUARY 16

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA - \$1

Švęsti su vaikais

Tėvų šventa pareiga, dažnai nelengva, yra išmokyti savo vaikus, įdiegti jiems pagrindinius gyvenimo principus. Žmonės - ne paukščiai. Neužtenka išmokyti tik lesti ir lizdą susukti! Kiek sričių žmonės turi vaikams nuvesti, kiek elgesio, kalbos plonybių, sveikų įpročių, protingos mąstysenos ir pageidautinų dorybių, kurių patys gali turėti tik ribotą dalį. Rečiau pagalvojama, kad ir vaikai savo tėvus išmoko svarbių gyvenimo pamokų - kartais tik klausdami klausimus.

MOKYTOJAI gerai žino, kad tikslus būdas patikrinti žinių įsisąmoninimą, jų supratimą, yra paaiškinti jas kitam. Tuo principu mokyklose grindžiami egzaminai, mokiniams rašomi pažymiai. Panašiu dėsniu vaikai savo klausimais, nekaltu ir natūraliu smalsumu tikrina tėvų žinias ir net įsitikinimus. Mažiesiems atsakoma paprastai, vėliau sudėtingesnius klausimus atsakyti kartais tenka vienam iš tėvų siųsti pas kitą, pagal sritį ar sugebėjimus. Vis dėlto ateina laikas, kada vienas arba abu būna atsakę į klausimą savo pačių elgesio ar pavyzdžių, savo veiksmais. Nors jie nebūtinai komentuoja, bet paaugliai tuojau gali pajusti tėvų įsitikinimų gyli, kada atsakoma, pavyzdžiui, į klausimą "Kodėl reikia Vasario 16-tosios minėjimo?"

VIENAS iš labiausiai miglotų klausimų išeivijoje gimusiems tėvams yra patriotinių jausmų perdavimas savo vaikams. Nejauku pripažinti, bet iš minėjimuose dalyvaujančių skaičiaus yra aišku, kad pasiekimas yra retas. Galima vaikus vesti į liuanistinę mokyklą ar kitus lietuviškus užsiėmimus viliojant juos pažadais, kad ten bus jų draugai, gaus pažymį gimnazijoje, galės pasirodyti scenoje, pradžiugins savo senelius. Be abejo, gyvenantiems didesniuose lietuvių telkiniuose yra žymiai lengviau tokiu būdu išlaikyti vaikuose didesnę susidomėjimą lietuviška kultūra. Tačiau darosi vis sunkiau vakarietiškoje, asmeninės laisvės ir bekrasčio pasirinkimo dvasioje auklėjamiems vaikams nustatyti griežtas sąlygas: eisi, darysi, nes mūsų tėvams ir mums tai yra svarbu, gera ir įdomu. O iš tikrųjų, kiek pokaryje gimusių tėvų pasakys tuos žodžius apie minėjimą? Reikia tik apsidairyti bet kuriame patriotinio pobūdžio rengime, ir atsakymas bus apgailėtina aiškus. Išskyrus programos dalyvius, publikoje dažniausiai būna vien vyresnieji, tad ir jiems pritaikoma programa. Atsirado savotiškas užburtais ratas.

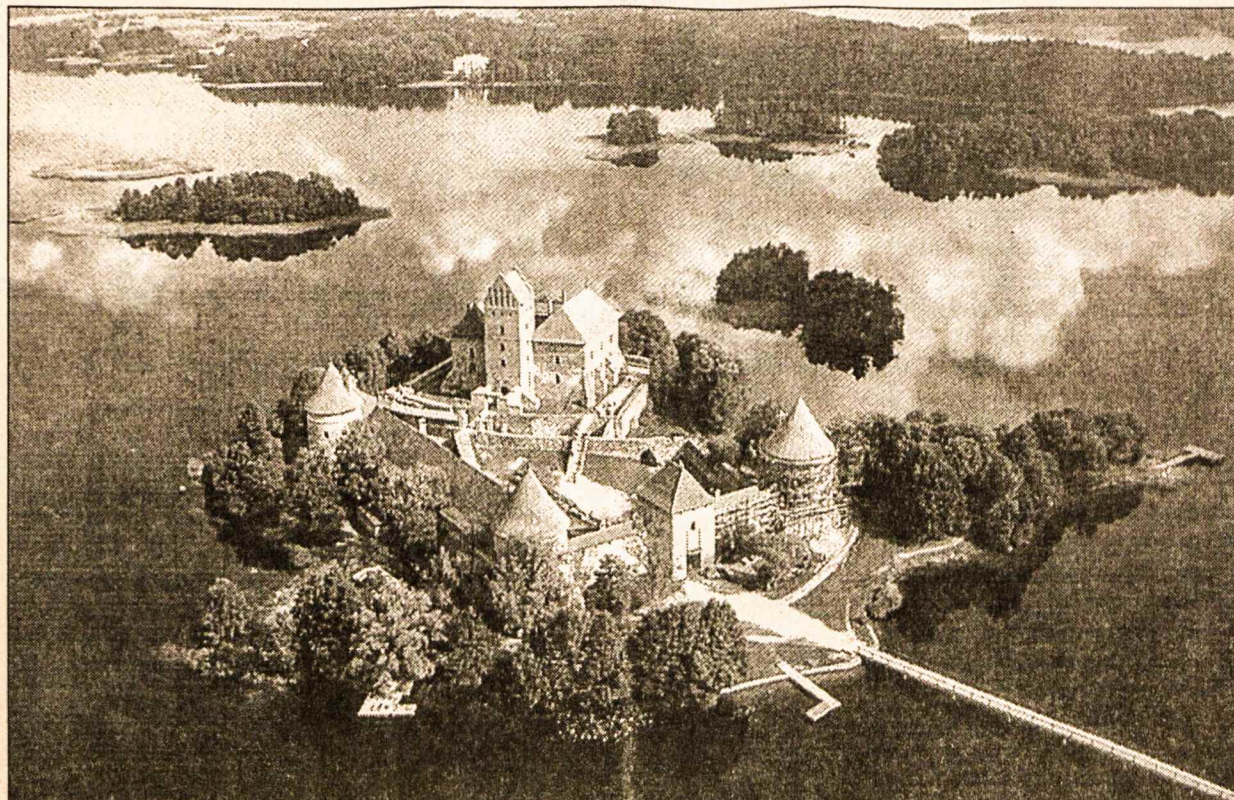
VIS DĖLTO viltis ir išradinumas yra esminiai gyvavimo ir išlikimo veiksniai. Tiek pat svarbus yra tam tikras lankstumas. Jeigu tėvams teko aiškinti Vasario 16-tosios prasmę, ir norima, kad šeima su vaikais dalyvautų minėjime, o dar ir grįžtų kitamet, programa turėtų būti įdomi visiems. Gal laikas didesnę apylinkęms truputį pakeisti, pajavrinti iškilnių eiga, kad jos taptų labiau šventiškos, šeimyniškos. Kodėl nerengti pokylio su programa, muzika, vaišėmis? Nereikia, kad tai drumstų šios progos rimtį. Daug metų kentėta, kalbėta už pavergtą Tėvynę. Tai buvo reikalinga. Dabar, nepaisant trūkumų, kurių visur yra, Tėvynė yra laisva. Ji yra ir mūsų Tėvynė, mes galime kartu su ja džiaugtis! Skelbkime, švęskime Nepriklausomybės dieną! **RSJ**

KANADOS ĮVYKIAI

Bilijonai sveikatos tarnybai

Kanados min. pirmininkas, provincijų premjerai ir teritorijų vadai, pirmąją vasario savaitę susirinkę Otavoje, sprendė "socialinės santarvės" ("Social Union") klausimus. Bet pirmiausia buvo susitarta pagerinti sveikatos tarnybos būklę visoje Kanadoje. Pinigai tam paskutiniu metu buvo labai apkarpyti siekiant sumažinti biudžetų deficitą, ir kanadiečiai pradėjo skųstis sveikatos aptarnavimo lygiu. Šiame susirinkime buvo paskelbta, kad Otava skirs sveikatos reikalus papildomus \$5 bilijonus per sekančių trijų metų laikotarpį. Iš jų \$2.5 bilijono bus paskirti šiais metais. Ontario jau paskelbė, kad šios provincijos gauti pinigai bus naudojami pasamdyti daugiau gailėstingų seselių, pagerinti diagnostinę tarnybą, praplėsti ilgalaikę ligonių priežiūrą ir jų aptarnavimą namuose. "Socialinės santarvės" rėmuose - tarp kitų dalykų - susitarta, kad kanadiečiai, persikėlę gyventi iš vienos provincijos ar teritorijos į kitą, bus vienodai su vietiniais traktuojami priimančios universitetus, įvairias kitas profesines mokyklas bei naudojantis sveikatos ir kitu socialiniu aprūpinimu. Kvebeko premjeras šio susitarimo nepasirašė. Provincijos turės reguliariai pranešti Otavai, kaip ši programa įgyvendinama, Otava turės metus iš anksto įspėti pro-

vincijas apie socialinio biudžeto sumažinimus bei naujų programų įvedimą. Pastaruoju atveju bus tariamasi su provincijomis ir teritorijomis. Šis susitarimas bus peržiūrimas kas treji metai. **Gyvūnėlių kontrolės įstatymas** buvo priimtas po aštrių debatų Toronto taryboje ir įsigalios nuo liepos 1 d. Genos visame Toronto mieste (GTN). Naujas įstatymas numato visų kačių ir šunų registraciją, kuri kainuos \$35 (lytiškai neutralizuotus registruos nemokamai); savininkams bus leidžiama turėti ne daugiau kaip tris šunis ir ne daugiau kaip šešis gyvūnėlius iš viso; uždrausta laikyti pirmuosius gyvūlius ("primates"), dramblius, nuodingas gyvates, nuodingus vorus, ilgesnes nei 3 metrų gyvates ar ilgesnius kaip 2 metrai driežus. Kačių už virvūčių vedžioti nereikės, bet jei jos darys žalos kaimynams, bus gaudomos ir uždaromos. Taip pat, jei šuo ką įkąs savo šeimininko valdose ar už jų, privalės nešioti apynasrį; po antro įkandimo, savininkas bus nubaustas, o šuo galės būti "užmigdytas". **Otavos "Winterlude"**, kasmetinis 16 dienų trunkantis žiemos karnavalas, prasidėjo vasario 5 dieną. Paprastai, nors ir būna šalta, bet kanadiečiai, vietiniai ir turistai gausiai dalyvauja visuose karnavalo renginiuose. (Nukelta į 6-tą psl.)

Trakų salos piliis - senovės Lietuvos kunigaikščių sostinė, dabar lankoma daugelio turistų (apie 300,000 per metus) Nuotr. J. Polio

Karaliaučiuje apsilankius su labdara

Laikraštis "Naujasis varpas". Vietinių lietuvių veikla. Jų esama apie 18,000. Susitikimas su Lietuvos prezidentu. Parama iš Lietuvos ir užsienio. Labdaros krovinius iš Lietuvos sunkiai praleidžia rusų muitinės

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Karaliaučiaus krašto laikraštis pavadintas reikšmingu vardu "Naujasis varpas". Pirmame laikraščio puslapyje idėtas višai Lietuvai svarbus Mažosios Lietuvos tautinės tarybos aktas, pasirašytas 1918 m. lapkričio 30 d. Tilžėje. "Atsižvelgdami į tai, kad viskas, kas yra, turi teisę gyventi, ir į tai, kad mes Lietuviai čionai Prūsų Lietuvoje gyvenantieji sudarome šito krašto gyventojų daugumą, reikalaujame mes remdami ant Vilsono tautų paties apsiprendimo teisės, priglaidimą Mažosios Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos. Visi savo parašu šitą pareiškimą primantieji pasižada, visas savo jėgas už įvykdinimą minėtojo siekio pašvesti".

Bendruomenės veikla

Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis (jis ir redaktorius "Naujojo varpo") pasakojo, kad lietuvių bendruomenė susibūrusi prieš 10 metų, rengiasi švęsti savo veiklos 10-metį. Šio krašto lietuviai aktyviai dalyvauja kartu su viso pasaulio lietuvišiais Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėse, sporto žaidynėse. Atskirose lietuvių gyvenamosiose vietose suburti chorai, kuriems vadovauja daugiausia mokytojai. Antai Stalupėnų (Nesterovo) "Žiedo" - vadovas mokytojas Anatolijus Galčevskis, Gumbinės (Gusevo) "Nadruvos" - Loreta Makaraitė, Karaliaučiaus - Onutė Kruglikova, Lazdynų (Krasnozemske) "Šešupės" - Aldona Juškevičiūtė-Strojeva, Tilžės (Sovetsk) Vyduono lietuvių draugijos choro "Birutė" - Danutė Saudargienė.

Švietimo rūpesčiai

Sigitas džiaugėsi, kad lietuvių bendruomenės santykiai su Karaliaučiaus administracija šiek tiek pagerėjo. Pirmosios lietuviškos spausdintos knygos autorius Martynas Mažvydas dirbo Ragainės evangelikų, liuteronų parapijoje. Karaliaučiaus administracija sutiko prie bažnyčios pritvirtinti atminimo lentą. Taip pat prie seniausios Europos universiteto Karaliaučiuje bibliotekos sienos pritvirtinta memorialinė lenta. Lentas paruošė skulptorius K. Venslovas.

Karaliaučiaus universitetą įsteigęs Gediminaitis Albrechtas Brandenburgietis, pasikvietė iš Lietuvos Stanislovą Rapolionį ir Abraomą Kulvietį. Karaliaučiaus universitete 1547 m. Martynas Mažvydas, dar būdamas to universiteto studentu, parašė pirmąją lietuviškąją knygą. Tilžėje, Ragainėje, Karaliaučiuje veikia lietuviškos kla-

sės. Švietimo reikalais rūpinasi mokytojų sąjunga. Visuomeninė lietuvių veikla rūpinasi mokytojai - Jonas Glinskis, Laima Žemgulienė ir kt. Susilaukia paramos ir iš Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovo Gabrieliaus Zemkalnį. Bendruomenės padaliniai - steigiami kuršiai, būreliai, sekmadieninės klasės, kur mokoma lietuvių kalbos.

Lankėsi Lietuvos prezidentas

Karaliaučiaus krašte neseniai lankėsi Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus su žmona. Susitikime su lietuviu buvo kalbėta apie kultūrą ir švietimą. Prezidentas sakė: "Mokykla yra šventa. Jei mes nesudarysime sąlygų mokyti vaikus lietuvių kalba, tai neturėsime ateities... Aš už tai, kad visos mokyklos, net pačios mažiausios, gyvuotų, ypač Mažojoje Lietuvoje".

Susitikime su Prezidentu Eugenija Griško skundėsi, kad Stalupėnuose ir kitose vietovėse nėra ne tik kunigų lietuvių, bet ir patalpų maldai. Pasimelsti lietuviai renka sielą, nes neturi lėšų pastatui įsigyti. Todėl buvo prašyta paramos. Prezidentas sakė, kad su Karaliaučiaus srities gubernatoriumi bus kalbama ne tik apie prekybos reikalus, bet ir apie kultūrą, švietimą bei religiją. Na, o kunigų esą trūksta ir Lietuvos mokyklose. Po 4-5 metų išiešioti naują kunigų kartą. Todėl padėtis visur pagerėsianti.

Alma Adamkienė pasiūlydė išsaugoti lietuvišką dvasią, meilę Tėvynei. Susitikimas Karaliaučiaus krašto lietuvių su Prezidentu baigėsi populiaria daina "Žemė Lietuvos ažuolai žaliuos".

Parama iš svetur

Karaliaučiaus krašto mažeji lietuviaičiai susilaukia paramos iš svetur. Mažosios Lietuvos draugijos Čikagoje dėka 32 mažeji stovyklav Kačerginėje. Kelios dešimtys vaikų stovykla-

vo Pagėčiuose. 30 jų turėjo progos pabuvoti Kretingos pranciškonų vienuolių jaunimo centre. Ekonominė krizė, ištikusi Rusiją, palietė ir Karaliaučiaus kraštą. Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijai buvo pavesta koordinuoti vaistų siuntą už vieną milijoną litų. Karaliaučiaus srityje gyvena apie milijoną žmonių. Vos ne kas antras priklauso socialiai remtinoms grupėms. Vidutinė pensija - apie 30 JAV dolerių - dabar sumažėjo 10-13 dolerių, o kainos rubliais pakilo 5 kartus.

Ligoninėse trūksta vaistų, besigydančius maitinami kartą per dieną. Daugiavaikėms šeimoms išmokos nemokamos jau pusę metų, pensijos vėluoja iki 3 mėnesių.

Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenės pirmininko S. Šamborskio teigimu, srityje gyvena apie 18,000 lietuvių, sudarantių apie 2% visų gyventojų. Yra 300 bendrojo lavinimo mokyklų, 150 vaikų darželių, 60 gydymo įstaigų, 40,000 kariškių. Ekonominė krizė nieko neaplenkė. Todėl paramos reikia ne tik lietuviams, bet ir visiems gyventojams. Šamborskio manymu, humanitarinė pagalba ne tik palengvintų sunkią padėtį, bet ir suartintų tautas.

Pasak S. Šamborskio, artimiausiu metu reikėtų sukaupti apie 10 tonų miltų, po keleris tonų įvairių kruopų, aliejaus, cukraus, konservuotų pieno ir mėsos produktų.

Didelę paramą Stalupėnų rajono socialiai remtinėms žmonėms davė Vilkaviškio rajono savivaldybė. Parama maisto produktams įvertinta 50,000 litų. 10% siuntos teko vietos lietuvių draugijai. Jos pirmininkė Eugenija Ženiuvienė sudarė paramos skirstymo komisiją.

Lazdynų (Krasnozemske) rajonui pagalbą davė Šakių rajono savivaldybė, Tilžės vaikų namams - klaipėdiečiai. Ragai-

(Nukelta į 2-ą psl.)

Karaliaučiaus krašto Stalupėnų lietuvių mokiniai, dalyvavę Mišiose

Savaitė Lietuvoje

Ambasadorių atšaukimai

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos siūlymu, vyriausybė sausio 27 d. pritarė devynių kadiciją baigusiu ambasadorių atšaukimui, jų kadicijai pasibaigus. Kai prezidentas Valdas Adamkus pasirašys atitinkamus dekretus, bus atšaukti ambasadorius Pietų Amerikoje Vytautas Dambrava, Vokietijoje - Zenonas Namavičius, Lenkijoje, Bulgarijoje ir Rumunijoje - Antanas Valionis, Danijoje ir Islandijoje - Raimundas Jasinevičius, Italijoje ir Maltoje - Romanas Podagėlis, Ispanijoje - Giedrius Čekuolis, Kanadoje - Alfonsas Eidintas bei Lietuvos atstovas Jungtinėse Tautose ambasadorius Oskaras Jusys ir Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijoje atstovas ambasadorius Algirdas Žemaitis.

Susitiko ministeriai pirmininkai

Helsinkyje vasario 8-9 d. d. įvyko Šiaurės tarybos ir Baltijos asamblejos sesija bei Baltijos valstybių ministerių pirmininkų susirinkimas. Jame buvo palankiai atsiliepta apie Lietuvos pastangas įtraukti Rusijos Karaliaučiaus sritį į bendradarbiavimą Baltijos jūros regione. Taip pat pažymėta, kad šiuo metu Lietuvai pirmininkaujant šioje taryboje imtasi papildomų žingsnių šia kryptimi. Susitikime Lietuvos ir Norvegijos ministeriai pirmininkai Gediminas Vagnorius ir Kjell Magne Bondevik pristatė Baltijos jūros regioninio bendradarbiavimo svarbą ir reikšmingiausius uždavinius, rašo ELTA. Sesijos progą taip pat susitiko centro, dešiniųjų bei kairiųjų partijų vadovai, tarėsi dėl tolimesnio bendradarbiavimo.

Seimo pirmininkas Kinijoje

Nuo sausio 29 iki vasario 7 d. Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis su parlamentine delegacija oficialiai vizitą lankėsi Kinijoje. Apsilankymo tikslas buvo iširti bendravimo galimybes su šia valstybe.

V. Landsbergis susitiko su Kinijos užsienio reikalų ministru Tang Jiaxuan, jam siūlė Lietuvos paslaugas prekybos srityje pasinaudojant Klaipėdos uostu ir Šiaulių oro uostu. Jam buvo užtikrinta, kad Kinijos vyriausybė skirs didelį dėmesį tarpvalstybinių santykių plėtojimui. Taip pat įvyko susitikimas su Kinijos Liaudies atstovų susirinkimo pirmininku Li Peng.

Sutartis prieš korupciją

Kaip praneša ELTA, Lietuvos ambasadorius Europos taryboje Aurimas Taurantas su 18 kitų valstybių atstovais sausio 27 d. pasirašė Baudžiamosios teisės sutartį prieš korupciją. Dokumente apibrėžta "korupcija" vadinama veikla bei įtvirtinta pasirašiusių valstybių įsipa-

reigojimai valstybiniu mastu nustatyti baudžiamąją atsakomybę už tokią veiklą. Taip pat numatytas tarpvalstybinis bendradarbiavimas kovoje su korupcija. Lietuvoje sutartis įsigalios seimui ją patvirtinus.

Demokratų partijos sukaktis

Lietuvos demokratų partija, įsteigta šimtmečio pradžioje, buvo pirmoji savo veiklą atkūrusi partija, kai Lietuvoje prieš dešimt metų prasidėjo atgimimo sąjūdis. Dar sovietinei Lietuvos konstitucijai galiojant, 1989 m. vasario 5 d. įvyko atkuriamasis demokratų partijos suvažiavimas. Š.m. vasario 6 d. Vilniuje suakčiai buvo skirtas suvažiavimas, kuriame apžvelgta demokratų veikla. Partijoje yra apie 2000 narių, jos pirmininkas Saulius Pečeliūnas yra jos vienintelis atstovas seime, rašo ELTA.

Atnaujinta koalicijos sutartis

Sausio 22 d. Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių), pirmininkas Vytautas Landsbergis ir valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius bei Krikščionių demokratų partijos pirmininkas Algirdas Saudargas su valdybos pirmininku Kazimieru Kuzmicku pasirašė atnaujintą koalicinę sutartį, rašo "Lietuvos aidas" (nr.15). LKDP pirmininko pavaduotojas pareiškė, kad atnaujinta sutartimi užtikrinama abiejų partijų lygiavertisumas. Joje taip pat numatyta tvarka iškilus reikalui dalintis vyriausybės postais, procedūra koalicijos dalyviams nesutariant, svarstant sutarties nutraukimo galimybę.

Paleis S. Stomą

ELTA skelbia, kad rašytojas ir žurnalistas Saulius Stoma, buvęs "Lietuvos aidas" vyriausiasis redaktorius, bus paleistas į laisvę, vykdančiam prezidento Valdo Adamkaus vadovaujamos malonės komisijos sprendimą. S. Stoma apmokėjo "Lietuvos aidas" pateiktą civilinį ieškinį 62, 163 litus, kurių pasisavinimu iš "LA" jis buvo apkalintas 1998 m. ir nuteistas 5 metus kalėti. Jam taip pat buvo atimta pusė turto bei uždrausta eiti vadovaujantįs pareigas trejus metus po bausmės atlikimo. Jis savo turėtąs "LA" akcijas pardavė Reformų partijos pirmininkui, verslininkui Algirdui Pilveliui ir už gautus pinigus atsiskaitė su dienraščiu.

"Respublika" sausio viduryje pranešė, kad JAV lietuvis Albinas Markevičius padengė "Lietuvos aidas" daugiau kaip milijono JAV dolerių skolą Vokietijos verslininkui Andres Nimkei. Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su UAB "Radau". Šis penktadieniais sostinėje leidžiamas, nemokamas spalvotas reklaminius laikraštis bus duodamas "LA" prenumeratoriams Vilniuje. **RSJ**

Šiame numeryje

Švęsti su vaikais
Renginiuose reikia tik apsidairyti, ir atsakymas bus apgailėtinas
Karaliaučiuje apsilankius su labdara
Ekonominė krizė Rusijoje palietė ir Karaliaučiaus sritį
Lietuva keičiasi gana greitai
Patys turime būti pasiruošę ginti savo kraštą
Valdžia kaltinama už viską
Konservatoriai negerai, nes prima antikagebistinius įstatymus
Tautinė kalba - pasenusi atgyvena?
Tikrai laisvu tejsmanoma būti savo kalbos aplinkoje
Gydytoja saugumiečių akiratyje
Kiekviena mokykla turėjo tamsius darbus atliekančių asmenų
Tautinių šokių kūrėjos pėdsakai
A. a. Marijū Baronaite-Grėbliūnienė prisimenant
Amžinoji knyga lietuvių tautai
Šventojo Rašto vienoje knygoje sulaukus
Dienos arabų krašte Jemene
Valgant arabai pagrojo ir pašoko du šokius
XX amžiaus Lietuvos mokytojai
Kas penkta tremtinių šeima buvo mokytojų

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius,
G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnėio – \$52,
garbės – \$62. Oro pašto užėjūrus – \$135. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. –
1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai
nuošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija
neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostūria. Bendradarbių pasirašyti
straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S.
office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00,
supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at
Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address
changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in
Canada. ISSN 0040-4063.

Lietuva keičiasi gana greitai

Pokalbis su buvusiu Lietuvos Vidaus reikalų
viceministeriu plk. Romu Kilikausku

IGNAS MEDZIUKAS

Plk. Romas Kilikauskas, gimęs Jurbarko, su tėvais turėjo palikti Lietuvą 1944 m. dėl tėvo valstybinės tarnybos. Atvykęs į Ameriką baigė JAV karinį pajėgų štabo akademią, Karo aviacijos akademią, Aviacijos pajėgų valdymo ir štabo akademią, Gynybos pajėgų žvalgybos akademią. Keturiolika metų tarnavo JAV aviacijoje Vokietijoje, vėnėrius metus Vietnamo. Paskutinės tarnybos pareigos buvo Pentagono, kur jis buvo Pasaulinės įspėjimo sistemos centro direktorius, apriūpinęs žiniomis Baltuosius rūmus, Krašto apsaugos ministeriją. Bendrąjį gynybos štabą. Jis 37 metus tarnavo JAV žvalgyboje. 1992 m. išėjęs pensijon, buvo paskirtas JAV ambasados Vilniuje patarėju. Dirbo ten iki 1994 m. Vėliau buvo Lietuvos Vidaus reikalų viceministeris. Š. m. sausio 10 d. jis lankėsi viloje "Trakai" (sav. J. ir K. Karužo), Kalifornijoje. Paprašytas "TZ" bendradarbio sutiko atsakyti į klausimus.

– Ilgesnį laiką gyvenote Lietuvoje, dirbote Vidaus reikalų viceministeriu. Gal galėtumėt trumpai pasakoti apie šio darbu, kurį ten atlikote?

– VRM, kaip jos pats pavadinamas, tvarko krašto vidaus reikalus, palaiko viešąją vadaus tvarką, rūpinasi socialinės taikos, ramybės bei piliečių saugumo reikalais. Jos užduotis yra ir valstybės sienų apsauga. Visas tas pareigas atlieka viešojo policija (miestų, savivaldybių, kriminalinė, kelių), vidaus kariuomenė ir pasienio policija, susidedanti iš maždaug 5000 asmenų. Mano žinioje buvo pasienio policija, migracija ir užsieniečių registravimo centras Pabradėje. Nelabai noriai buvo keičiami sovietiniai darbo metodai, todėl aš siūniau kandidatus į Vokietiją ir Skandinavijos kraštus, kad pasimokyti, kaip ten yra daroma ir pritaikyti Lietuvos sąlygoms.

– Ar Jūsų nuomone, Lietuvos kariuomenė pakankamai skiriama lėšų valstybės biudžete?

– 1992-1994 m. esant valdžioje komunistams, kariuomenės organizavimas buvo žlugdomas. Patriotai karininkai atleisti iš atsargos. Labai mažai buvo skiriama kariuomenės išlaikymui lėšų. Dabar stengiamasi kariuomenei skirti iki 2% bendro šalies vidaus produkto.

– Lietuvos spaudoje buvo užuominų, kad neprasminga skirti daug lėšų ginkluotei, geriau tuos pinigus skirti švietimo reikalmams. Kokia Jūsų nuomonė?

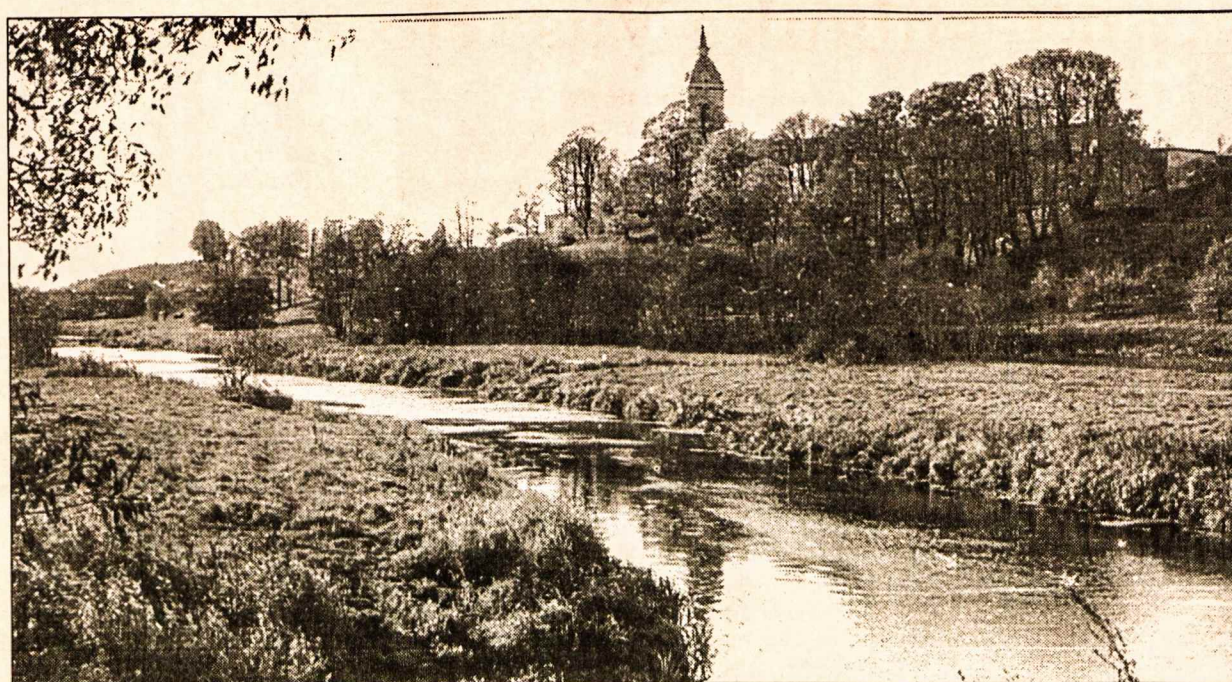
OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Lėvuo ties Palėvėne (Kupiškio rajone)

Nuotr. H. Paulausko

Valdžia kaltinama už viską

Kažkam naudinga kelti žmonių nepasitikėjimą valdžia

DOC. DR. VIKTORAS BAŠKYS, Šiauliai

Turbūt būtų sunku rasti pa-saulėje tokią valstybę, kurios visi gyventojai patenkinti valdžia. Ne išimtis ir Lietuva. Čia šian-dien labai madinga už visas gyvenimo negeroves kaltinti valdžią, ypač konservatorius, kurie turi daugumą seime.

Tie kaltinimai kartais nepagrįsti. Pavyzdžiui, dabartinė valdžia kaltinama už žemės ūkio, pramonės sugriovimą (nors tai padarė prieš tai valdžiusi LD-DP), už didėjančią nedarbą, mažas pensijas, kainų kilimą ir kitką. Žodžiu sakant, kam dabar sunku Lietuvoje gyventi, kaltina Lietuvos vyriausybę, konservatorius ir V. Landsbergį.

Prie to daug prisideda spauda, radijas, televizija. Valdžios veiksmų kritika gyventojai dažnai girdi LNK televizijos laidoje "Paskutinė kryžkelė", "Nakviša", "Spaudos klubas", radijo laidoje "Savaitės komentarai" ir kitose. Jos apstu dienraščiai "Respublika", savaitraščiai "Veidas" ir kai kuriuose kituose laikraščiuose.

Čia ypąc aktyviai reiškiasi kai kurie žurnalistai – politinių įvykių apžvalgininkai, kurie įrodinėja žmoniams, kad dabar Lietuvoje bloga gyventi, kad valdžia spaudžia žmones mokesčiais, nesirūpina vargšais ir t.t. Apie sovietmečio sunkumus vengiama net užsiminti. Štai, pavyzdžiui, politinių įvykių apžvalgininkas per radiją savaitės komentarą baigia tokiais žodžiais: "Dabartinė Lietuvos valdžia – saujelė mėgaujasi turtais, o milijonai skursta". Ar čia ne būdinga Stalino laikų kapitalizmo kritika?

Kad laida būtų veiksmingesnė, kartais į ją pakviečiami nepatenkinti valdžia arba nukentėję nuo konservatorių žmonių. Pavyzdžiui, į televizijos laidą buvo pakviesti buvę ministrai – V. Žiemelis ir L. Andriekienė, kurie pašalinti iš konservatorių partijos. Jie kritikavo konservatorius, neva norėdami taisyti tą partiją. Laidos buvo orientuotos į valdžios kritiką. Juk išmestas iš partijos niekada jos negirs.

Pakilus degalų kainoms, žiniasklaidoje suaktyvėjo valdžios puolimas, tartum to ir buvo laukta. Štai, pavyzdžiui, per LNK televiziją ir radiją transliuotoje laidoje "Paskutinė kryžkelė" š. m. sausio 15 d. buvo aštriai kritikuota ir kaltinta vyriausybė už degalų kainų pakėlimą, didinant akcizą ir PVM.

Finansų ministeris A. Šemeta išsamiai atsakinėjo į klausimus, atremdamas visus kaltinimus, tačiau laidoje skambėjo tik vyriausybės veiksmų kritika finansų, ekonomikos srityse. Pavyzdžiui, telefonu ūkininkas klausiamas, kaip vertina degalų kainų pakilimą. Šis, turėdamas 100 ha žemės, turi daug technikos ir jam benzino bei dizelinio kuro pabrangimas yra nuostolingas. Jis nesidžiaugia kainų pakilimu, ir atsakymas aiškus. Taip be saiko kritikuodami Lietuvos vyriausybę formuoja nei-giamą žmonių nuostatą valdžiai, didina žmonių nepasitikėjimą valdžia.

Tad ar nebūtų geriau tokias diskusijas vesti vyriausybės posėdyje, o ne per radiją ar televiziją? Čia, matyt, siekiama kitokių tikslų... Žinoma, kai kurie inteligentai ir šiaip tautiškausi supratę žmonės ir tokias laidas arba spaudos daromus nepagrįstus akibrokštus nereaguoja.

Kuo nusikalto konservatoriai?

Keliant viešumon įvairias valdžios klaidas, labiausiai šian-dien kaltinama konservatorių partija. Mat konservatoriams turint daugumą seime, buvo priimti du kai kam labai nemalonūs dokumentai. Tai gal už tai, gal už ką kita jie taip pliekiami. Kokie tie dokumentai?

1998 m. gruodžio 10 d. Lietuvos respublikos seimas priėmė V. Landsbergio pateiktą antikomunistinę deklaraciją, kuri po pirmojo pateikimo pastabų buvo ilgai taisoma, braukoma, karpoma. Deklaracija pavadinata "Dėl komunizmo ir buvusių komunistinio okupacinio režimo struktūrų vertinimo". Ši deklaracija ragina teisingai vertinti VKP(b) – LKP vadovaujančių darbuotojų veiklą okupacijos metais bei nustatyti jų tinkamumą šiandieninės Lietuvos valstybės pareigoms. Už deklaraciją balsavo 68 seimo nariai. Socdemokratai, centristai ir LDDP balsavime nedalyvavo. Po taisyto to tinkamumo valstybinės pareigoms nebėlio ("Lietuvos aidas", 1998.XII.11).

V. Landsbergis buvo parengęs ir įregistravęs įstatymo projektą, kuriuo norėta 5 metams apriboti buvusių kompartijos CK darbuotojų veiklą, bet seimas nepriėmė. Tačiau ir priimtoji deklaracija sukėlė seimo kairiųjų jėgų nepasitenkinimą.

Antras svarbus visai Lietuvai dokumentas – jau seniai seime priimtas, bet atidėtas sovietmečio Valstybės saugumo komiteto kadrinių darbuotojų veiklos apribojimo įstatymas, kuris jau įsigaliojo ir veikia, nuo š. m. sausio 1 d., nors per-

duotas konstituciniam teismui svarstyti.

Sovietinės okupacijos metais Saugumo veikla Lietuvoje negali tilpti į jokios civilizuotos valstybės konstitucijos rėmus. Tad kažin ar čia dar reikalingas konstitucinio teismo svarstymas. Juk to Lietuvos kraugerio (NKVD, MGB, KGB ir kt.) veikla buvo skirta lietuvių tautos naikinimui. Pagrindinė paskirtis – vykdyti fizinę ir dvasinę lietuvių tautžudystę, slopinti bet kokią tautos pasipriešinimą okupacijai. Enkavedistai trėmė Lietuvos žmones į Sibirą, kankino kalėjimuose. Kiekvienoje įstaigoje, organizacijoje, mokykloje veikė Saugumo igaliojiniai, užsimaskavę agentai, kurie sekė nepatikimusius ir perduodavo medžiagą Saugumo komitetui arba igaliojiesiems asmenims. Vidurinėse, aukštosiose mokyklose buvo sekami ir persekiojami nepatikimi mokytojai, dėstytojai. Būti agentais buvo telkiami net mokiniai ir studentai. Visur buvo pilna šnipų. Norint nepa-klūsti ant Saugumo meškerės, reikėdavo visų bijoti, saugotis, kad ko nors nepasakytum prieš valdžią, kas gali saugumiečiams nepatikti, už ką galėjo pakvipti Sibiro.

Saugumiečių veikla buvo labai įslopinata, todėl žmogus žmogaus bijojo, draugas bijojo atvirai kalbėtis su draugu, nes draugas galėjo būti seklys. Vykto žmonių susvetimėjimas, dingto tarpusavio atvirumas, nuosirdus bendravimas – didžiausia dvasinė vertybė.

Konservatorių iniciatyva priimtas antikagebistinis įstatymas šiandien teliečia 300-400 žmonių, tačiau jis susilaukė didžiulio pasipriešinimo. Gal už tai taip pliekiami konservatoriai, gal už tokius įstatymus ir anksčiau priimtas deklaracijas ėmė grąsinti didysis kaimynas, neva už rusakalbių persekiojimą, nors patys rusakalbiai Lietuvoje tuo nesiskundžia. (Nukelta į 4-tą psl.)

MIELAM DĖDEI

a.a. STEPUI IGNATAVIČIUI iškeliavus amžinybėn,

jo žmonai BIRUTEI, sūnui STEPUI su žmona ŽIBA, vaikams – ARUI ir ALENAI reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime –

dr. Tomas Remeikis su šeima

MIELAM DĖDEI

a.a. STEPUI IGNATAVIČIUI mirus,

nuosirdžiai užjaučiame jo žmoną BIRUTĘ, sūnų STEPĄ, jo žmoną ŽIBĄ bei vaikaičius ALENĄ ir ARĄ –

dr. Lina Tharp su šeima

AŲA

SILVESTRIUI GRIGONIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolių torontietį ADOMĄ GRIGONĮ ir sūnus nuosirdžiai užjaučiame –

Helen ir Vitas Puodžiūnai
Elena ir Herbertas Stepaičiai
Irena ir Anicetas Zalagėnai
Vincas Paulionis

Karaliaučiuje apsilankius...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nės antrajai vidurinei mokyklai (čia yra 3 pradinės klasės su lietuvių dėstomąja kalba) – ir lietuvių draugijai už 15,000 litų davė paramą Panevėžio miesto savivaldybė.

Susiduriama su dideliais sunkumais rusų munitėje. Panevėžiečiams net 10 valandų teko aiškintis dėl krovinių, o knyges teko gražinti atgal, nes jos kaip labdara negali būti priimtos. Apie keblumus vežant labdarą šiose munitėse rašė ir "Kauno diena" (nr. 298, 1998. XII.21). Kauniečių vaistų krovinių 50,000 Lt vertės Gusevo centrinė ligoninė buvo atgabentas į Kybartus ir tik dalimis buvo pervežtas per Lietuvos ir Rusijos sieną.

Karaliaučiaus srities gyventojams pagelbėti Kaune sudarytas specialus komitetas. Artimiausiu metu bus atidaryta sąskaita. Gyventojai galės pervesti labdaros akcijai skirtus pinigus.

Labdara iš Alytaus

1999 m. sausio 9 d., 7 v., nuo Alytaus rajono savivaldybės rūmų pajudėjo autobusas, vairuojamas Zenono Palonio ir G. Šimkevičiaus, į Stalupėnų (Nesterovą). Autobuso keleiviai – įvairūs pareigūnai bei veikėjai. Kamavo klausimas: kaip pervešime per sieną visą tą labdarą 4000 Lt vertės.

Vilkaviškyje prie mūsų prisijungė Stalupėnų lietuvių mokytojas Arūnas Urbaitis, atvilkęs didelį lagaminą lietuviškų laikraščių ir knygų. Kybartuose – vikaras kun. Kęstutis Sprangauskas ir Stalupėnų mokytojas Anatolijus Galčevskis siūlė krovinių palikti Kybartuose, o vėliau stalupėniškiai parsigabens. Nesutikom. Nutarėm rizikuoti. Tu-

rejom dokumentą, tvirtinantį, kad vykstant su saviveikla susitikti su Stalupėnų mokyklos mokytojais ir mokiniais. Rusų muitininkai buvo geranoriški, pasveikinti su šv. Kalėdomis, krovinių netikrino ir mus praleido.

Stalupėnų mokyklos salėje mūsų laukė ne tik mokiniai. Lietuviškas skambias dainas dainuodamos, tautiškais drabužiais pasipuošusios sutiko Stalupėnų lietuvių. Mokyklos mokytojos buvo nuosirdžios, šypsdamosios parodė patalpą, kur galėjom pasidėti savo daiktus. Salės priekinėje sienoje kabėjo mūsų Trispaivė. Renginys prasidėjo šv. Mišiomis. Sugiedojus Lietuvos himną Stalupėnų mokytojas Anatolijus Galčevskis pristatė stalupėniškias atvykusias alytiškas.

Susirinkusius pasveikino Alytaus rajono meras. Gražiai skambėjo alytiškių ir Stalupėnų dainininkių dainos, patiko Gintarės Akstinavičiūtės pasirodymas. Kuršėnų moksleivių ir V. Januškevičienės eilės buvo skirtos mūsų gražiajai kalbai, Tėvynei. Gražiai dainavo ir grojo rusų kalba Ania Belova. Kalbėtojų taip pat netrūko.

Mokytojas A. Urbaitis Stalupėnuose lietuvių vaikučius moko sekmadieniais. Pasimokyti lietuviškai kalbėti ateina ir rusai. Vienos rusiukės motina labai nori, kad jos dukra pagyventų Alytuje ir išmokyti lietuvių kalbą.

Patyrę Stalupėnų žmonių gerumą, šilumą, patenkinti sėkmės grįžom namo. Labdara buvo įteikta Stalupėnų lietuvių draugijos pirmininkei Eugenijai Ze-niūnienei. Dešimt striukių paskirta Gumbinės lietuvių draugijos pirmininkei Elenai Galdi-kienei. Stalupėnų mokyklai – 20 striukių, Stalupėnų vaikučiams – 20.

AŲA

SONJA RITA JONIKAITĖ-MacMILLAN, mylima dukrele,

jau praėjo vieneri metai, niekada nebegrižtantys, kai Tu palikai mus liūdėti amžinai; ant Tavo kapo gėlės atneštos nuvysta, ir žalia žolė pagelsta, žiemos šaltas sniegas apklojo Tavo kapą.

Už jos vėlę bus atnašaujamos šv. Mišios Lietuvos kankinių šventovėje, Mississaugoje, 1999 m. vasario 28 d., 9.30 val. ryto. Kas velionę pažinojote, prašome prisiminti ją savo maldose.

Tėvai – Petras ir Zuzana Jonikai, Hamilton, Ont.

MIELAM SENŲ LAIKŲ BIČIULIUI

a.a. STEPONUI IGNATAVIČIUI mirus,

žmonai BIRUTEI, sūnui STEPONUI, jn., su šeima, broliui MARKUI IGNATAVIČIUI su šeima reiškiamo gilią užuojautą –

Valė Plačiakienė, Mississauga, Ont.,
sūnus Leonardas su žmona Eileen ir vaikai Kelly, Melanie, Kevin ir Michael, West Palm Beach, FL

P A D Ė K A

AŲA

ONA ANSKIENĖ

mirė 1999 m. sausio 20 d., palaidota sausio 22 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ont.

Reiškiamo gilią padėką visiems, kurie atsilankė į laidotuvių namus ir į laidotuves palydėti mūsų brangiąją žmoną, mamytę ir močiutę į amžino poilsio vietą.

Nuosirdus ačiū už užprašytas šv. Mišias, gėles, užuojautas pareikštas laikraščioje ir žodžiu, pyragus ir už auksas Kanados lietuvių fondui, Dvasinės pagalbos jaunimo centrui Klaipėdoje ir Kovai su vėžio liga.

Dėkojame Anapilio parapijos klebonui prel. Jonui Staškevičiui už maldas prieš karstą, kun. Eugenijui Jurguičiui, OFM, už nuosirdų lankymą ligoninėje ir kun. Edžiui Putrimui už moralinę pagalbą, ir visiems kunigams už šv. Mišias laidojimo dieną.

Ačiū D. Radtkėi už giedojimą Mišiose. Dėkojame T. B. Stanuliams, kad per tokį skubotą laikotarpį sutiko paruošti šiltes pietus.

Mūsų brangaus žmogaus geraširdiškumas ir Dievą mylinti dvasia tepasilieka mums pavyzdys.

Jūsų gili užuojauta visada pasiliks mūsų širdyse.

Liūdi – vyras Vaclovas, sūnus Rimantas, Marlene, vaikaičiai – Jamie ir Lori, duktė Vida, Alfonsas, vaikaičiai – Onutė ir Matas Stanevičiai

Raseinių rajono Gobšių kaimo globos namų "Lėkimas" vaikai rugsėjo 1 dieną. Jų globėjai – Aldona ir Stasys Sereikos. Žemiau: labdaros veikėjai – Albinas Smolinskas, Birutė Jasaitienė, Jonas Švoba ("Valstiečių laikraščio" red.), Gražina Liautaud, Vytautas Dijokas

Lietuvos kaimas, seneliai ir vaikai

Dvi labdaros veikėjos iš Lietuvos kalbėjo Čikagoje apie labiausiai apleistą krašto kaimą, ypač vaikus ir senelius

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ Čikaga

Čikagos "Seklyčioje", kur susiburia vyresnieji įvairioms kultūrinėms ir informacinėms popietėms, kalbėjo dvi viešnios iš Lietuvos: dr. Regina Švobienė, "Valstiečių laikraščio" "Kaimo vaikai" fondo reikalų vedėja ir Lietuvos vaikų "Vilties" skyriaus Lietuvoje pirmininkė Elvyra Gervickienė.

Dr. Regina Švobienė kalbėjo apie kaimą, senelius ir vaikus. Esą seneliai gražiai siejasi su "Kaimo vaikų" fondo globojamais vaikais. Seneliai (70-80 m.) yra aukšto dvasinio lygio žmonės ir su jais malonu kalbėtis. Jie dažnai yra atsparesni vaikams. Pas juos vaikai randa žmoniškumo, meilės, šilumos. Tie seneliai žiūri į vaikus. Kartą R. Švobienė lankant ypač sunkiai gyvenančius vaikus, viena senelė sakė: "Vaikeliai, Jūs nedėjokite! Visi tie dalykai praeis, bus šviesu!" R. Švobienė papasakojo daug širdį sušildančių pavyzdžių. Štai vienas jų: Raseinių globos namuose yra 30 vaikų. Juos globoja viena šeima. Atvyko du seneliai padėti. Berniukai bendravo su seneliais. Jie išmokė berniukus laikyti plūgą ir nupjauti bulvieneles. Močiutė mokė mergaites namų ruošos.

"Kaimo vaikai" fondas gyvuoja jau 5 metai. Gaunamas aukas skirsto vargstantiems kaimo vaikams. R. Švobienė su "Valstiečių laikraščio" autobusiuku ir savanoriais talkininkais lanko vaikus ir jų globėjus. "Kaimo vaikai" fondo vaikų globėjai yra daugiausia seneliai. Maloniausia susitikti su močiutėmis. Jos augina savo vaikų vaikus iš varganos savo pensijos. Joms pagalba yra labai reikalinga.

Kaimas yra vis dar skurdė paskendęs. Žemės ūkio reforma yra įstrigusi, nuosavybės nėra, darbo nėra. Nedarbas skatina gėrimą, kuris vis didėja – geria vyrai ir moterys, o vaikai lieka be priežiūros. Globos namų steigimas yra pagalba tokiems vaikams. Socialinių darbuotojų kaimas nėra. Socialinį darbą atlieka atsitiktiniai žmonės. Jų darbo plotas 30-40 km. spinduliu; neturi automobilio, negali pasiekti globotinių. Yra daug vienišų žmonių. "Valst. Laikraštis" prenumuoja, kad ateitų laiškininkas, nes jis yra vienintelis žmogus, su kuriuo tie vieniši žmonės bendrauja. Jis yra ir jų vaistinininkas, ir psichologas... 50% žmonių kaime yra labai vieniši. Lietuvoje yra daug mirštančių kaimų, daug tuščių trobų, o kitose – pora senelių ar tik vienas koks senelis. Yra globos namų seneliams, bet jų reikėtų daug daugiau.

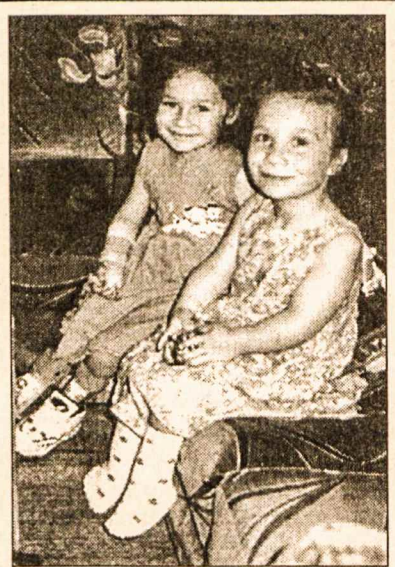
Mokykla yra pagalba vaikams, bet daug vaikų jos nelanko, tėvai neskaitina, sako, kad mokslas nereikalingas. Skurdas – pagrindinis dalykas, nes jei vaikai neturi kuo apsigrengti, nelanko mokyklos. Kai "Kaimo vaikai" fondas gauna batus iš rėmėjų, veža juos į mokyklą. Vaikai jais apsiauna, o po pamokų į namus grįžta senais batais, kad tėvai naujų nepragertų!

Yra ir gerų dalykų. Lietuvoje mokyklos pamažu keičiasi, vaikai nebebaduoja mokyklose. Buvo išleistas įstatymas, įgalinantis vaikams skirti po 3 litus pusryčiams ir priešpiečiams. Pusė vaikų buvo taip maitinami. Vienerius metus viskas ėjo gerai, bet biurokratai tuos pinigus pradėjo naudoti ir kitiems reikalingam savivaldybės ir dėl to kai kur vaikai jau tegauna tik 1½ lito. Yra viena kita katalikiš-

Sveiki, sulaukę Vasario 16-tosios

Mieli Kanados lietuviai, kunigai, inžinieriai, gydytojai, advokatai, laikraščių redaktoriai, šaukučiai lituanistinių mokyklų mokytojai, dainininkai ir šokėjai, daugelio organizacijų, klubų, kultūros centrų vadovai ir nariai, ilgus metus kruopščiai puoselėję mūsų valstybingumo istoriją, jos tradicijas, lietuvių kalbą ir kultūrą, ypač jaunieji lietuviukai, švėsiantys jau 81-ąją Lietuvos Nepriklausomybės Akto jubiliejų, mūsų laisvos Tėvynės, antrą kartą atkurtos XX amžiuje Lietuvos valstybės nepriklausomybės datą, kuri sparčiai kopja po ilgos ir sunkios sovietinės maliarijos sunkmečio į šiuolaikinių valstybių tarpą.

Kartais mūsų visuomenėje kyla ginčas, kuri gi istorinė data svarbesnė – 1918 m. vasario 16 ar 1990 m. kovo 11? Nors abi yra mums labai svarbios, miečiau pritarčiau tiems, kurie sako: jei nebūtų 1918 m. vasario 16-os, tai nebūtų ir 1990 m. kovo 11-osios. Betgi vasario 16-ą minime ne tam, kad istoriją garbintume – tauta visų pirma turi kurti istoriją, nepriklausomybės istoriją, eiti į priekį. O istorija – tai vertybė, kuri padeda geriau suvokti dabartį. Nors nuolat gręžiotis atgal yra pavojinga,

Lietuvos vaikų "Vilties" pacientai, atvežtos operacijoms į Čikagą: Judita Jokšaitė (6 m.), ir Agnė Patackaitė (9 m.)

ka mokykla. Ten visai kita dvasia. Ten vaikai gauna dvasinį pagrindą. Ir Bažnyčia prie jų artėja, jų dvasinis lygis keičiasi. Lietuvoje yra patriotų, kurie trokšta Lietuvai gero ir stengiasi takryptimi dirbti.

Antroji kalbėtoja – Elena Gervickienė – "Vilties" skyriaus Lietuvoje pirmininkė. Ji dėkojo už teikiamą pagalbą Lietuvos vaikams. Sakė, kad paskatinimą LTV skyrė Lietuvos įsteigti davė Lietuvos vaikų "Vilties" komitetas (pirm. Gražina Liautaud) ir jo savanorių talkininkų pasiaukojantis darbas padėti Lietuvos vaikams su ortopedinėmis negalimomis. Papuvė Čikagoje su gydytis atvežtais vaikais tėvai ir motinos, grįžę į Lietuvą, įsteigė savo skyrių. Jis stengiasi padėti tėvams, lanko vaikus ligoninėje, renka aukas. Kas su renkama, skiriama Vilniaus universitetinės ligoninės ortopedinių ligų vaikų skyriui. Tame skyriuje tvarkingai teikiama pagalba vaikams.

E. Gervickienė džiaugėsi, kad LTV dėka atvažiuoja šio skyriaus gydytojai ir seselės į Čikagą "Shriners" ligoninę pagilinti žinių. Tos ligoninės vyr. chirurgo dr. John Lubicky vadovaujama specialistų ir seselių grupė jau devintą kartą šį vasarį vyks į Lietuvą. Jie per savo atostogas atlieka sudėtingas operacijas ir apžiūri tūkstantį vaikų. Minėtame ortopediniame skyriuje Vilniuje jau atliekama tūkstančiai operacijų, bet sunkius ir sudėtingus atvejus reikia siųsti į JAV.

Ji dėkojo už visą pagalbą, už kelių milijonų vertės aparatūrą, paaugotą per LTV amerikiečių ligoninių ir gydytojų. LTV kom-tas darbas esąs labai svarbus. Ligoninių vaikų atrinkimas į JAV vyksta amerikiečių gydytojų lankymosi metu. LTV skyrius Lietuvoje padeda tėvams pasiruošti kelionei, o grįžtančius sutinka.

Lietuvos našlaičių globos kom-tas (pirm. B. Jasaitienė), įsteigtas 1993 m.; veikia irgi JAV LB Socialinių reikalų tarybos apimtyje. Jis remia 750 vaikų ir persiunčia jų globėjams, kurių didžiausi yra Gražina Landsbergienė ir "Kaimo vaikai" fondas, gerų žmonių suaukotus pinigus (150 dol. per metus vienam našlaičiui).

nes norime tapti ne buvusio pasaulio, o šiuolaikinio pasaulio dalimi, svarbios datos priverčia dar ir dar kartą pažvelgti atgal, gerbti ir mylėti savo praeitį.

Paskelbdama 1918 m. vasario 16 d. atkurianti Lietuvos demokratine valstybę su sostine Vilniuje, Lietuvos Taryba pagrindė ir mūsų ateitį. Ji tarsi susumavo viso lietuvių tautinio judėjimo, aušrininkų ir varpininkų, lietuvių kunigų, knygnešių lūkesčius, visą tautos kovos tikslą, visų lietuvių, įvairių politinių pažiūrų žmonių siekį. Neveltui vienas iš Akto signatarų, mano asmeninis idealas – Lietuvos diplomatas ir istorikas, vėliau nacių ir sovietų kacetų kalnys Petras Klimas, Čikagoje išleisčiausiuose atsiminimuose apie tą įvykį rašė: "... mes pasirašėme nepriklausomybės skelbimo aktą bendrą visiems lietuviams, kokių pažiūrų jie bebūtų, jei tik nenutolę jie nuo savo tėvynės, ir kurie brangina tėvų ir protėvių palikimą, trokšdami savitos laisvės".

Pirmieji atkurtos nepriklausomybės metai sunkūs – ekonominiai nepritekliai kamuoją žmones, jie ne visi yra tikri dėl rytdienos. Daugeliui Sąjūdžio laikmetis atrodė gražesnis, nes buvo ideali tautos vienybė, visus vienijo vienas tikslas – laisvės atgavimas, o po nepriklausomybės atgavimo, kaip taisyklė, prasideda politiniai bėrimai, varžybos dėl valdžios, blogai nuteikia korupcijos faktai, vagystės ir skandalai. Tačiau nieko tame nėra naujo – istorija paprasčiausiai kartojasi, panašiai būta ir anksčiau.

Dar 1989 m. sausį, ruošdamasis daryti pranešimą pirmame viešame vasario 16 d. minėjime, kuri Lietuvos istorijos institutas surengė valstybiniame Dramos teatre Vilniuje, vartydamas senus laikraščius, dienraštį "Lietuva" aptikau didžiojo mūsų poeto, prelado Jono Mačiūlo-Maironio straipsnį, skirtą Vasario 16-ajai, kur apie savo nuotaikas 1920 m. vasario mėn. jis taip sakė (cituoju):

"Vasario 16-ąją dieną aš pavadinčiau šieną tarp dviejų pasaulių:

anoje pusėje Lietuva – išsvajota, pasišventimo meilėje pradėta, čia ji – reali, skausmose gimusi;

ana – skaisiti idealų troškimų sritis, padangėmis skriejusi, erškėčių vainiku pasipuošusi, kaip kentėtoja, – ta, šiandienos Lietuva – žemiška, apčiuopiama, bent kiek nustojsi skais-

mo ir aureolės;

anos Lietuvos mylėtojai nieko iš jos netroško, jai viską aukėjo, – tos mėgėjų-šalininkų daugiau, bet jie jau sau reikalauja užmokesčio ir šiltos vietelės, kai kurie, jos simpatikais apsimetę, Lietuvą skaudžiai užvylę, naudojami;

ana buvo gryna dvasia, be kūno, čia – dar neišsivystęs, su ydomis kūnas;

anoji simpatingesnė, bet grįžti į jos pasaulį jau nebesinorėtu;

nesinorėtu ir šioje Lietuvoje apsimotti;

lauki, kada ji stos kūnu – dvasia, kada pasakys pasauliui: štai esmi nauja pajėga kūrėja, kada susilauks savo Schiller'ų, Rembrandt'ų, Newton'ų, Bramant'ų, kada jos dvasia sieks plačiau, negu jos kūno sienos.

Ar kas tu, kurie šiais metais švęs vasario 16 dieną, to sulauks, nežinau; aš nesulauksiu".

Tuomet poetui tai buvo skaudus klausimas, atrodė žūsta paprastoje kasdienybėje šviesiausios tautos idealai. Tėvynę su pa karingi prieštai, neiškus Vilniaus klausimas, visko trūksta. Tačiau mūsų paskutinių metų pasiekimai ūkinėje, tarptautinėje ir kultūros srityse nuteikia viltingai ir šiandien drąsiai pasakykime sau: tokios Lietuvos, kurios dvasinės sienos bus platesnės už jos valstybines sienas, MES tikrai sulauksime.

Lietuvos nepriklausomybės dienos proga Ambasadoje kasmet išsiskleidžia graži gėlių puokštė, kurią paprastai Vasario 16-ąją atsiunčia Kanados premjeras Jean Chretien. Tos gėlės išaugintos Kanados generalgubernatoriaus rezidencijos šiltnamyje. Tai simbolinė kasmetinė kanadiečių dovana Lietuvai. O ant Otavos miesto merijos visą dieną plevėsuos Lietuvos trispalvė. Tą dieną ne tik džiaugsimės ir švėsime. Prisiminsime ir tuos, kurie didvyriškai žuvo už Vasario 16-osios idealus. Nepaprastai šildo tai, kad Vasario 16-tąją tradiciškai minės Kanados lietuvių bendruomenės Toronto, Montrealyje, Otavoje, Kalgaryje, Hamiltone ir daug kur kitur.

Visiems Kanados lietuviams, dėkodamas už pagalbą Lietuvos ambasada Otavoje, visokeriopą paramą Lietuvai, nuoširdžiai linkiu sėkmės, geros sveikatos, tolesnės kūrybingos veiklos lietuviškose dirvose.

Dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos ambasadorius Kanada

Lietuviai - seniai išnykę?

"TŽ" 1998 m. 50 nr. "Spaudos balsų" skyriuje buvo išspausdintas "TŽ" bendradarbio J. B. pranešimas apie Varšuvos laikraščio "Nasza Polska" paskelbtą J. Narbut'o straipsnį, kuriame įrodinėjama, kad dabartiniai lietuviai tėra žemaičiai, pasisavinę lietuvių vardą, kad galėtų savintis ir Vilniaus kraštą. Tikrieji lietuviai, kaip ir prūsai, esą seniai išnykę.

Šiuo pranešimu susidomėjo "Valstiečių laikraštis" (1999 m. 4 nr.) Lietuvoje: perspausdino minėtą pranešimą ir pridėjo prof. Z. Zinkevičiaus komentarą. Čia jį pateikiame "TŽ" skaitytojams.

Kiekvienas sakiny – melas! Tokių nesamonių, kaip J. Narbut'o straipsnis, pasitaiko nemaža ne tik lenkų, bet dar daugiau gudų (baltarusių) spaudoje. Juos paprastai rašo asmenys, neturintys nė mažiausio supratimo apie tai, kas yra baltiška (lietuviška) ir kas – slaviška, nesugebantys šių etnosų ir kalbų atskirti. Jeigu sugebėtų tai padaryti, turėtų bent susimąstyti, kodėl, jų nuomone, "slavišką" Didžiąją Lietuvos kunigaikštiją sukūrė ir valdė kunigaikščiai, turintys vien lietuviškus (jokių būdu ne slaviskos kilmės!) vardus: Mindaugas, Gediminas, Algirdas, Kęstutis, Vytautas...

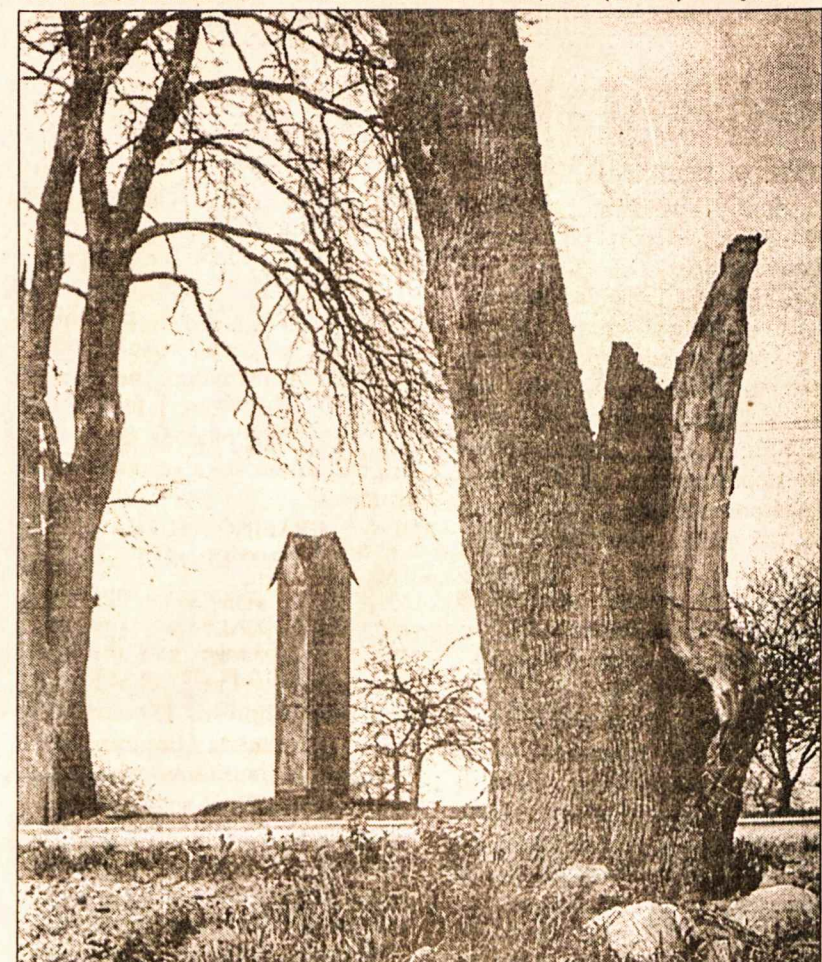
Pseudomokslininkai nesuvokia ir to, kad etnonimas Lietuva slavų lūpose turėjo dėsningai virsti ir iš tikrųjų virto Litva, o iš slaviškos formos Litva lietuvių lūpose jokių būdu negalėtų atsirasti Lietuva. Taigi kas ir iš ko ši vardą "pavogė"? Kad lietuvių sukurtoje didžiąją valstybėje gyveno daug slavų, tuo abejoti netenka. Lygiai taip pat nereikia stebėtis, kad tie gyventojai pagal valstybės vardą

ilgainiui save ėmė vadinti (viedomis ir dabar kaimynų tebevadina) lietuviais. Bet tai antrinis jų pavadinimas. Analogiškų dalykų pasaulyje daug kur pasitaiko. Nuostabą kelia ne toks vadimas, bet iš jo daromos antistorinės išvados, išlaustuos iš piršto. Šiame straipsnyje visai supainiotos lietuvių ir žemaičių sąvokos. Ponas J. Narbut'as nieko nenumano apie Vilnijos vietovardžius, ypač hidronimiją, bemaž 100 procentų lietuviška, kitaip to krašto netrauktųjų besąlygiškai kaip lenkiško. Beveik kiekvienas straipsnio sakiny yra iš esmės melas. Koks tokių straipsnių tikslas, spėlioti nereikėtų. Jis perdem aiškus: įnešti į žmonių protus sumaištį. Dar tenka pastebėti, kad panašias ir p. Narbut'o nesamones dažnai skelbia asmenys, turintys lietuvių kilmės pavardes, matyti, kilę iš suslavėjusių lietuvių. Beje, ir pavarde Narbut kilusi iš lietuvių Narbutas. Tai aišku kiekvienam asmeniui, nors kiek susipažinusi su lietuvių antropomija.

Zigmas Zinkevičius, Akademikas

"VL" redakcijos prierašas. Teisus akademikas, jog šių nesamonių tikslas – įnešti į žmonių protus sumaištį. Ir dar daugiau: pateisinti Lenkijos valstybės prieškarinio metais įvykdytą Vilniaus krašto okupaciją bei Seinų, Punsko ikišiolinę okupaciją. Juo labiau, kad Lietuva 1994 m. sutartyje su Lenkija nepabrėžė šio fakto. O gal tokios rašiliavos tikslas – psichologiškai ruošti lenkus naujai agresijai prieš Lietuvą?

Vienu ar kitu atveju tokių istorijos iškreipimų neturime palikti be dėmesio. Savos tautos garbę visur ir visada privalome ginti.

Šiame Migonių kaime (Kupiškio raj.) 1753 m. gimė įžymusis architektas Laurynas Stuoka-Gucevičius, Vilniaus katedros ir kitų rūmų statytojas. Jam atminti pastatytas kuklus obeliskas, o senai, aplūžę medžiai gal yra architekto amžininkai. Nuotr. H. Paulausko

Tautinė kalba - pasenusi atgyvena?

Kelyje į Europos ir JAV rinkas, į Europos Sąjungą ir SAS Baltijos valstybių atstovai nuolat susiduria su kalbos klausimu. Jų derybų ir diskusijų partneriai nuolat įtaigoja, kad jų perdėtas dėmesys tautinei kalbai tesąs praeities atgyvena ir kliūtis įsijungiant į modernųjį pasaulį.

Ar baltiečiai tikrai per daug pabrėžia tautinės – valstybinės kalbos svarbą, ypač kaip sąlygą pilietybei gauti? Ar tai tikrai tėra romantizmo ir net pavojingo nacionalizmo atliekos, kaip tai tvirtina ne tik vakariečiai, bet ir kaikuriai Baltijos šalių intelektualai?

"Ne", savo straipsnyje "Kalba ir dekolonizacija – latviška perspektyva" atsako Laurentian universiteto Kanadoje latvių kilmės profesorius Karl Jurgens. Straipsnis išspausdintas lietuvių Amerikoje anglų k. leidžiamame žurnale "Lituanus" (1998, nr. 3). Šis straipsnis naujoviškas tuo, kad savo tezei pagrįsti jos autorius naudoja ne tolimos praeities balseis, bet Vakarų pasaulyje šiuo metu įtakingais autoriais, susiję baltiečių dėmesį savo kalboms su Vakaruose tebebandingą kolonializmo kritika. Jis mini ir Kinių valdomus tibetiečius, Amerikos indėnus bei eskimus, ir kitas kolonizuotas tautas.

Jo cituojamų autorių (Lacan'o, Foucault, ir kt.) pagrindinė išvada: Kalba, kalbėjimo būdas yra galybė. Imperialistinė okupacija ir kolonizacija palieka pavojingą "kultūrinę bombą". Tai, anot autoriaus, ypač ryšku Latvijoje, kur dauguma gyventojų – 52% latvių, dar labiau veikia pusę šimtmečio užtrukusi rusifikacija, bandymas kolonizuoti latvių kalbą, protą ir vaizduotę. Todėl latviams taip svarbu dekolonizuoti savo kultūrą, savo pačių mąstyseną.

Vakariečiai, rašo Jurgens, to dažnai nesupranta. Jų manymu, latviai turi rinktis tarp atgyvenusio idealizmo ir pragmatizmo. Praktiškai sumetimais,

norėdami išnaudoti savo geografinę tilto padėtį tarp Rusijos ir Vakarų, latviai esą turėtų mažiau rūpintis kalba. Tai diktuoją jų ūkiniai interesai.

Straipsnio autorius primena, kad okupacijos metais dominuojančios valstybės kalba buvo vartojama kaip latvių sąmonę veikiantis galybės ir priešpados įrankis. Jie buvo laikomi pašaliciais savo pačių tėvynėje; tai juos demoralizavo ir stūmė į nevilį. Nebesijauti pavergtais neįmanoma neatsikračius priešpados kalbos. Tikrai laisvu teįmanoma būti savo kalbos ir jos pasaulėvaizdžio aplinkyje.

Vis didėjančią įtampą Latvijoje autorius sieja su kalbos problema. Nepaisant Latvijos vyriausybės spaudimo, rusai atsisako mokytis latvių kalbos ir paprasčiausiai ignoruoja tą sąlygą gauti pilietybę.

Kalba, pasak Jurgens'o, glaudžiai siejasi ir su ūkine būkle. Vakarų spaudos žiniomis, didžioji dalis Latvijos verslininkų yra rusai. Jie neskuba gauti pilietybę; latvių kalba, konstitucija, politinė santvarka jų nedomina. Rusų kalbos mokėjimas ir intymūs ryšiai su Rusija jiems padeda sėkmingai verstis. Tų rusų verslininkų svorį dar labiau padidina tebesitęsianti Latvijos ūkinė priklausomybė nuo Rusijos.

Politinė kolonizacija formaliai pasibaigė Latvijai paskelbus savo nepriklausomybę. Tačiau dauguma Latvijoje gyvenančių rusų ir toliau atsisako mokytis latvių kalbos. Maskvai stengiantis ir toliau ūkiškai vyrauti Baltijos kraštuose, jai naudinga išlaikyti tokią kolonijinio laikotarpio galvosena.

Latviai pamažu, bet nesustodami, atgauna savo šalį – politiškai, ekonomiškai ir kultūriškai. Toji pažanga priklauso nuo savo kalbos įtvirtinimo: Latvijos proto dekolonizacija didele dalimi įvyks kalbinėje arenoje – baigia savo straipsnį prof. Karl Jurgens. (LER)

P A D Ė K A

A+A

STEPS IGNOTAČIUS

gyvėnęs Stayner, Ontario, mirė 1999 m. sausio 31 d. Collingwood ligoninėje, Palaidotas vasario 3 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui prel. J. Staškevičiui ir kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už gedulines Mišias Lietuvos kankinių šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojame draugams ir pažįstamiems, atsilankiusiems laidotuvių namuose Stayneryje, giminėms atvykusiesiems iš toliau, visiems dalyvavusiems Mišiose ir palydėjusiems į kapines. Gili padėka karsto nešėjams, pionioms už pyragus, visiems už gėles ir užsakytas Mišias. Nuoširdus ačiū visiems –

žmona Birutė, sūnus Stepas su šeima

A+A

ONUTEI ANSKIENEI

mirus, jos vyrą VACLOVĄ ANSKĮ, dukrą VIDĄ ir ALFONSA STANEVIČIUS, vaikaičius – ONUTĘ ir MATĄ bei visus gimines Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame –

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių).

Kanados skyriaus valdyba bei taryba

A+A

EDVARDUI ALBRECHTUI

išskelbiamas amžinybėn,

seserį ELENĄ MAČIULIENĘ, jos vyrą JONĄ, dukras – FLORETĄ ir IRENĄ, bei kitus gimines ir draugus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Elena Rugienienė

Gerta ir Andrius Osvaldai

Morta ir Jonas Vieračiai

Aldona Vieraiteienė

Leokadija ir Juozas Vitai

Liucija Girklienė

Ema Gudinskienė ir sūnus Jonas

LAISVOJE TĖVYNĖJE

VYKSTA ŽEMIŲ GRAŽINIMAS

Kauno apskrityje buvusiems savininkams šiemet planuojama sugrąžinti apie 30% turėtos žemės, rašo ELTA. Pirmame šių metų pusmetyje numatyta užbaigti žemės surašymo vietovių projektus Raseinių, Jonavos, Kėdainių, Prienų ir Kauno rajonuose. Kauno apskr. Žemės tvarkymo departamento direktorė R. Stašienė pranešė, kad apskrityje yra 165 žemės surašytoms vietovėms, kuriose dirba 115 matininkų. Žemėtvarkiai šiemet skirta 3,38 mln. litų iš Žemės reformos fondo.

SUŽEIDĘ KONSERVATORIJOS VADOVA

Vasario 10 d. iš ryto Vilniaus konservatorijos direktorių, 48 m. amžiaus kompozitorių Laimutį Vilkončią savo darbo kabinete užpuolė ir peršovė nežinomas asmuo. Užpuolikas turėjęs nemažai informacijos apie direktorių, žinojęs, kad jis kabinete bus vienas darbo dienai dar neprasidėjęs. L. Vilkončius ligoninėje gydomas, išoperuotas šovinių, sveikatos būklė pastovi, rašo "Lietuvos rytas". Manoma, kad į jį pasikėsina, nes jis domėjosi buvusių vadovų veiklas privatizuojant konservatorijos bendrąjį patalpą, nuomojant kavinę. Pasamdytu nusikaltėliu stengtasi stabdyti jo anksčiau įvykdytų finansinės bei ūkinės veiklos pažeidimų su-sekimą.

STEIGS LIETUVIŲ NAMUS

Ukmergės savivaldybė ketina buvusiam Lietuvos prezidento Antano Smetonos dvare įrengti Pasaulio lietuvių namus, skelbia ELTA. Dvaro sodybos sutvarkymo schema jau sudaryta, tikimasi ją įgyvendinti iki šio rudens, kada bus minimos A. Smetonos 125-sios gimimo metinės. Tikimasi, kad sutvarkius rūmus, parką ir ežerą, įrengus nakvynės namus su maitinimu, būtų graži ir istoriškai reikšminga vieta, kurioje į tėvynę grįžę lietuviai galėtų atostogauti, surengti konferencijas, pakelianti apylinkėse. Taip pat rajone būtų sukurta naujų darbo vietų.

POLICIJAI TRŪKSTA LĖŠŲ

Vilniaus miesto policijos skola valstybės biudžetui už 1998 m. siekia 7 mln. litų, rašo "Atgimimas" (nr. 4). Taip pat šiemet buvo atskiras VRM ir Policijos departamento biudžetas. Todėl sakoma, kad reikėjo sumažinti policininkų atlyginimus, nors tuo buvo pažeistos darbo sutartys, pasak Vilniaus miesto policijos profesinės sąjungos pirmininko. Palyginus su kitais miestais, Vilniaus miesto policija "yra nuskriausta tiek kadru prasme, tiek materialinio aprūpinimo bei finansavimo prasme." Vadovybė teigia, kad tai yra laikinas dalykas – o pernai

valdininkų atlyginimai buvo padidinti. Policijos pareigūnai stengiasi išsiversti įvairia korupcine veikla, dalyvaudami prostitucijos, narkotikų, nelegalios degtinės versle, spekuliacijoje, pasilaikydami sau pinigų už "baudos talonų", net apvogdami neblaivius prieš siunčiant juos į blaivyklas. Todėl mažėja piliečių saugumas ir pralaimima kova su nusikalstamumu.

GRASINO NAUJAM PROKURORUI

Sausio pabaigoje nužudytą Panevėžio apygardos prokuratūros organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo (ONKT) vyriausiąjį prokurorą Gintautą Seriką pakeitė Gintaras Malčiauskas jau susilaukę grąsinimų. Vasario pradžioje savo pašto dėžutėje rado laišką, kuriame jis perspėjamas, jog mirs jei neatsakys pareigų. Jis dalyvauja tardymo grupėje, kuri tiria G. Serikės nužudymą. Policijos departamentas paprašytas imtis skubių priemonių užtikrinti G. Malčiausko ir jo šeimos narių apsaugą, rašo ELTA.

STEIGS DARBDAVIŲ NAMUS

Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslininkų darbdavių konfederacija ir Valsybinė verslininkų konfederacija nutarė steigti Lietuvos darbdavių namus. Ši institucija kaups ir platins informaciją verslo socialinės politikos klausimais, atstovaus darbdavių interesams valdžios institucijose bei formuodas darbdavių įvaidį, rašo ELTA. Verslininkų organizacijų pasitarime buvo nuspręsta, kad Darbdavių namai steigis tarnybas, teikiančias paslaugas darbdavių organizacijoms, užsiims darbdavių ir vadovaujančių darbuotojų švietimu bei organizuos tarptautinius renginius.

NUKENTĖS PIENO PRAMONĖ

"Lietuvos aidas" žiniomis, nors pernai pienininkystė patyrė 6% augimą, šiemet nuo sausio 1 d. sutriko pieno gaminių eksportas. Didžiųjų pieno pramonės firmų vadovai teigia praėjusį metą gavę mažiau pelno negu planavę, o mažosios įmonės baigė metus nuostolingai. Pieno perdėbėjai spėja, kad "šiemet bankrotai gali kilti trečdalyje Lietuvos pieno bendrovių". Jų manymu, išsigelbėti galima tik, jeigu vyriausybė atsisakys pieno supirkimo kainų "diktatų", tačiau žemės ūkio ministerijos teigimu, "perėjimas prie rinkos nustatomų kainų bus ilgalais procesas".

VĖL RADO KONTRABANDOS

Vilniaus teritorinės muitinės pareigūnai Medininkų pasienio poste sulaukė daugiau kaip 2 mln. litų vertės cigarečių krovinių. Kroviniais automobiliais jos buvo vežamos per Lietuvą iš Vokietijos į Gruziją. O Kaune baigta tirti ir teismui perduota baudžiamoji byla, kurioje kaunietis iš Latvijos į Lietuvą įvežė spiritą už 30,000 litų –14,674 butelius. Jie buvo paslėpti po medžio drožlių plokštėmis. RSJ

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,

BSc,Phm

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

Leonas ir Sue Klimaičiai, nuolatiniai "Aukuro" teatro Hamiltone rėmėjai su vadove-režisierė Elena Dauguvietyte-Kudabiene ir administratore Regina Choromanskyte

PRANEŠIMAS "TALKOS" KOOPERATYVO NARIAMS

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" valdyba praneša, kad 1998-sius metus užbaigė sėkmingai ir su geru pelnu, kurio užtęko papildyti atsargos kapitalui, paremti lietuviškoms jaunimo organizacijoms, mokykloms bei spaudai, ir nutarė dar papildomai nariams grąžinti:

□ **prie išmokėtų 1998 m. nariams už indėlius palūkanų papildomai 6%;**

□ **prie sumokėtų 1998 m. asmeninių ir nekilnojamo turto paskolų palūkanų grąžinti 6%.**

Tuo būdu "Talka" grąžino nariams \$164,395. Didesnė gauto pelno dalis, arba 51.4%, grąžinta nariams, kuris įrašyti į narių asmenines sąskaitas 1998 m. gruodžio 31 d.

"TALKOS" VALDYBA

Pranešimas "TALKOS" nariams

1999 m. vasario 27, šeštadienį, 4 v.p.p. yra šaukiamas Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo "TALKA"

44-tasis metinis

narių-šėrininkų susirinkimas,

Jaunimo centro salėje, 48 Dundurn St. N., Hamilton, Ont.

Darbotvarkėje: valdybos ir komitetų pranešimai, valdomųjų veiksmų rinkimai ir kiti klausimai. Narių registracija prasidės 3 v.p.p.

KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI "TALKOS" VALDYBA

Lietuvoje Altoniškių pradinės mokyklos mokiniai klausosi Kalėdų senelio pasakojimų. Stovi – mokytojos P. Bielskienė ir D. Juodviršienė

Nuotr. A. Garmutės

Šventė kaimo mokykloje

ANTANINA GARMUTĖ

Tai dainuos vyrų širdys,

Kai per Lietuvą eis!

(Justinas Marcinkevičius)

Čia dainavo vaikai, kurie irgi eis per Lietuvą. Tėvynės ateitis. Dabar jie atsukę savo šventę ir mažutę pradinukę mokyklą Altoniškiuose. Pačiame Kauno rajono pakraštyje, ant kalno, už senojo Zapyškio.

Netoliese, slėnio viduriu po ledu tekėjo sraunus Nemunas, o ramūs, žiemos miglų dangstomi laukai skelbė baltas šventas Kalėdas. Kai atvykome, aikštelėje prie mokyklos mūriuko jau stovėjo vienuolika automobilių. Tvarkingai surikiuoti, dar menančių savo gražiausias dienas kituose Europos keliuose. Jais atvažiuo vaikai, jų tėveliai, svečiai, vėliau – ir Kalėdų senelis.

Prie išpuoštos eglutės, stovinčios priesalėje, linksminosi,

ėjo ratelius vaikai. Prasidėjo vaidinimas. "Grybų karą" vaidino visi mokyklos mokiniai. O jų buvo – vos apie 30, taigi daug mažiau negu "tikrų" grybų gretimame miške. Rūpestingų mokytojų jie visi buvo atitinkamai apmokyti. Mažieji aktoriai savo sugebėjimus rodė tėveliams, ant kurių kelių sėdėjo dar mažesni broliukai ir išpuoštos kaip lėlės sesės. "Aktoriai" iš pirmosios klasės buvo gana nedrąsūs. Suprantama – pirmieji savarankiškai žingsniai nelengvi. Ypač jaudinosi bene pats mažiausias pirmaklasis – šešerių metų Mantas Pečiulis. Čiuplusis, juoda šerniuko eilute vilkintis berniukas buvo vos pastebimas šurmuliuojančiame "grybų" būryje, tačiau nedvejodamas mieliai pačiupdavo jam ištįstą draugo ranką. Užtat jo brolis keturmėtis Gediminas, jaukiai įsitaisęs ant mamos kelių, kai Kalėdų se-

nelis vaikams paklausė, kuris iš jų yra "geriausias matematikas", garsiai atsiliepė: "Mama!" Kas vaikui – viskas, – jei ne mama? Prisiminsime. Pečiulio šeima į Lietuvą parvyko iš Karaliaučiaus krašto prieš trejus metus. Todėl malonu, kad ir jų vaikai – tėvų gimtinės žemės sėkmingai leidžia šaknes. Prigija.

Kalėdų šventės sūkurįje vaikai ejo ratelius su Kalėdų seneliu, kuris labai išmaningai bendravo su jais, vadovavo žaidimams, minė mįsles, žarstė sąmojų ir dalijo dovanėles. Buvo linksma ir džiugu. Plojo į taktą tėveliai, kurie taip pat nestokojo senelio dėmesio: privalėjo ir padainuoti, ir padeklamuoti savo vaikams.

Reikia vaikams švenčių, o suaugusiems – vaikų džiaugsmo ir juoko. Laimės žiburėlių atžalų akyse. Tokia šventė – džiaugsmo pilnatvė – laimingos vaikystės varpeliais ilgai aidės augančių lietuvių Lietuvos piliečių širdelėse ir čia – bene pačioje mažiausioje, bet tokioje guvioje Kauno apskrityje mokykloje.

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILIOS ĮRANKIAI

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

- ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
- HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
- HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Valdžia...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Vietoj tautiškumo – pilietiškumas

Televizijos, radio laidose ir mokyklose tautiškumo sąvoka dažnai keičiama pilietišku. Kodėl? Juk tos dvi sąvokos nėra tapčios. Gal todėl, kad pilietiškas, pilietis artimesnis žodžiui "graždanin". Štai, pavyzdžiui, senesniai televizijos laidose filosofas, istorikas ir psichologas kalbėjo apie pilietiško apraiškas Lietuvoje, vengdami žodžio tautiškas. Mokyklose, programose, įvairiuose raštuose auklėjimo klausimais taip pat vengiama tautiškumo.

Spaudoje, mokslineose pranešimuose kartais iškreipiamas tikrojo patriotizmo sąvoka, pakeičiant ją tokiu patriotizmu, kai kovojama tik dėl savo komandos laimėjimo, arba patriotizmas sutapatinamas su kosmopolitizmu. Tai gal jau Lietuvai šiandien nebereikia to patriotizmo, kurį skelbė didieji ano meto nepriklausomos Lietuvos pedagogai? Gal nebereikia ir tautiškumo?

Tokios liūdnos mintys kyla pasiklausius šiandieninių kai kurių televizijos ir radio laidų bei pavarčius nūdienos spaudą. Nors yra labai patriotiškų laidų ir straipsnių, tačiau, kaip sakoma, ir šaukštas deguto sugadina statinę medaus.

nelis vaikams paklausė, kuris iš jų yra "geriausias matematikas", garsiai atsiliepė: "Mama!" Kas vaikui – viskas, – jei ne mama? Prisiminsime. Pečiulio šeima į Lietuvą parvyko iš Karaliaučiaus krašto prieš trejus metus. Todėl malonu, kad ir jų vaikai – tėvų gimtinės žemės sėkmingai leidžia šaknes. Prigija.

Kalėdų šventės sūkurįje vaikai ejo ratelius su Kalėdų seneliu, kuris labai išmaningai bendravo su jais, vadovavo žaidimams, minė mįsles, žarstė sąmojų ir dalijo dovanėles. Buvo linksma ir džiugu. Plojo į taktą tėveliai, kurie taip pat nestokojo senelio dėmesio: privalėjo ir padainuoti, ir padeklamuoti savo vaikams.

Reikia vaikams švenčių, o suaugusiems – vaikų džiaugsmo ir juoko. Laimės žiburėlių atžalų akyse. Tokia šventė – džiaugsmo pilnatvė – laimingos vaikystės varpeliais ilgai aidės augančių lietuvių Lietuvos piliečių širdelėse ir čia – bene pačioje mažiausioje, bet tokioje guvioje Kauno apskrityje mokykloje.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos kariuomenės įsteigimo 80 metų sukaktis buvo paminėta lapkričio 15 d. Šv. Kazimiero šventovėje ir salėje, Los Angeles mieste. Po iškilmingų pamaldų šventovėje minėjimo programa vyko parapijos salėje, vadovaujant Vytautui Vidugiriui. Vėliau įnešimui vadovavo šaulių vadas Kazys Karuža. Amerikos himną giedojo solistė Janina Čekanauskienė, įvadinį žodį tarė romuvėnų pirm. Antanas Mažeika. Pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę. Sveikino Lietuvos gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas. Atsistojimu pagerbtas Kalifornijoje gyvenantis laisvės kovotojas Mykolas Naujokaitis, nesenai Lietuvos prezidento apdovano- tas Vyčio kryžiumi. Pagrindinis kalbėtojas – Vytautas Černius, nesenai grįžęs iš Lietuvos, kur Petrašiūnų kapinėse perlaidojo savo tėvus: generolą ir ministrį pirmininką Joną Černių ir jo žmoną Veroniką. Jis turėjo progą susipažinti su dabartine Lietuvos kariuomene, tai ta tema ir kalbėjo. Meniniję dalyje solistė Janina Čekanauskienė, akompanuojant muz. Viktorui Raliui, atliko populiarias dainas "Oi greičiau, greičiau", "Gimtas dangus", "Jau žirgelis pabalnotas" ir "Kampelis". Minėjimas baigtas Tautos himnu ir po to vyko vaišės.

Argentina

Argentinos lietuvių laikraštis "Laikas", išeinantis Buenos Aires mieste, praėjusių metų gruodžio 6, sekmadienį, minėjo savo aukštinę sukaktį. Iškilmės vyko Aušros Vartų parapijos šventovėje ir salėje Avellanados mieste. Padėkos Mišias aukėjo "Laiko" redaktorius kun. A. Steigvilas su kitais kunigais – A. Lubicku ir V. Šimanskiu. Giedojo "Dainos" choras, vadovaujamas H. Urbono. Sukaktuvinis minėjimas ir vaišės vyko parapijos salėje. Programai vadovavo B. Čekanauskaitė ir A. Verbickas. Buvo sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai. Apie "Laiko" neitą kelią kalbėjo Lietuvos garbės konsulas A. Rastauskas, nuolatinis laikraščio bendradarbis. Sukaktuvinišką sveikino "Argentinos lietuvių balso" leidėja E. Ozinskienė, ALOS tarybos atstovas J. Brazaitis, Lietuvių centro pirm. A. Kaminskas, Lietuvių susivienijimo pirm. R. Stalioraitis, Mindaugo, Nemuno, Birutės draugijų atstovai – V. Bukauskas, A. Markus, A. Šukytė, Senelių židinio pirm. A. Burba. Meninę programą atliko solistai Maria de los Angeles Daneri, Carlos Esquivel ir Antanas Slančiauskas. Pastarasis padainavo lietuviškų liaudies dainų, susilaukdamas audringų plojimų. Minėjimas baigtas sugiedant "Ilgiausių metų" ir pasidalinant šventės pyragą.

Brazilija

Lietuvių sąjunga Brazilijoje 1998 m. lapkričio 7 d. savo organizacijos patalpose Sao Paulo mieste atšventė metinę šventę. Susirinko nemažai narių. Sąjungos pirm. A. Saldys atidarė subuvimą, prisiminė mirusius narius ir apžvelgė sąjungos veiklą, taipgi kviesdamas jaunimą tapti Lietuvių sąjungos nariais. A. Augustaitis padeklamavo savo poezijos. Nauja tautinių šokių grupė "Rambynas" pašoko kelis šokių. Ši grupė sparčiai auga ir jau turi 20 šokėjų. Šventėje dalyvavo ir Lietuvos garbės konsulas J. Valančius bei žmona Rita.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%
santau pas2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%

PASKOLAS

Asmenines nuo.....7.15%
nekiln. turto 1 m.....6.350%

INDELIAI:

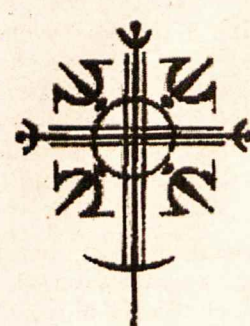
90 dienų indėlius.....3.40%
180 dienų indėlius.....3.40%
1 m. term. indėlius.....3.75%
2 m. term. indėlius.....4.00%
3 m. term. indėlius.....4.15%
4 m. term. indėlius.....4.35%
5 m. term. indėlius.....4.50%
RRSP ir RRIF
(Variable).....2.50%
1 m. ind.....3.75%
2 m. ind.....4.00%
3 m. ind.....4.15%
4 m. ind.....4.35%
5 m. ind.....4.50%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

\$11 už vieną kubinę pėdą
\$18 pristatymas iki 31 kg
**Papildomai \$5 už 10 kg

Prašome pasiskambinti dėl daugiau informacijos ir prieš atvažiuojant:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

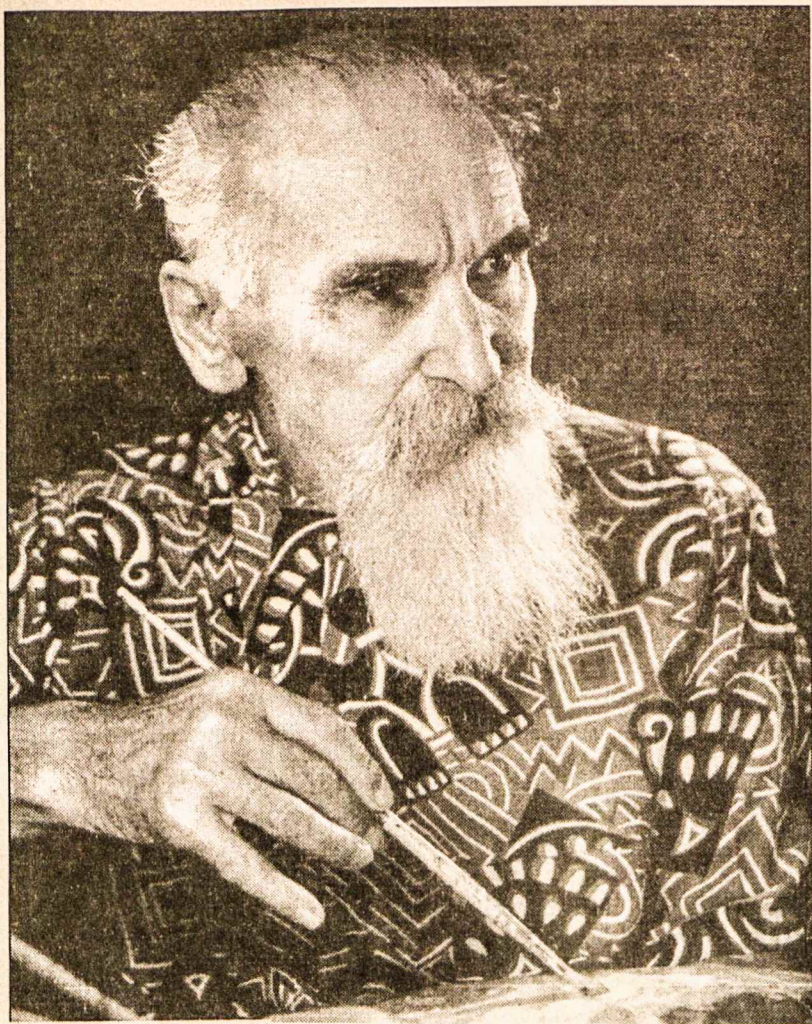
Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišiui (514) 366-8259
Andriui Usvaltui (519) 773-8007
Petriui Šturmui (905) 271-8781
Algiui Trumpickui (705) 429-2156

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Dail ADOMAS VARNAS, kurio 120-tasis gimtadienis buvo paminėtas Lietuvoje ir išeivijoje 1999 m. sausio 6 d. Nuotr. Vyt. Maželio

Gydytoja saugumiečių akiratyje

Psichiatrė, nesilaikiusi sovietinių saugumiečių nurodymų kalėjimo tarnyboje, Lietuvoje buvo atleista iš darbo ir nebegalėjo dirbti savo specialybėje, bet gavo darbą medicininio švietimo srityje

GEDRĖ MILUKAITĖ

Neilgai trukus prievartinis mano įdarbinimas kalėjime baigėsi prievartininiu "savo noru" atleidimu iš darbo, nes nesutikau daryti medicininio falsifikacijų. Bandžiau ieškoti darbo Kauno ligoninėse. Žinojau, kad gydytojo psichiatro laisvų etatų yra pakankamai, tačiau manęs niekur nepriėmė. Apie įsidarbinimą nė vienas viršininkas nenorėjo leisti į kalbas. Ir geri bičiuliai – kolegos suko savo akis į šalį, tarytum būtų patys kažkuo prasikaltę, skėščiojo lyg nebyliai rankomis, duodami sugesti, kad net kalbėti su manim ta tema yra pavojinga.

Ieškau darbo

Bandžiau gauti gydytojo psichiatro darbo Kauno rajono ligoninėje. Vienoje Kauno rajono gydymo įstaigoje kadrų skyriaus viršininkė man tiesiai pasakė:

– Mes susiskambinom su Jūsų ankstesne darbovieta. Džiaukitės, kad dar ne už groty po viso to, ką ten išdarinėjote. Savo medicininės dalies viršininko vos iš proto neišvarėte. Jums viršininkų įsakymai nieko nereiškia... Akiplėšiai savo darot ir gana... Mes mėgstam gydytojus, paklusnius viršininkams.

– Aš ankstesnėje darbovietėje atsisakiau tik budelio pareigų, o savo gydytojos darbą atlikau sąžiningai, – atkirtau įsikarščiausiai įstaigos viršininkei.

– Budelio... Kaip Jūs drįstat rimtą tarybinę įstaigą įžeidinėti! Joje pati humaniškesnė pasaulio sistema. Mūsų sistemos kalėjimai stengiasi pačiais pažangiausiais metodais perauklėti žmogų...

– Tas pasakėles pasakokite savo bobutei, – pyktelėjus atskiriau į gražbylę apie sovietinius kalėjimus tarybinei fanatikai išeidama iš jos kabineto.

Gailestinga viršininkė

Tačiau buvo kolegu, kurie nieko nepaisydami man padėjo. Aš nejaukiai pasijutau, kai mano geroji kolegė viršininkė be jokių išlygų, sutiko padėti – įdarbinti mane, žinoma, ne gydytoja psichiatre, o laisvai samdoma paskaitininke sanitarinio švietimo skyriuje.

– Mano reikalai labai, labai prasti – mano byla net į Maskvą nukeliavo. Galite per mane turėti nemalonumų, – susijaudinusi priminiau kolegei.

– Daktare, apie tai čia negali būti jokios kalbos. Jūs aukojatės dėl Tiesos, dėl Lietuvos ir mes privalome Jums padėti!

Tokie žodžiai man buvo lyg spinduliai iš Dangaus! Gal ir per daug gražiai nusakytą – pagalojau. – Kokia čia mano auksa: aš tik negaliu daryti to, ko negaliu. Kai kurie artimieji, darantys karjerą, mano, kad tai mano yda. Moksle buvusi pirmūnė, o praktiškame gyvenime nemoka prisitaikyti...

– Aš Jums labai dėkinga, daktare, kad gaunu darbo, – vos tvardydamasi, kad nepravirkau.

Sėkminga Lietuvos "Caritas" veikla

Ją dosniai remia Kanadoje gyvenantys tautiečiai per "Caritas" veiklai remti komitetą

1998 m. spalio 6-10 d.d. įvyko Kaune Europos valstybių tarptautinė "Caritas" organizacijos konferencija. Europos "Caritas" generalinis pirmininkas vyskupas W. Kenney, paklaustas kodėl konferencija surengta Kaune, pasakė: "Todėl, kad Rytų Europoje Lietuvos "Caritas" dirba sėkmingiausiai".

1997 m. birželio mėn. Kaune įvykusiame Lietuvos "Caritas" suvažiavime ši organizacija buvo galutinai įjungta į K. Bendrijos struktūrą. Kun. R. Grigas vyskupų konferencijos paskirtas Lietuvos "Caritas" generaliniu direktoriumi. Vyskupijų "Caritas" privalės prižiūrėti visą socialinį ir labdarinį darbą parapijose.

Plačiai ir sėkmingai darbuojasi "Caritas" Kaune. Čia veikia sriubos valgykla, o vienišiams, nepajėgiantiems į valgyklą ateiti, maistas yra pristatomas. Įsteigti slaugos namai, Kartų namai, gimdymo namai, diagnostikos centras, vaistinė. "Ca-

ritas" patalpose renkasi AA grupės, vyksta priešvedybiniai kursai, renkasi pasitarimams jaunimo organizacijos.

Neatsilikia ir kitos vietovės. Marijampolėje irgi maitinami alkani tautiečiai, įsteigti senelių namai, vaikų dienos centras, katalikiškas darželis, mokykladėželis vaikams su fizine negalia, remiamos daugiavaikės šeimos. Panašūs darbai vyksta ir kituose miestuose, miesteliuose.

Vis didėjant apleistų, neprižiūrėtų, valkataujančių vaikų skaičiui, Kauno senamiesčio parapijos ir "Caritas" iniciatyva įsteigti Vaikų dienos centrai senamiestyje ir Šančiuose, kur yra maitinami ir prižiūrimi tie vaikai. Senamiesčio centre vaikams padeda paruošti pamokas ir juos prižiūri kunigų seminarijos klierikai ir kiti savanoriai. Stengiamasi užmegzti ryšius su tėvais. Tokie centrai yra steigiami ir kituose miestuose.

"Caritas" veiklai remti komitetas Toronte yra jau gavęs laišką iš Ruklos parapijos (Jonavos raj.). "Caritas" pirmininkės, kuri prašo paramos įsteigti Vaikų dienos centrui. Jame yra maitinami 68 vaikai.

Mažesnių vaikų skaičių maitina ir prižiūri Pakruojo Vaikų dienos centras. Nors Jonavoje dalį maisto aukoja vietinės imonės, bet be privačių aukų išsiversti yra labai sunku. Štai Kauno dviejų Vaikų dienų centrų išlaidos: vienam vaikui vieni pietūs kainuoja 2 Lt. 80-čiai vaikų dienai reikia 160 Lt., mėnesiui – 4,800 Lt. (1,200 JAV dolerių).

Toronto ir kitų vietovių tautiečiai jautriai išgyvena apleistų vaikų skurdą Lietuvoje ir dosniai remia Vaikų dienos centrus. Per Lietuvos "Caritas" veiklai remti komitetą 1998 m. pavasarį Kauno Vaikų centrams buvo nusiųsta per \$6,000, o kiek vėliau dar \$7,740 (Kanados lietuvių katalikų centro auksa). Gauti padėkos laškai iš Kauno arkivyskupijos "Caritas" direktoriaus kun. J. Babono ir iš Kauno arkiv. "Caritas" pagalbos vaikams koordinatorės Olgos Kazlienės. Aukotojų pagėdavimu, nusiųsta \$400 Kartų namams ir \$200 – slaugos namams Kaune. Toronto Prisikėlimo par. banke Vaikų dienos centrams remti sąskaitoje (1998.XII.16) yra \$5,632.

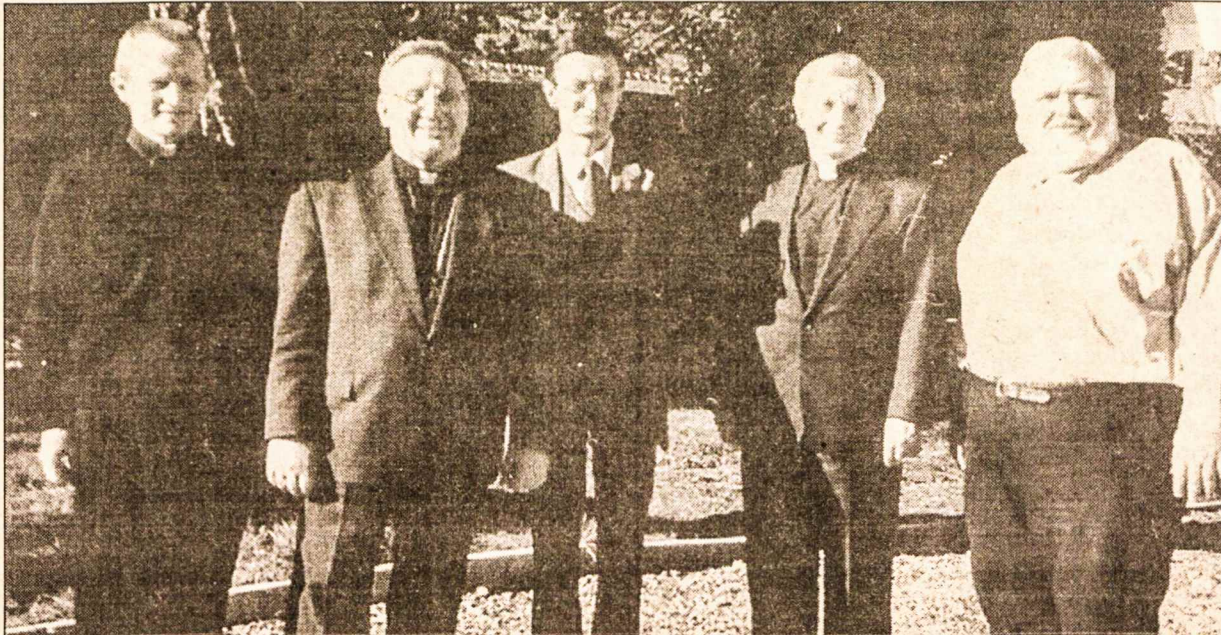
1999 m. sausio mėn. įvykusiame komiteto posėdyje nutarta pasiteirauti apie kitose vyskupijose veikiančius Vaikų dienos centrus. Parama gali būti reikalinga ne vien Kaune esantiems centrams.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukomis parėmusiems Vaikų dienos centrų. Nežmirškime vargšų vaikų. Pagalba yra dar labai reikalinga. "Vaikai ateina į centrą, kaip išgandinti žvirbliukai, o po kiek laiko tampa orūs ir džiaugsmingi" – rašo Olga Kazlienė.

O. Gustainienė,

Lietuvos "Caritas" veiklai remti komiteto pirmininkė Kanadoje

• Kai turėsi apsispręsti, pasiklausk patarimo pareigos, o ne aistros. Kas tik gėra pasaulyje padaryta, atlikta klausant pareigos balso, o kiek yra blogio, – tai savi-meilės vaisiai. (J. B. Lacordaire)

Arkiv. T. KONDRUSEVIČIUS, atvykęs Romon iš Maskvos į Europos vyskupų tarybos ketvirtąjį posėdį, lankėsi ir Bedos kolegijoje, kurioje mokosi vienas iš jo klierikų. Iš kairės: Maskvos Šv. Petro ir Pauliaus parapijos klebonas kun. Viktoras Voronavičius, arkiv. T. Kondrusevičius, klierikas Igor Tchabanov iš Maskvos, kolegijos rektorius kun. Roderick Strange ir klierikas Vytautas Staškevičius

Po IV Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės Čikagoje 1972 m. susitikusios (iš dešinės) – Marija Baronaitė-Grbliūnienė, jos mokinė Genovaitė Breichmanienė, Birutė Vindašienė

Tautinių šokių kūrėjos pėdsakais

Lietuvių tautinių šokių pradininkę MARIJĄ BARONAITĘ palaidojo Australijoje

GENOVAITĖ BREICHMANIENĖ, Hamiltonas

1999 m. sausio viduryje iš Australijos atėjo žinia, kad Adelaidėje, Royal ligoninėje, 1998 m. gruodžio 22 d. mirė lietuvių tautinių šokių pradininkė Marija Baronaitė-Grbliūnienė, nepilnai sulaukusi 91 metų. Pasukiniuosius keletą savo gyvenimo metų praleido vienatvėje, slaugos namuose, mažai kieno lankoma ar prisimenama, nes ir jos bendraamžės yra jau gyvenimo naštos ir negalių slegiamos, o buvusieji mokiniai, esantys Australijoje, išsiblaškę po kitus miestus.

M. Baronaitė gimė 1908 m. sausio 5 d. Vilniuje. 1926 m. baigusi Panevėžio mergaičių gimnaziją, išvyko į Rygą pas dėdę Petrą Varžinską, kuris sutiko ją leisti toliau mokytis. Vietoje numatytų odontologijos studijų ji pasirinko fizinių auklėjimą ir įstojo į Rygos Fizinio auklėjimo institutą, kurį baigė 1929 m. pirmąja mokine.

Jaunai beatsikuriančiai Lietuvos valstybei labai trūko pasirušusių mokytojų, tad vasaros atostogų metu Palangoje buvo ruošiami mokytojų pasitobulinimo kursai, į kuriuos Švietimo ministerijos kviečiama iš Rygos atvykdavo ir M. Baronaitė. Ji dėstydavo ritminę gimnastiką ir plastiką.

Žiemos metu vakarais ji dėstydavo pamokas Rygoje veikiančioje lietuvių gimnazijoje. Baigusi Fizinio auklėjimo institutą, pradėjo dirbti Mažeikių gimnazijoje, bet labai greitai Švietimo ministerija pasiūlė jai tęsti studijas ir tobulintis Austrijoje. Ji studijavo Vienos ir Graz'o universitetuose. Graz'o universitetą baigė 1935 m. ir, grįžusi į Kauną, pradėjo dirbti Aukštųjų mokyklų kultūros kursuose, kurie buvo įsteigti 1934 m. Šie kursai veikė iki 1938 m. ir šiek tiek užpildė gimnastikos mokytojų trūkumą. Nuo rudens semestro Vytauto Didžiojo universitete Humanitarinių mokslų fakultete buvo įsteigta Fizinio auklėjimo katedra, ir M. Baronaitė, turinti universiteto diplomą, buvo paskirta Fizinio auklėjimo katedros lektore. 1940 m. pavasarį Humanitarinis fakultetas buvo perkeltas į Vilnių, ir M. Baronaitė tapo Vilniaus universiteto lektore.

Posūkis į tautinius šokius

Per ilgus savo studijų metus

užsienyje M. Baronaitė buvo gerai susipažinusi su vis besiplečiančiu Europoje fiziniu auklėjimu, o taip pat su įvairių tautinių šokių bei įvairiomis progomis ruošiamais festivaliais. Lietuvoje tuo tarpu nors ir buvo į gimnazijų programas įvesta kūno kultūra, bet trūko paruoštų mokytojų.

Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos mokytoja, poetė, rašytoja, pedagogė Juzė Vaičiūnienė apie 50 mergaičių būrį buvo išmokiusi ilgą ir sudėtingą šokį pagal Suktinio muziką. Tai buvo jos pačios kūryba. Gimnazijos užbaigimo proga mergaitės tą šokį pašoko 1935 m. pavasarį, o 1936 m. jos buvo pakviestos savo šokius pašokti Kauno sporto stadione. Čia jos susilaukė ypatingo dėmesio ir ovacijų. Iš pradžių mergaitės šokdavo apsirėngusios vienos, baltomis bliuskutėmis. Vėliau pradėta šokti pasipuošus stilizuotais ar panašiais į tautinius drabužius. Kitos gimnastikos mokytojos pradėjo šiuo pavyzdžiu sekti ir vis daugiau ir daugiau sporto varžybos buvo užbaigiamos stilizuotais šokiais. Kadangi šie šokiai buvo šokami pagal Suktinio, Klumpakovo, Noriū miego melodijas, ir mergaitės bandė pasipuošti tautiniais ar panašiais drabužiais, daug kas manė, kad tai tautiniai lietuvių šokiai. Bet tai nebuvo tautiniai šokiai.

Tautinių šokių atgimimas, jų išnešimas į viešumą – scena ir aiškės buvo atsitiktinis, staigus ir spontaniškas. Į šį sūkurį jis įtraukė ir M. Baronaitė, kuri nuo 1935 m. vasaros ir gyveno tautiniu šoku, ieškodama jo šaknų, studijuodama jį ir kurdamą. Ji padėjo pagrindus mūsų tautiniam šokiui ir į pasaulį išleido daug savo mokinių, kurie paskleidė lietuvių liaudies meną toli ir už Lietuvos ribų. Tam ji turėjo puikias sąlygas, kai 1940 m. rudenį muzikas Jonas Švedas pakvietė ją į savo kuriamą Liaudies ansamblių sudaryti šokių grupę ir paruošti ansamblio koncertams tautinius šokius.

M. Baronaitės mokiniai (ypač Lietuvoje) yra apdovanoti premijomis ir medaliais, jų vardas skamba garsiai ir po mirties. 1998 m. vasarą Vilniuje vykusios Dainų šventės Šokių diena buvo skirta Juozo Lingio atminimui jo 80 gimtadieniui paminėti. 1998 m. rudenį Klaipėdos universiteto Choreografijos katedra surengė vakarą, skirtą išeivijoje "Grandinėles" steigėjos ir vadovės Vilniuje mirusio Liudoviko Sagio 80-mečiui paminėti. Jų abiejų mokytoja buvo M. Baronaitė.

Ieškant šaknų

1935 m., kai Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos mokinės šoko ilgus stilizuotus suktinius, Užsienio reikalų ministerija Kaune gavo pakvietimą vasarą atsiųsti grupę jaunų žmonių į Londone rengiamą tarptautinį festivalį, kad jie pašoktų lietuvių tautinius šokius. Ministerijoje dirbusi Amerikos lietuvaitė M. Avietėnaitė nežinojo, kas yra tie tautiniai šokiai ir pavedė viską suorganizuoti ministerijos tarnautojui A. Liutkui. Šis pakvietė kitą Amerikos lietuvaitę – A. Rugytę, kuri studijavo VDU ir mokė anglų kalbos "Aušros" gimnazijos mergaites. Abu jėdų suko galvas – kas tie lietuviški šokiai, nuo ko pradėti? Kažkas patarė kreiptis į Tau-

tosakos muziejaus direktorių dr. Joną Balį. Jis patarė jiems nuvykti į Kupiškį ir ten susitikus su kaimo žmonėmis tiesiai iš jų stengtis šokius ir molodiją užsirašyti. Padedami Kupiškio parapijos klebono, jėdų išvyko ieškoti tautinių šokių. Ta išvyka buvo labai sėkminga ir pakartota daugelį kartų. Mat pasirodė, kad tik Lietuvos kaimas buvo liaudies meno tikras lobynas. Močiūčių skryniose tūnojo raštuoti audiniai, prijuostės, juostos, o jos pačios su noru ir užsidegimu šoko jaunuoliams iš Kauno. Užsirašę keleto šokių žingsnius ir melodijas, pradėjo darbą. Surinkti 16 jaunuolių, norinčių važiuoti į Londoną šokti, buvo labai lengva. Daugumas jų buvo studentai. A. Rugytė buvo ir kūno kultūros mokytoja, tad ji daugiausia ir paruošė šokius. Dirbo visi kartu. Jie paruošė šokti Kepurinę, Kubilą ir Blezdingėlę. Žinodami pagrindinį šokio žingsnį, jie truputį šokius pailgino, kai kurias figūras pakartodami, pakeisdami kryptį ar panašiai. Šie šokiai šokami ir šiandien. Be didelio Kauno visuomenės dėmesio ar paskatinimo, o ir patys netikrė dėl savo pasirušimo, 8 poros šokėjų ir 4 muzikantai išvyko į Londoną.

Tą vasarą M. Baronaitė praleidė Palangoje mokytojų kursuose. Kai Lietuvą pasiekė žinia, kad lietuviai iš 24 tautybių laimėjo trečią vietą už šokį Blezdingėlę, susidomėjimas ir džiaugsmas buvo visuotinis. M. Baronaitė savo atsiminimuose apie tą laikotarpį rašo: "Kokia puiki naujiena, koks džiaugsmas... Tai kokie tie lietuviški šokiai? Argi mes turime kitokių šokių negu Suktinis, Klumpakojis, Noriū miego? Šiuo laimėjimu Blezdingėlę plačiai skirdžiais atidarė kelią ne tik į būsimus festivalius, bet ir, svarbiausia, atmerkė mūsų pačių akis... Kodėl mes nežinojome nieko apie mūsų liaudies šokio lobį – etnografinį šokį? Užsidegiau noru kuo greičiau išmokyti tų šokių, ieškoti naujų, juos atkurti".

Šis pasiryžimas ir noras gintis lietuvių tautinį šokį neapleido M. Baronaitės per sekančius devynerius metus, kuriuos buvo lemta jai praleisti Lietuvoje. Tautinių šokių atgimimas vyko šuoliais.

Visuomenės domesys

M. Baronaitė iki 1938 m. rudens dar dirbo Kūno kultūros kursuose ir su savo kursantėmis ieškojo vis naujų šokių. Gimnazijose t.s. buvo įvesti į kūno kultūros pamokas ir pavasarinės sporto varžybas. Šiose šventėse mokytojos, kurios atradavo kaime naujo t.s. žingsnius ir melodiją, šokį atkurdavo ir pristatydavo, buvo premijuojamos. Taip susidomėjimas t.s. vis augo.

1936 m. vasario 16 d. proga M. Baronaitė sugalvojo Londono šoktus t.s. pademonstruoti kvietistinei Kauno publikai. Kadangi kursančių – būsimųjų mokytojų ji turėjo daug, tad paruošė tris rudens šokių. Publikai sėdėjo Kūno kultūros rūmų balkone, o mergaitės šoko krepsinio salėje. Kai iš trijų kampų įskrido į salę 3 "blezdingėlės" ir keli ratukai suko Kubilą ir Kepurinę, žiūrovai buvo sužavėti. Didžiausią entuziazmą iškėlė idėja surinkti daug jaunimo ir masiškai pašokti kur nors aikštėje ar stadione. Taip gimė tau-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Amžinoji knyga lietuvių tautai

Sulaukę viso Šventojo Rašto lietuvių kalba vienoje knygoje, kreipėmės į pagrindinį jos darbuotoją – Senojo Testamento vertėją iš originalo kalbos prelatą ANTANĄ RUBŠĮ su keletu klausimų, į kuriuos jis nedelsdamas atsiliepė

– „TŽ“ redakciją oro paštu pasiekė 1998 m. Lietuvoje išleistas stambus istorinės reikšmės leidinys „Šventasis Raštas“, kuriame sudėti abu Testamentai – Senasis ir Naujasis. Jūs esate ST vertėjas. Ar jaučiatės laimingas išvydęs tą leidinį? Kiek reikėjo laiko to leidinio vertimui, paruošimui, išleidimui, t.y. subrandinimui iki laimingos atomazgos?

– Jaučiu džiaugsmą ir dėkingumą Apvaizdai, nes „Šventasis Raštas“ – abu Testamentai vienoje knygoje, verstas iš originalo – hebrajų, aramėjų, graikų kalbų džiugina ir praturtina visus Lietuvos tikinčiuosius, – ne tik katalikus, bet ir visus brolius ir seseris krikščionis. Ar ne nuostabu? Nemarios atminties kunigas Česlovas Kavaliauskas, ana „kibirkštis ražienoje“, ištveręs tremtį, išdrįso galytėtis su NT vertimu iš graikų kalbos. Jo vertimas, tapęs visų Lietuvos krikščionių savastimi, pagaliau sulaukė ST vertimo iš originalo kalbų. Vertimo darbu mane paskyrė vysk. Paulius A. Baltakis, OFM. Lietuvos katalikų vyskupų konferencijos vardu 1990 m. kovo 6 d. Pradžioje ST vertimas buvo atskiromis knygomis, vos išvertus jo dalį: Pranašų knygos (1992), Penkiaknygė (1993), Istorinės knygos (1994) ir Išminties knygos (1995). Viso ST vertimas buvo baigtas 1995 m. kovo 1 d. Reikšmingu sutapimu kovo 1-oji tais metais buvo Pelenų šventė – metinio liturginio iššūkio, įpareigojančio „tikėti Dievo žodį“ diena. Ši ST laida atskiromis dalimis buvo atvira tolesniam tobulinimui.

Apie ST vertimą užsienyje pradėjo rimtai svajoti nemarusis vyskupas Pranciškus Brazys, MIC. Vos tapęs vyskupu, 1965-aisiais metais, jis ėmė teikti tai užduočiai Šventąjį Raštą studijavusius kunigus. Manhattan'o

kolegija, kurioje dėsčiau, Vyskupui prašant, buvo sutikusi leisti man kasmet skirti tam tikslui vieną pusmetį. Betgi tą dieną, kai turėjau rašyti sutartį su Kolegija, gavau žinią, kad Vyskupas jau Anapus. Ir tik dvidešimt penkeriems metams praėjus, vyskupas Baltakis įragino – bemaž įsakmiai – ir įkinkė į vertimo darbą. Žvelgdamas atgal, jaučiu Vyskupui dėkingumą už pasitikėjimą ir progą kone visą dešimtmetį galytėtis su Dievo žodžiu – „dviašmeniu kavaliju“.

Trys asmenys – rašytojas Jurgis Jankus, lituanistė Albina Pribušauskaitė ir žurnaliste Salomėja Narkėliūnaitė – mano žemaitišką ST vertimą ne tik lietuvių, bet ir tikslino kalbą, rūpinosi skyryba, duodami lietuviškam Dievo žodžiui sparnus, kad jis liktų ištikimas šventajam Tekstui ir būtų lengvai skaitomas. Norėta perduoti vaizdinius, nenusikalstant ir mūsiškiam veiksmožodžiui.

„Krikščionio gyvenime“ knygų leidybos rūpintojėlis prel. dr. Vytautas Balčiūnas ir jo dešinė ranka kun. Rapolas Krasauskas rūpinosi išlomis. O tai nebuvo lengva, nes kaip tik tuo metu Lietuva laisvėjo, kilo aibė svarbių ir degančių reikalų. Į pagalbą atsukbėjo prel. Jonas Kučingis su \$15,000 parama, prel. dr. Juozas Prunskis su \$5,000 auka.

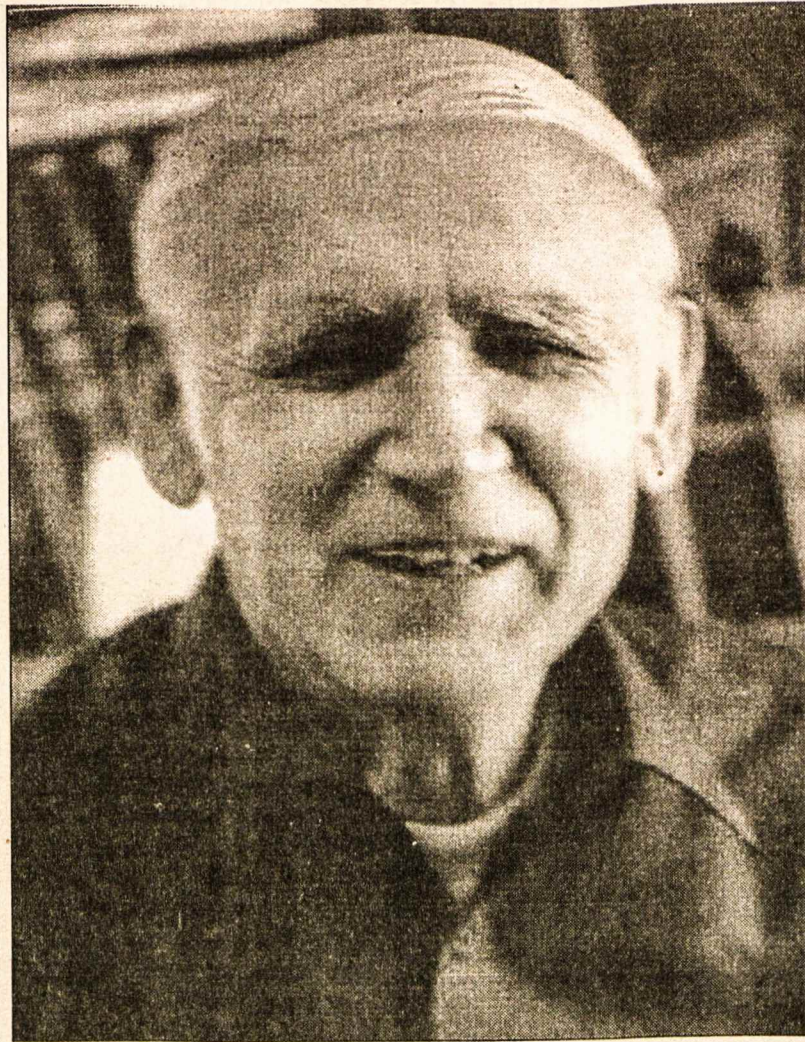
Dr. Jonas ir Teresė Bogutos savo „Kovas Desktop Publishing“ įmonėje (Cicero, IL) parengė visas keturias vertimo dalis ofsetui. Techninę pagalbą man teikė Marion Skabeikis, Lietuvių katalikų religinės šalpos darbuotoja.

Viso Šventojo Rašto vienoje knygoje paruošimas užėmė du tarpsnius: atvirąją ST laidą JAV ir viso Šventojo rašto vienoje knygoje redagavimą JAV ir Lietuvoje. Atvirosios ST laidos tiražas buvo – tik 1500 – mažokas. O paklausa buvo didelė. Nedelsiant ir nepaisant jos trūkumų, ryžtasi perspaudinti turimas keturias ST dalis Lietuvoje. Laimė, kad tai sutrukdė dvi naujos svajonės: pirmoji svajonė – Lietuvos katalikų vyskupų konferencijos – parengti visą

Šventąjį Raštą vienoje knygoje su įvadais ir paaiškinimais, o antroji – Lietuvos Biblijos draugijos ir Katalikų vyskupų konferencijos – parengti ekumeninę, visiems krikščionims priimtina, be įvadų ir paaiškinimų, Biblijos laidą vienoje knygoje. Sakau laimė, nes tapo akivaizdu, kad reikia skirti laiko, idant būtų iš naujo peržiūrėti ir atvirosios laidos ST, ir NT vertimai. Susidarė dvi redakcinės grupės: viena, mano vadovaujama Niujorke, JAV, o kita, Biblijos draugijos vadovaujama Vilniuje, Lietuvoje.

Manau, kad nesuklysiu teigdamas, kad šių redakcijų grupių dėka subrendo viena ir kita viso Šventojo Rašto laida. Leiskite man plačiau nušviesti Niujorko redakcinės grupės darbą. Iš pat pradžių buvau prašęs ST vertimo skaitytojus man padėti kritiškais pastabomis ir pasiūlymais. Be to, ir dabar Jurgis Jankus, Albina Pribušauskaitė ir Salomėja Narkėliūnaitė buvo labai didelė talka. Jų pastabų dėka ST tekstas tapo graikštesnis. Vilnietė Sigita Papeckienė atliko dar vieną peržiūrą. Ji peržiūrėjo ir antrosios NT laidos tekstą, kun. Česlovas Kavaliauskas pavedimui, kreipdamas dėmesį į skyrybą, sintaksę ir apvalymą nuo „rublių“ ir panašiai. Sigita Papeckienė buvo „Katalikų pasaulio“ darbuotoja. Be to, NT vertėjo pavestas, pats patikslinau kai kurias NT vietas ir savokas.

Vertimas, paruošimas, išleidimas – talkos padarinys bei nuostabi išeivijos ir Tėvynės svajotojų sąveika. Smagu! Būdinga, kad išeivija ir Tėvynė taip sėkmingai bendradarbiau! Norėtusi paminėti ypatingu žodžiu „Boguta Design“ (Cicero, IL) ir „Katalikų pasaulio“ Vilniuje saveiką bei puikiai atliktą „Šventojo rašto“ leidinio lauzymą. „Katalikų pasaulio“ leidykla Vilniuje rūpinosi spausdinimu. Jos rūpesčiu ir išlomis kartografas Ramūnas Blažys parengė Artimųjų Rytų žemėlapius, o dailininkas Edmundas Saladžiūnas sukūrė graviūrą su Šventojo Rašto vertimų ir mūsų kalbą pirmųjų vardais ir vinjetes kiekvienos knygos tituliniam puslapiui. Salomėja Narkėliū-

Prelatas ANTANAS RUBŠYS, Šventojo Rašto Senojo Testamento vertėjas iš originalo kalbų
Nuotr. Vyt. Maželis

naitė skyrė dienų dienas ir savaites bei mėnesius korektūrai atlikti.

„Šventasis Raštas“ vienoje knygoje brendo bemaž visą dešimtmetį šiaipus ir anapus Atlanto, bet galų gale jis vispusiškai subrendo Tėvynėje – Vilniuje. Energingas Lietuvos katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas dr. Audrys J. Bačkis šiam istoriniam leidiniui skyrė ypatingą dėmesį. Jo skatinimo dėka leidyklos „Katalikų pasaulio“ galva dr. Robertas Massi buvo įdrąsintas tikėti, – įtikinti leidyklos darbuotojas-us, kad jaunutė Adomo Jakšto spaustuve Kašiadoryse pajėgs apsiurpinti „Šventojo Rašto“ spausdinimą ir įrišimą.

– Šventojo Rašto vertėjų ir lietuvių kalbą buvo ir anksčiau, bet niekad nebuvo išleistas visas katalikiškas Šventasis Raštas vienoje knygoje. Kitos tautos tokį sudėtinį leidinį jau seniai turi. Kodėl lietuviai tai padarė tik dabar?

– Lietuva – jauniausia katalikų Bendrijos tauta Europoje. Mūsų tautos valstybingumas,

tiesa, siekia žilą senovę, bet tautinė savimonė turi dulkinę ir vingiuotą istoriją. Pirmieji Lietuvos kunigai tenkinosi atskirais Šventojo Rašto skaitiniais, juos išversdami gyvu žodžiu. Vyskupas Juozapas Giedraitis nepasitenkino vien sekmadienių ir švenčių lietuviškais skaitiniais, bet pats išvertė iš lotyniškosios Vulgatos NT (1806). Būdinga, kad visą Šventąjį Raštą iš Vulgatos į lietuvių kalbą išvertė tik šio šimtmečio pradžioje arkivyskupas Juozapas Skvireckas (1911-1935). Tai buvo nuostabi dovana mūsų tautai!

Be to, katalikai nebuvo skatinami skaityti Šventąjį Raštą. Apšvietos amžius, savo pažangą, filosofinėmis srovėmis ir istorijos studijomis, kėlė problemas tikėjimui bei Šventojo Rašto tiesai ir sąlygojo atsargią Katalikų Bendrijos laikyseną. Lietuvoje katalikai tenkinosi sekmadienį ir šventės dieną išgirstu Evangelijos skaitiniu. Pamenu šitokią įspėjimą iš jaunystės: „Neskaityk Šventojo Rašto, nes neteksi tikėjimo!“ (Nukelta į 7-tą psl.)

Gydytoja saugumiečių...

(Atkelta iš 5-to psl.)

Kai kurie rusų karininkai tiek sukrėsti, kad praręgi Dievą, kiti lieka visiškai tamsoje – vaistai jiems nedaug pagelbės.

Darbo tikrai geroji mano viršininkė man parūpina pakankamai. Besigydančys pacientai, kiek kas gali, atsidėkoja. Materialinė mano padėtis, darbą pakeitus, nenukentėjo.

Nusiperku gerą vokišką siuvimo mašiną „Veritas“, naujus valgomąjį bei vaikų kambarių baldus. Praplėčiau, pagražinau savo sodo namelį. Dargi galiu paremti tai vieną, tai kitą sunkiau besiverčiantį bičiulį.

Rodos, gyvenimas sunormalėjęs, nors kartais ilgiuosi platesnių užmojų psichiatės darbo, savo kolegų draugystės. Tačiau tai, ką turiu, yra labai gerai. Gydytojų kolektyvas geras, su savo kolege viršininke puikiai sutariame. Ji yra reikli, bet teisinga.

Netikėtas pasiūlymas

Praėjus trejiems „rojaus“ metams, gaunu pasiūlymą dirbti KGB-istų gretose. Šį kartą man pasiūlyta dirbti... jau etatine darbuotoja. Mat, jei negaliu suderinti savo gydytojos etikos su Saugumo darbu, tai galiu tikriausiai dirbti grynai saugumiečio etate...

Ką reikės veikti? O gi visiškai nieko ypatingo. Pradžioj

mokysiuos užsienio kalbų, pasikui komandiruotės į užsienius. Ką ten veiksiu? Regsiu pažintis, plėsiu ryšius. Jokios atsakomybės. Dideli pinigai ir statūs, staugūs karjeros laiptai. Jais net lipti nereikės, laiptai patys eis aukštyn!

Tai man pasiūlė naujai atsiradęs „šeimos draugas“. Kad jis dirba Saugume etatiniu darbuotoju daugiau kaip pusę metų, nežinojau, buvau atvira pokalbiuose su Juo politikos klausimais. Nors gabūt ta Saugumo sistema apie mane žinojo daugiau nei aš pati apie save.

Pasirodo, jie žinias apie mane rinko net iš vyro giminių, gyvenančių šiaurinėje Lietuvoje – Kruopiuose, iš tų žmonių, kurių nei aš nepažinojau, nei jie manęs nepažinojo. Tik 1990 m. atvykus mums su vyru pirmą kartą į Kruopius pas vyro puseserę, ji tai papasakojo.

Ilgai nežinojom, jog nepakėlus ragelio telefono, kažkas gali klausytis mūsų pokalbių bute. Tai išiaisiškinom tik atsitiktinai sugedus telefonui.

Labai mažai kas pasidalija mintimis apie KGB-istų veiklą Lietuvoje. Kokia tai organizacija, kokie jos darbo metodai, sistema, taktika. Neužtenka žinoti, kad jie be sąžinės, žiaurūs. Reikia nuodugnai tirti, aprašyti jų veiklą. Bet dar ne taip greitai išsinarplius šitas saugumietiškas rezginsys.

Mirė seniausias diktorius

1998 m. gruodžio 25 d. Vilniuje mirė seniausias Lietuvos radijo diktorius, žurnalistas Jonas Miliušis.

Gimęs 1914 m. Čikagoje, lietuvių valstiečių-emigrantų šeimoje, 1921 m. J. Miliušis tėvelių buvo parvežtas į Lietuvą. Mokėsi Jurbarko ir Raseinių gimnazijose, Kaune studijavo ekonomiką ir humanitarinius mokslus. Dirbo „Lietuvos žinių“ korespondentu, domėjosi teatru menu. Kazio Inčičius pakvietė, prieš pat karą pradėjo dirbti diktoriumi Lietuvos radiofone Kaune.

Karo audrų blaškomas, J. Miliušis visados ilgėjosi gimtinės. Jo neįtraukė sovietinių okupantų verpetai, nepriklausė jokioms partijoms. Ilgus metus jis dirbo Lietuvos radiofono vyriausiu diktoriumi, paruošė visą eilę profesionalių skaitovų ne vien radijui, bet ir vėliau atsiradusiai televizijai.

Jonas Miliušis buvo režisieriaus J. Miltinio, dailininko M. Bulakos, aktorius S. Juknos, B. Brakausko, dainininkų A. Šabanausko, R. Marijošiaus laikų ryški asmenybė, turėjusi gyventi ir laviruoti sunkioju sovietinės okupacijos metu. Puikiai pažin-

Lietuvos radiofono diktorius JONAS MILIŠIS (1914-1998)
Nuotr. H. Paulausko

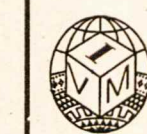
damas žmones, J. Miliušis mokėjo atsargiai ir įtaigiai skiepyti lietuviškumą. Iki paskutinių gyvenimo dienos jis rinko žodžius lietuvių kalbos žodynui.

Daug pasidarbavo ir Lietuvos kino kronikos kūrime. Ilgus metus dirbo redaktoriumi savaitraštyje „Kalba Vilnius“, parašė straipsnių ir atsiminimų radijo žurnalistikos klausimais.

Jono Miliušio palaikai, padėdėi dukros ir sūnaus, didelio būrio bendradarbių ir bičiulių, atgulė Vilniaus Rokantiškių kapinėse kunigo pašventintoje žemėlėje, šalia anksčiau mirusios žmonos. Anapus išėjo spalvinga, didelių gabumų turėjusi, daug gyvenime patyrusi, bet dar daugiau į amžinybę nusinešusi nepamirštama Jono Miliušio asmenybė.

Henrikas Paulauskas

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal
susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

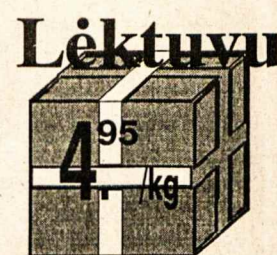
MARGUTIS

PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG Į VILNIŲ

&

MES PRISTATOME!

MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina \$15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

Dienos arabų krašte Jemene

Kelionės išpūdziai iš valstybės, kurioje gyvenimas labai skirtingas nuo mūsų šios. Tai kitoks pasaulis su savita religija, savita kultūra, savita galvosena

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Keistas restoranas

Iki Amran miestelio bent du tikrinimo postus pravažiavom, kur stabdė visus autovežinius. Šis miestelis gan didelis, bet jame nesustojom, kilom į kalnų viršūję išsitačiusį Kholan miestelį, turintį 1500 gyventojų. Nuo čia ir kareiviai su patrankė nuvažiavo kitu keliu, palikdami mus vienus. To kalno viršūję nameliai su tipiška vietinių namų architektūra. Nusileidę atgal į miestelį valgėme vietinių restoranų. Šis miestelis visai netoli nuo Sana miesto, tik 50 km.

Normaliai, jeigu būtum vienas ir nežinotum tokio restorano, nedrįstum užteiti, nes ten vieni arabai. Tame pačiame kambarėje kepa didžiulius blynus vietoje duonos, verda sriubą, čirškina viščiukus. Prie ilgo stalo susėdom visa grupė, kur gan greit vyrai patarnautojai atnešė dar karštus blynus ir kiekvienam po lėkštutę ryžių, bulvių su žalumynais, po gerą gabalą kepto ant iešmo viščiuko, bananų ir karštos saldžios arbatos. Porcijoms tokios didelės, kad nepajėgėm visko suvalgyti. Beje, davė dar po butelį mineralinio vandens.

Restorane didelis judėjimas, gausybė arabų juda į visas puses. O triukšmas ir įvairūs šauksmai sklinda aplinkui, net sunku susikalbėti. Vos vieni pakyla nuo stalo, tuojau kiti sėda ir šaukia patarnavimo. Nuo mūsų stalo likusius ryžius, blynus ir viščiuko dalis viena iš moterų surinko ir išnešė prie durų lauškiantis elgetoms.

Šiuokščių miestelis

Pasistiprinę pėsti ejom į senąjį miestą, kurio statyba skir-

tinga nuo kitų matytų. Praėjom pro keletą šiukšlynų, kur rausėsi šunys. Jų čia yra labai daug ir įvairaus dydžio. Taip pat pakelėse dažnai matėsi užmušti šunys palikti gulėti. Įėjome į siaurus gatvėles, kurių šonuose aukšti namai. Jų apatinė dalis iki žmogaus aukščio sudėta iš keturkampių akmenų be jokio cemento, o ant jų viršaus suilpydytos purvo plytos. Namai dideli, masyvūs, keturių-penkių aukštų su daugybe kambarių. Tose siaurose gatvėlėse gausybė šiukšlių, nes gyventojai viską pro langus meta į gatvę. Taipgi nėra kanalizacijos: siauru grioveliu pagal sienas sunkiasi nesėdus vanduo. Gatvėse vaikščiojo ožkos, asilai, šunys ir vėli. Pastarieji tuojau appspinta, prašydami piestukų ar pinigų. Tačiau prašytojai nebuvo įkyrūs – nieko negavę bėgo prie kitų ateinančių.

Senamiesčio rajone tų senoviskų aukštų namų nemažai kvartalas. Namų durys dažytos mėlyna spalva, o langinės – baltos spalvos.

Praėjome ir vietinį kalėjimą, kurio grotuotos langas atviras į gatvę ir viduje ant gultų matėsi sėdintis kalinys. Pasie-

kėm ir žydų būsviją gyvenvietę – getą, tai žemi, iš purvo plytų pastatyti nameliai, prisiglaudę vienas prie kito. Dabar tušti, apšę, apšę, nes žydai išsikraustė į kitus kraštus.

Tautiniame muziejuje

Apvaikščioję tą dulkėtą rajoną, grįžom prie automobilių ir važinėjome į tautinį muziejų. Jame rodiniai per tris aukštus gražiai sutvarkyti. Pirmame aukšte – archeologinės iškastos, siekiančios 10,000 metų prieš Kristų. Antras aukštas skirtas islamiškai kultūrai, o trečiam aukšte – paveikslai ir rankraščiai, daugiausia senieji arabų raštai. Pirmame aukšte – užrašai arabų ir vokiečių kalbomis, o antram-trečiam aukšte ir anglų kalba.

Grįžęs į viešbutį radau savo kambario draugą Bob gultinį, nes šiandien jis kartu nevažiavo, nėjo valgyti į valgyklą, nes pradėjo labai skaudėti strėnas – vos pajuda. Labai gaila, geras žmogus, puikus pasakotojas ir be galo kalbus. Man grįžus papasakojo žiūrėjęs TV žinias ir matęs Lietuvos prezidento Adamkaus įvedybines iškilmes. Dabar jis susirūpinęs, ar galės rytojais

Jemeno sostinės Sana senamiesčio vartai

dieną važiuoti į orauostį ir skristi atgal į Kanadą, nes dėl skausmo negali paeiti.

Jemeno sostinėje

Sana miestas – Jemeno sostinė turi apie 900,000 gyventojų. Jemeno arabai vyrai apsiręngę ilgom rudinėm ir vis su riestu kinžalu po diržu priešakyje pilvo. Ant galvos – turbanas, kuriuo pasinaudoja užsidengdami veidą nuo smėlio dulkių. Sana mieste daugybė užrašų lotynų raidėmis daugiausia anglų kalba. Kituose miestuose ir kaimuose angliški užrašai nepamatys – vien tik arabiški. Taipgi Sana mieste yra kai kur lotynų raidėmis gatvių užrašai. Yra daugybė vietinių krautuvėlių, kur vakare vyksta didžiausias judėjimas.

Paskutinės dienos rytą autobusu išvykom po Sana miestą pasivažinėti, nes iki šiol vis kitur važinėjom. Išlipome senajam mieste ir eisme akmenimis grįstomis gatvėmis. Siauros gatvės, bet aukšti mūriniai namai 5-6 aukštų po 300-400 metų senumo, gerai išsilaikę, nes iki akmenų suręsti. Į vieną šešių aukštų akmeninį namą, dabar perdirtą į viešbutį, užėinam pasivažinėti. Žemos durys, gal kokių 4-5 pėdų aukščio, veda vidun. Statūs aukštomis pakopomis akmenų laiptai veda į šeštą aukštą. Kopiam tais laiptais iki pat viršaus. Net kvapą užgniaužė kol užlipom, bet užtat atsivėrė gražus vaizdas į visą miestą su kylančiais minaretų bokštais. Kiekvienam aukšte įrengta prausykla su išviete ir atskiri kambariai gyventi. Kai perėjom visus aukštus ir nusileidome žemyn, buvome pavaisinti saldžia arbata ir kava.

Kai išėjome į pirmą gatvę, pamatėm jos šonu išmūrytą aukštą cementinę platformą visu gatvės ilgiu. Kam tokia ilga siena reikalinga? Vadovas aiškino, kad tai apsauginė siena, kuri lietaus metu apsaugo namus nuo applūdimų, nes netu-

rint kanalizacijos vanduo didele srove pasipila bėgti ta gatve, ir sustabdo cismą ta gatve, kol vanduo nulsūgsta, bet namai lieka apsaugoti-neapsemti.

Gatvės grįstos tašytais akmenimis, kuriomis žengiamo į vietinį didelį turgų. Čia jau sutinkame daug žmonių, ir nemažai triukšmas sklinda aplink. Nedidelės krautuvėlės išsiriakiusios abiejose gatvės pusėse ir ant šaligatvių vyksta prekyba – vos gali prisipausti. Atskiri rajonai skirtingai prekybai: drabužiams, metaliniams dalykams, vaisiams, aukso, sidabro dirbiniams, daržovėms. Kvepiantiems prieskoniams vienam kvartale susispietę. Užtrukom daugiau kaip valandą vaikščiodami ir stebėdami visą tą šurmulį, triukšmą, šauksmą ir mašinų srautą, automobilių, kurie veržėsi per žmones.

Paskutinis vakaras

Atsisveikinimo vakarienė buvo paruošta viešbučio paviljone specialiai mūsų grupei. Apdengtas vienas ilgas stalas, prie kurio susėdom. Vadovas Bob parūpino du butelius vyno (Jemene yra sausas, be alkoholio), kurį išgėrėm už visą sėkmingą mūsų kelionę. Lauke buvo kepa jautiena ir žuvis, kuria vaišinomės. Valgant, arabai su būbnu ir fleita pagrojo ir pašoko du šokių. Vakariene baigėm 9 v. su kava ir po to grįžom į kambarius ruošti orauostin.

Mano kambario draugas Bob jau dalyvavo vakarienėje, nes prieš tai jam buvo iššauktas gydytojas, kuris davė švirkštą ir išrašė vaistus. Gydytojo vizitas ir vaistai jam kainavo 80 dol. Nors atsigaivęs nuo vaistų, bet dar turėjau jam padėti nešti rankinį krepšį, nes jam vis dar skaudėjo nugarą ir sunkiai judėjo. Vidurnaktį buvom jau orauostyje, pasirašę skristi į Frankfurtą, kur rytmėti kitu lėktuvu pasiekėm Toronto.

(Pabaiga)

XX amžiaus Lietuvos mokytojai ir mokiniai

Pasklaidžius stamboką leidinį "XX amžiaus Lietuvos mokytojai"

IRENA LIUCLIA KERELYTĖ

Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos Leidybos centras 1996 m. išleido Rasos Paulavičienės 382 puslapių knygą "XX amžiaus Lietuvos mokytojai". Joje trys skyriai: Lietuvos mokytojų sąjungos, Okupacijos, Sąrašai. Dailininkė Romualda Vergyaitė juos iliustravo kančios simboliais: erkščėčiuota galva nešantis sunkų kryžių, koplytstulpis – švytinčių tradicijų lietuviška saulute, P. Rimšos "Vargo mokykla" – motina prie ratelio verpdama moko sūnų skaityti ir spygliuota viela apraizguta moters – mokytojos medine suaižėjusia skulptūra. Taigi akivaizdu – Lietuvos XX amžiaus mokyklos kelias spygliuotas, erkščėčių vainiku – krauju paženklinatas. Bet ir gyvybingas, altruistinis, kuriamasis, garbingas, ryžtingas mokyklos kelias.

Išvadinis Marcelijus Martinaičio žodis, pavadintas "Į pamokas neatėjusių mokytojų", skaitytoja sukrečia kad ir tokiu sakiniu: "Stingsta kraujas ir sutrinka protas pažvelgus tik į vieną dešimtmetį, prasidėjusį nuo pirmųjų 1940 m. okupacijos dienų, o gal net valandų. Žuvo, buvo ištremta, nužudyta daugiau kaip trys tūkstančiai mokytojų. Štai iš 1941 m. birželio mėnesį ištremtų 10,000 šeimų kas penka buvo mokytojų. Bolševikai labiausiai bijojo mokytojų (kaip ir kunigų), nes jie tada turėjo didžiulį Lietuvos gyventojų pasitikėjimą bei autoritetą. Todėl stipriausią smūgį krito mokyklai..."

Su knygos autore susitikau 1997 m. Vilniuje Tarptautinės mokytojų dienos minėjime, kuriame ji dalijosi atsiminimais. Savo pasakymu skatino ji mokytojus kūrybinei veiklai ugdyti Lietuvos patriotes. Lėš šiolei ne vieno ausyse skambantis jos linkėjimas – "Padėkdiev, mokytojaui", – pasklidio po visą Lietuvą.

Aš pati ėmiausi surinkti 100 nuotraukų tema "Lietuvos mokytojai ir mokiniai 1918-1940 metais". Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 80-čio proga surengiau mokykloje jų parodą. Tai irgi gyva Lietuvos mokyklos istorija: pamokanti savo dvasingumu, įvairiapuse mokytojų veikla kultūriname, visuomeniniame Lietuvos gyvenime. Taurūs, švytinčios mokytojų veidai, nepriekaištingi drabužiai, šukuosenos. Mokiniai tvarkingomis pagal dailininko Juozo Zikaro 1923 m. projektą mokyklinėmis uniformomis, švytinčiomis sniego baltumu ar mezginiuotomis apykaklėmis, rankogaliais... Mokytojos pasipuošusios gintaro karoliais, tautiniais drabužiais, su knyga ar gėlių puokšte rankose. Mokinės – daugiausia ilgomis kasomis.

Štai 1919 m. mokytojų kursų Šiauliuose dalyvės pasipuošusios tautiniais drabužiais. Mokytoja Ona Količiūtė-Mackevičienė prie kaimo mokyklos ūkininko seklyčioje. Žiemą prie didžiulio senio-besmegenio. Sklinda iš nuotraukos vaikiškos šypsenos, džiaugsmas, kryžstavimas tokių besmegenį suridenus ir pagyvinus jį anglies akimis, morkos nosimi, seno puodo kepture...

Nemaža nuotraukų iš Joniškio mokyklų. 1919 m. vidurinėsios mokyklos atidarymo iškilmės. Joje ir mokyklos direktorius Balys Žygelis (vėliau Sibiro

tremtinys). Gaščiūnų jaunalietuviai, šauliai – Sibiro kankiniai. 1923 m. Joniškio liaudies klubo veikėjai ir mėgėjai artistai, rengę vaidinimus ir net operetas – daugiausia mokytojai. O kiek gamtos, medelių sodinimo Tautos šventėje. Su mokiniais ir kapelionas kun. P. Racevičius, bolševikų nužudytas 1941 m. Prie jo kapo – 1941-jų metų – tragiškiausios Lietuvos – Joniškio gimnazijos abiturientės Aldona Antanaitytė, Vladė Stankaitytė, Danutė Kerelytė, Genovaitė Sereikaitė ir kiti. Klasės draugės Ados Švėgždaitės, iš abiturijos egzaminų išvežtos į Sibirą, ant nuotraukos lyg nujaučiant nelaimę liūdnas užrašas: "Vingiuos per skauostus ašara, o kartais džiaugsmas pamojus. Upeliai žiedus neša, o mūs gyvenimas – kaip juos". Tadien į Sibirą ištrėmė ir mokytojus Kurzavinius.

Gausus būrys skautų 1936 m. sąskrydyje. Su jais ir mūsų tėvas Pranas Kerelis – tėvų komiteto atstovas; jaunalietuvių vadas skulptorius, piešimo mokytojas Henrikas Rudzinskas, mokyklos direktorius Orvidas. Šlapakių pradžios mokyklos mokiniai iš Ropininkų, Bivainių, Kirnainių, Šlapakių kaimų 1930 m. su mokytoja Genovaitė Tuminaite. Ir Pašvintinio šaulių šventė 1935 m. – pilna suaugusių ir vaikų miestelio aikštė. Kunigaikštys Aldonos meno klubo direktoria 1930 m. Gaščiūnuose: J. Martynaitis, Emilija Katiliūtė, Aleksandras Katilius. Tautos šventės – rugsėjo 8-osios proga susitikimas su visuomene; kitoje – svečiuose gimnazijoje Švietimo ministeris K. Šakenis.

Darbu paroda ir jos dalyviai; lietuviatės, 1929 m. apdovanotos aukščiausia dovana už lietuvišką aprangą. Sportininkai, turistai. Nuotrauką puošia vėliavos ir užrašas "Stiprėkime tautai". Prezidento A. Smetonos sutikimas Joniškelyje; keli šimtai Šiaulių ateitininkų prie gimnazijos rūmų. Paminėtinis nuotraukos iš Joniškio gimnazijos 1939 m. rekolokacijų su jų vedėju kun. A. Sušinsku ir paskutiniųjų iki okupacijos – 1940 m. vasario 12 d. – rekolokacijos, kurias vedė Tėvas Juozapas Vencus, SJ.

Žvelgiu į Sibiro tremtinių Elenos Tamulytės dovanotą 1940 m. vasario 10 d. nuotrauką. Joje Joniškio gimnazijos 7 b klasė. Koks prasmingas užrašas: "Mes žydėjome jaunystėje, pasiryžusios sniego baltumu ar mezginiuotomis apykaklėmis, rankogaliais... Mokytojos pasipuošusios gintaro karoliais, tautiniais drabužiais, su knyga ar gėlių puokšte rankose. Mokinės – daugiausia ilgomis kasomis."

Šis mano pasakojimas – indėlis į garbingą XX amžiaus Lietuvos mokyklos kelią.

Atsiųsta paminėti

TĖVYNĖS SĄJUNGOS ŽINIOS, nr. 38 (56), 1998 m. gruodžio 18 d., Tėvynės s-gos (Lietuvos konservatorių) informacinis biuletenis, 8 psl. Leidžia partijos darbuotojai.

Į LAISVĘ, nr. 128 (165), 1998 m. ruduo, rezistentinės minties ir kultūros žurnalas, 80 psl. ir viršelį. Leidžia "Į laisvę lietuviškų studijų centras". Redaguoja Juozas

Paskutinės rekolokacijos prieš sovietinę okupaciją 1940 m. vasario 12 d. Joniškio gimnazijoje. Rekolokacijų vadovas – kun. J. VENCUS, SJ (viduryje). Jo dešinėje – lietuvių k. mokytojas ir inspektorius DIENYS; kairėje – lotynų k. mokytojas J. TININIS (miręs JAV) ir kapelionas kun. P. RACEVIČIUS (bolševikų nužudytas 1941 m. birželio mėnesį) Nuotr. D. Kerelytės

Amžinoji knyga lietuvių tautai

(Atkelta iš 6-to psl.)

– Kalbant apie katalikišką laidą, žvilgsnis nukrypsta į lietuvių evangelikus. Juk jie seniai tokius leidinius turi, nors jų skaičius daug mažesnis. Kaip tai išaiškinti?

– Iš esmės, broliai ir seserys protestantai vadovaujasi dėsniu "Sola Scriptura", t.y. Bibliją yra vienintelė tikėjimo ir Dievo karalystės skelbimo norma. Užtat jie patys Šventąjį Raštą uoliai skaito, puoselėja jo vertimus ir šnekamąją kalbą, rūpinasi jo leidimu ir platinimu. Protestantų misijos turi labai glaudų ryšį su Biblijos platinimu. Biblija yra išversta į tūkstančius kalbų bei tarmių, spausdinama be "paaiškinimų ir komentarų", nes ešą pats Dievo žodis žmogų prakalbina.

– Minėtas naujasis leidinys rūpestingai paruoštas, švariai išspausdintas Adomo Jakšto spaustuveje Kaišiadoryse, bet yra gana storas. Savo storumu jis pralenkia kitų tautų panašias lidas. Kas lėmė tokią jo išvaizdą?

– Du poreikiai: Vienas jų – popierius, o antras – lauzymas. Adomo Jakšto spaustuovė nėra pakankamai pajėgi panaudoti plonesnį popierių. Spausdinti kitur – dviguba kaina. Laužymas – erdvus. Tai estetiniai patrauklumo akims ir patogumo skaityti, bet daugina puslapių skaičių. Teko nugirsti žmones apie tai kalbant. Paklausti, kas būtų geriau: ar suspausti eilutes, sunaikinti puslapio erdvę, ar palikti tokią sunkią knygą? Atsakymas: geriau palikti.

– Šio leidinio išspausdinta tikrai 10,000 egzempliorių. Lietuvių ir išeivijai, atrodo, reikėtų žymiai daugiau. Kodėl apsiribota tokiu palyginti nedideliu tiražu?

– Numatoma ir daugiau laidų. Tikėtina, kad bus mėginimų iš naujo tekstą lauzyti. Be to, sudaroma proga naujoje laidoje pataisyti errata.

– Žvelgiant į tokį stambų leidinį, kyla klausimas: kas finansuoja tokį plataus masto užmojį? Kaip jis bus platinamas Lietuvoje ir išeivijoje?

– Lėšas telkė Lietuvių katalikų religinė šalpa JAV-se ir Lietuvos katalikų vyskupų konferencija. Taigi išeivijai ir pati

Lietuva. Šiapus Lietuvos buvo kreiptasi į visuomenę per spaudą ir į įvairias organizacijas, kviečiant į lėšų teikimo talką. Be to, buvo kviečiama iš anksto užsisakyti du egzempliorius, – vieną sau, o kitą kuriai nors Lietuvos mokyklai, aukojant \$100. Amerikos Lietuvių kunigų vienybė "Šventajam Raštui" skyrė \$50,000, Lietuvių katalikų religinė šalpa – \$10,000, Lietuvių fondas – \$5,000, kun. A. Paliošas, SJ, – \$7,000, Sir Daniel Donohue – \$5,000, prel. S. Žilys – \$5,000, prel. A. Olšauskas – \$5,000, arkivysk. J. Bulaitis – \$1,000, kun. dr. M. Čyvas – \$300; N. Pr. Marijos seserys – \$1,000, prel. L. Peck – \$1,000, Pranas ir Rožė Mačerniai – \$1,000. Kiti parėmė mažesnes sumas aukomis. Iš viso sutelkta lėšų \$121,252.00. Sąskaitų mokėjimu rūpinosi Religinės šalpos įstaiga. Teksto paruošimui JAV išleista JAV \$33,237.00; "Katalikų pasaulio" leidyklai persiųsta \$87,000.00. Kanadoje ir JAV "Šventasis Raštas" bus platinamas per spaudos centrus, parapijas ir organizacijas. Beje, Kanadoje ir JAV "Šventajį Raštą" užsisakė 1200, o Lietuvoje, kiek teko nugirsti, buvo 2000 iš anksto užsisakiusių.

Lietuvoje "Šventasis Raštas" imta platinti 1998 m. gruodžio 21 d. Kaina žemesnė už savikainą – 50 Lt. Paklausa yra gana didelė. Religinės šalpos žiniomis, "Šventojo Rašto" knygų siunta turėtų pasiekti JAV ir Kanadą per keletą savaitių.

– Spaudoje buvo skelbta, kad rengiama ir ekumeninė viso Šventojo Rašto laida lietuvių kalba. Kuo ji skirsis nuo katalikiškosios laidos ir kada pasirodys?

– Iš pradžių buvo tikėtasi, kad abiejų leidimų – Katalikų Bendrijos rengiamo JAV, kurio spausdinimu Lietuvoje rūpinsis "Katalikų pasaulio" leidykla, ir Lietuvos Biblijos draugijos rengiamo Lietuvoje, kurį spausdinti Jungtinės Biblijos draugijos užsakys užsienyje, – Šventojo Rašto tekstus pavyks suvienodinti, nes jų pagrindą sudaro tie patys vertimai: A. Rubšio ST, Č. Kavaliausko NT. Deja, išliko labai rimtų priežasčių, dėl kurių tai padaryti tapo neįmanoma.

Pirmoji priežastis – būtinybė laikytis Šventojo Rašto ekumeninių leidinių rengimo taisyklių, sudarytų tarp Jungtinių Biblijos draugijų ir Šventojo Sosto sekretoriato Krikščionių vienybei skatinti. Kai kurios taisyklės – nurodymai – nėra itin esmingos, pvz., kad įvada, pagalbinės antraštės ir paaiškinimai nekeltų sunkumų dėl įvairių krikščioniškųjų bendrijų mokyimo skirtumų.

Betgi daug svarbesnis yra reikalavimas dėl ST knygų kanono – išdėstymo svarbos. Protestantai pripažįsta kanoninėmis tik tas 39 knygas, kurios sudaro hebrajų Bibliją, o katalikai laiko įkvėptomis ir dar septynias, kurios randamos judaizme "Septuaginta" Biblijoje. Be to, katalikai pripažįsta kanoniniais "Septuaginta" interpus į Esteros ir Danielio knygas, o protestantai pripažįsta tik hebrajiškąjį šių knygų tekstą.

Be to, skirtingai perrašomos (transkribuojamos) kai kurios hebrajų alfabeto raidės ir lietuviškąjį katalikiškasis raides "he" ir "het" perrašo raide "h", o ekumeninis jas skiria, perrašydamas "h" ir "ch"; katalikiškasis raides "zajin" – "z" ir "(Dz) ade" perrašo raide "z", o ekumeninis jas skiria, perrašydamas "z" ir "c". Pavyzdžiui, kata-

likiškasis vertimas Jeruzalės vardą "Dzion" perrašo "Zionas", o ekumeninis – "Sionas"... Taigi ši kartą bendro hebrajų rašmenų perrašymo nepavyko sutarti.

Įkvėptieji autoriai "nerašė nei 'katalikiškos', nei 'protestantiškos', nei 'ekumeninės' Biblijos. Tačiau Viešpaties jiems įkvėptas žodis buvo skirtas Dievo tautai, susirinkusiai į {pamaldų} sueigą, o vėliau Kristaus suburtai {Tikėjimo} Bendrijai" (žr. "Biblijos keliai ir lietuvių kalba", PRIZMĖ (1997/4) p.52).

Kada ekumeninė "Šventojo Rašto" laida pasirodys? Anot dr. Mykolo Mikalajūno, Lietuvos Biblijos draugijos vykdomojo sekretoriaus, tai turėtų įvykti netrukus. Tekstas jau supuslapiant, tariamasi kur spausdinti: Olandijoje, Suomijoje ar Korėjoje. Nuosprendis kur spausdinti priklauso nuo Jungtinių Biblijos draugijų, rengiamasi leisti 5,000 tiražu.

– Esate daug prisidėję prie šių abiejų Šventojo Rašto laidų ne tik kaip vertėjas, bet ir kaip parengėjas, skatinatojus. Su kokiomis kliūtimis teko daugiausia rungtis – finansinėmis, techninėmis, kalbinėmis...? Kas lengvino darbą?

– Turbūt neklysiu sakydama, kad kalbinės kliūtys daugiausia kamavo. Mat neturime bendro hebrajų rašmenų perrašymo. Klausiausi hebrajų daug kur ir net šiuolaikiniamie irivito institute Jeruzalėje, bet jaučiu, kad be galo sunku – galbūt neįmanoma – perkelti hebrajiškus garsus ir lietuviškas raides. Gaila, kad nebūvo mėginta iš ekumeninės redakcinės grupės pusių siekti galimai bendresnio hebrajų rašmenų perrašymo. Gal būtume radę bendrą kalbą?

Be to, ne sykį teko susidurti su mėginimu pernelyg sulietuvinti hebrajiškus vaizdinius, pvz. matyti Dievą "veidas į veidą" verstį "akis į akį", arba "moterį" paversti "žmona" (žr. Pr 2,23-24). "Akis" nėra pakankamas žodis "veidui" apreikšti. Be to, ne visos moterys yra žmonos. Lietuviškai "žmogus" ir "žmona" sudaro puikų skambesį, bet suplakamos dvi skirtingos – antropologinė ir santuokinė – plotmės.

Darba lengvino bendradarbių meilė Dievo Knygai ir entuziazmas. Jaučiu dėkingumą šauniam ketvertui – Jurgui Jankei, Salomėjai Narkėliūnaitėi, Albina Pribušauskaitei, Sigitai Papečkienėi – rūpestingajam esetei Jonui Bogutai – "Boguta Design" įmonei.

– Kaip Šventojo Rašto vertėjas ir leidybos organizatorius atliksite milžinišką darbą. Ką planuojate toliau veikti savo specialybės srityje?

– Esu Dievo saujoje. Jis pasirūpins, kad nebūčiau be darbo. Jau penktą metų kas pavasarį ir rudenį keliauju į Lietuvą. Rudenį dėstau Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto magistrantams, o pavasarį – Vilniaus kunigų seminarijoje ir Vilniaus Pedagoginio universiteto Tikybos katedroje. Keletą kartų turėjau laimės būti naudingą ir Telšių kunigų seminarijoje. Be to, norisi tęsti "Šventojo Rašto krautuose" knygų seriją. IV tomas būtų apie Jėzaus Tėvynę ir tėviškę Žemęje.

– Sveikiname su atliktu istorinės reikšmės darbu, linkime sėkmingos kelionės ir lietuviškąją visuomenę ir dėkojame už tokius išsamius atsakymus.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos rašytojų sąjungos premija už didelės vertės kūrinį, laikantis tradicijos, įteikta Trijų karalių dieną. Į Rašytojų klubą tą dieną atėjo Trys karaliai, nešini auksu, mira ir kodylu, lydimi Angelo, Piemens su Avinėliu ir trijų giedančių vienuolių. Pasveikino laureatą Vilniaus universiteto ansamblis "Ratilio", vad. Zitės Kelmickaitės, padainavo žemaitiškų dainų. Premija 3,000 litų ši kartą buvo paskirta prozininkui Romualdui Granauskui už apsakymų ir esė rinkinį "Gyvyliū dainavimas".

Išėjimo poeto Alfonso Nykos-Niliūno gyvenimas ir kūryba susilaukė filmo, kurį paruošė ir 1999 m. sausio 14 d. Lietuvos rašytojų sąjungos klube parodė Sigita Parulskis. Filmas pavadintas vienos poeto knygos vardu "Orfėjaus medis". Kaip rašo ELTA, tai jau trečiasis studijos "A propos" filmas apie išeivijos rašytojus. Pirmieji du filmai buvo sukurti apie prozininką Marių Katiliškį ir poetą Henriką Nagį. Poetas A. Nyka-Niliūnas filmuotas prieš vienerius metus, kai jis pirmą kartą lankėsi Lietuvoje. Filmo kūrėjų parėmė Atviros Lietuvos fondas, Spaudos, radijo bei televizijos fondai ir parduotuvių tinklas "Pas Juozapą".

Lietuvos liaudies kūrybos centras įsipareigojo kas trys mėnesiai skelbti Kultūros ministerijos leidžiamame žiniaraštyje "Kultūros gyvenimas" rašytojų sukaityvines datas. Šių metų pirmame ketvirtyje šalia kitų Lietuvos rašytojų minimi ir išeivijos rašytojai – Australijos Sidnėjaus gyvenęs prozininkas Vytautas Janavičius, poetas Vincas Kazokas, losangelietis Bronys Raila bei prozininkas Stasys Tamulaitis.

Antanas Šabanauškas, prieškarinio Lietuvos laikotarpio daugelio mėgstamas estradinis dainininkas, sovietmečiu beveik visai užmirštas, iškyla vėl prisiminti-muose ir muzikinio gyvenimo baruose. Atnaujinamos jo dainų plokštelės, kuriamos garsajuostės bei kompaktiniai diskai. Naujaisieji tokie buvo pristatyti Vilniaus restorane "Ponių laimė" solisto 95-tojo gimtadienio proga.

Amerikos lietuviai ne tik remia Lietuvą, bet ir puošia. JAV gyvenanti Joana Gudeliene, savo vyro Draščio Kazimiero Gudelio atminimui pagerbti, užsakė ir Klaipėdos universitetui padovanoti mokytojų mokyklai "Ilgesio paukštė". Ją kuria skulptorius Algirdas Bosas ir architektas Adomas Skiezgelas. Kūrinys bus pastatytas prie Klaipėdos universiteto rektorato pastato. Numatomos atidengimo iškilmės š.m. vasario pabaigoje. Į jas kviečiami dalyvauti vyriausybės nariai. Žada atvykti ir skulptūros užsakytoja J. Gudeliene.

Dail. Kazio Varnello, gyvenančio JAV, namai – muziejus įsteigtas Vilniaus Didžiojoje gatvėje. Š. m. sausio 2 d. jie buvo parodyti Lietuvos vadovybei. Apžiūrėti muziejaus atvyko seimo pirm. V. Landsbergis, ministeris pirm. G. Vagnorius, kiti ministrai ir Dailės akademijos rektorius. Gausius antikvarinio meno rinkinius svečiams pristatė daug dailininkas, sukūręs daug religinio meno darbų – vitražų, mozaikų, altorių, monstrancijų, žvakidžių. Iki pervežant į Lietuvą visas tas meno turtas buvo saugojamas dailininko namuose JAV. Be religinio meno dailininkas yra sukau-pęs apie 300 tapybos darbų, turi kelis tūkstančius vertingų knygų, marmorinių ir bronzos skulptūrų, terakotos, cinko lydinų, senovinių baldų. Kaip rašo ELTA, kai kurie meno darbai siekia XIV šimtmetį. Namai – muziejus yra tinkami parodomis, bet netinkami meno turtams laikyti. Būtina sutvarkyti namo rūsius, patalpas perdrėgnos, reikia sutvirtinti pamatus, sutaisyti stogą. Apskaiciuota, kad šioms darbams reikės pusės milijono litų. Tikimasi, kad sutvarkius pastatą, žmonės šį jdomų muziejų galės lankyti šį rudenį.

Jonas Dainauskas, žymus išeivijos kultūrininkas, visuomenės veikėjas, istorikas ir publicistas, š. m. sausio 21 d. šventė savo 95-tąjį gimtadienį. Sukaktuvininkas gimė Kaune 1904 metais, ten mokėsi ir 1933 m. baigė Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakultetą. Ilgesnį laiką dirbo Vidaus reikalų ministerijoje, dėstė Aukštesniojoje policijos mokykloje, reikišė visuomeninėje, ypač skautų akademikų veikloje, su kuria visą gyvenimą buvo glaudžiai susietas. Karo metu vertėsi advokato praktika ir kartu mokytojavo. Pasitraukęs į Vakarus, šalia kitų darbų, nenutolo nuo mokslo pasaulio. Atsitraudus galimybė, 1957-1961 m. Parižiuje studijavo teisės istoriją. Po to išvyko į JAV, kur jau gyveno jo šeima. Išikūrė Čikagoje, dirbo Tarptautinių santykių bibliotekoje, redagavo Lietuvos istorijos draugijos leidinį "Tautos praeitis", spaudai parengė Jono Basanavičiaus "Aušros" faksimilę, nuo 1968 metų dėsto Čikagos lituanistikos pedagoginiame institute, aktyviai reikišėsi su paskaitomis, dalyvauja lietuviškame gyvenime įvairiais būdais. Kaip "Lietuvos aida" (1998.XII.22) pastebima, vargu ar įmanoma būtų išvardinti visus sukaityvinko atliktus darbus. Vien jo straipsnių išeivijos spaudoje išspausdinta keletas šimtų. Lietuvos istorikai gerai įvertinę jo studijas apie Lietuvos teisės paminklų kalbą ir Krėvos akto autentiškumą. Šia proga prisimintina ir tai, kad sukaityvininkas buvo 1923 m. Klaipėdos atvadavimo dalyvis. Snk.

Taip atrodė lietuviška knyga, išleista Vilniuje prieš 400 metų. Tai evangelijų aiškinimai, išversti iš lenkų ir lietuvių kalbą kn. Mikalojaus Daukšos. Šis atvirukas išleistas Mažvydo bibliotekos Vilniuje 1998 m.

Šiaulių apskrities pradžios mokyklų mokytojų vasaros kursuose Šiauliuose 1919 m. Pirmoji iš kairės – Ona Količiūtė-Mackevičienė, dirbusi Satkūnuose, Mielaičiuose, Gaščiūnuose, Joniškėje, Maldeniūnuose ir kt.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.25%	Asmeninės paskolas nuo 7.75%
180-364 d. term. ind. 3.25%	
1 metų term. indėlius 3.50%	Sutarties paskolas nuo 7.75%
2 metų term. indėlius 3.85%	Nekiln. turto paskolas: su nekeičiamu nuosimčiu 5.95%
3 metų term. indėlius 4.00%	1 metų 5.95%
4 metų term. indėlius 4.10%	2 metų 6.20%
5 metų term. indėlius 4.30%	3 metų 6.30%
1 metų GIC-mėn. palūk. 3.25%	4 metų 6.35%
1 metų GIC-met. palūk. 3.75%	5 metų 6.40%
2 metų GIC-met. palūk. 4.10%	Su keičiamu nuosimčiu 6.00%
3 metų GIC-met. palūk. 4.20%	
4 metų GIC-met. palūk. 4.25%	
5 metų GIC-met. palūk. 4.55%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.00%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.10%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 4.20%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 4.25%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 4.55%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalavimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

BPL Import/Export

SIUNTINIAI į LIETUVĄ ir LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą
SKAMBINTI

905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai

Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.

Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS

– PARDAVIMU AR PIRKIMU –

sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A9

SPORTAS

Vilniaus "Svajos-Edromos" krepšinio komandos žaidėjos ir jų treneris V. Tamulis po rungtynių Čikagoje prieš De Paul universiteto "Blue Demons" krepšininkes 1998 m. lapkričio 10 d. Nuotr. Ed. Šulaitis

Svetimose aikštelėse

Lietuvos sportininkai plačiai važinėja po pasaulį. Neseniai skaitėme, kad Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos mokiniai krepšininkai lapkričio mėnesį buvo nukeliauti į Japoniją, o kitos komandos – į kiek artimesnius kraštus. Kelionės po Europą dabar yra tapusios kasdieniniais reiškiniais.

Lapkričio pradžioje į JAV buvo atvykusios Lietuvos vyrų ir moterų krepšinio komandos. Vyrų šiemet atvyko tik viena – Vilniaus "Sakalai", o moterų net dvi su puse (klaidėties buvo sudariusios komanda kartu su Rygos TTT klubo krepšininkėmis). Čia buvo atvykusios vidutinio pajėgumo komandos, tad laimėjimų labai mažai parsivežė. Visos komandos čia sužaidė 25 rungtynes, iš kurių tik keturias laimėjo.

Lietuvos moterų klubų rinktinė (ją sudarė kaunietės ir marijampolietės) JAV sužaidė 9 rungtynes, iš kurių laimėjo tik vieną prieš St. John's universitetą, o Vilniaus "SV Edroma" irgi pelnė vieną pergalę iš 6 susitikimų. Klaidėdos "Žuvėdros" – Rygos TTT sudėtinė turėjo 10 rungtynių per 11 dienų, bet tik du kartus galėjo džiaugtis pergale. Per šią višniagą klaidėdė Rima Daunienė rungtynėse prieš Clemson universiteto rinktinę stipriai susižeidė koją, kurią prireikė skubiai operuoti. Po to ji nebegalėjo tęsti kelionės po JAV ir tik vė-

liau grįžo atgal į Klaipėdą su ramentais.

Vilniaus "Sakalų" vyrai turėjo 7 susitikimus, visus pralaimėjo. Tačiau jų varžovai buvo stiprūs: jų tarpe buvo ir 1997 m. NCAA čempionai – Arizonos un-to krepšininkai. Rungtynes prieš buvusius Amerikos studentų čempionus stebėjo 14,000 žiūrovų, o kituose susitikimuose atsilankė 6,000-10,000. Vilniečiai vienai dienai buvo sustoję Čikagoje, tačiau čia nežaidė, o tik išstojosi ir pasivaikščiojo po miestą.

E. Šulaitis

Žinios iš Lietuvos

Lietuvos merginų žolės riedulio rinktinė Trebone (Čekija) vykusiose ketvirtose Europos jaunimo (iki 21 metų) žolės riedulio A diviziono uždaryjū patalpų pirmenybėse išsikovojo sidabro medalius. Baigmėje Lietuvos rinktinė 2:4 pralaimėjo gudėms.

Lietuvos čempionės Vilniaus "Eglės-Sviesos" rankininkės šį sezoną pirmąkart rungtyniausias Eurolygos varžybose, iškovoję dvi pergalės ir užėmė trečiąją vietą B grupėje.

Sausio 31 d. Talino "Kalev" sporto rūmuose užsibaigė naujai įsteigto Šiaurės Europos krepšinio lygos (NEBL) parodomųjų varžybų B grupės antrasis ratas. Laimėtoju tapo Kauno "Žalgiris" (penktosios pergalės iš penkių galimų), "Ventspilis" – 3 iš 6, Lulejo "Planja Basket" (Švedija) – 2 iš 5. V.P.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

se: koncertuose atviram ore, dalyvaui įvairiuose žiemos sporto užsiėmimuose, čiuožia kanalo ledu, retkarčiais sustodami atsigaiivinti karšta kakava prie specialiai pastatytų kioskų ant kanalo ledo, grožisi meniškai išskaptuotomis ledo skulptūromis, gardžiuojasi keptomis saldžiomis ar mėsiškomis "bebro uodegomis" ("Beaver tail"), kurias iki šiol tik Otavojai ir teigalima paragauti.

Kanados miestai, Torontas ir Kvebekas, kandidatavę anksčiau į olimpinį žaidimų rengėjų, atrodo buvo šiek tiek įveltį į IOC (International Olympic Committee) skandalą, kuris vis dar plečiasi. Torontas organizacinis komitetas, 1988 metais mėginęs laimėti 1996 metų žaidimus (juos laimėjo Atlanta, JAV) dabar prisipažino išleidęs apie \$800,000 įvairioms dovanooms IOC nariams, bei padengęs jų nereikalingų kelionių ir viešbučių sąskaitas. Buvęs Torontas revizorius J. Rabinowitz teigia, kad jis išspėjęs apie tas įtartinas išlaidas tuometinį Torontas burmistrą A. Eggleton, bet pastarasis neatkreipė į tai reikiamo dėmesio, o dabar net sakosi, kad nieko apie tai laiku negirdėjęs. Tačiau Kvebekas, 1993 metais kandidatavęs 2002 metų žaidimus ruošti (juos laimėjo Salt Lake City, JAV), ginasi, kad jokių dovanų bei pa-

pirkimų IOC nariams nedavė, bet žiniasklaida surado ir paskelbė rengėjų turėtą sąrašą visų IOC narių su pastabomis apie kiekvieno jų "norus ir sielnybes". Kvebeko rengėjai teigė, kad jie tuo sąrašu nepasinaudojo.

Kanadiečiai stengiasi padėti Kolumbijos žmonėms, nukentėjusiems nuo nesenai įvykusio žemės drebėjimo, kurio metu žuvo apie 900 ir tūkstantai liko benamiais. Torontas baptistų "Spring Gardens" parapija siūnia savo narių grupę padėti tenykštei baptistų bendruomenei, kurią įsteigė ir kurioje darbuojasi kanadiečiai misijonieriai. Kolumbijos ambasadorius Kanadai Jose Peguzman skelbė, kad jo ambasada ir konsulatai Montrealyje, Vankūveryje ir Toronte telefonu priima kasdien apie 800 paramos siūlymų. Daug kanadiečių skambina ir siūlo paramą per katalikų šalpos organizaciją "Peace and Development". Kanada taip pat per savo "International Development Agency" nusiuntė \$750,000, o Kanados ambasada Bogotos mieste paaokojo \$50,000 elektros generatoriams pirkti, medicinos reikmenų vietinėms ligoninėms bei palapinėms apgyvendinti praradusiems savo gyvenvietes. Žemės drebėjimo centras buvo Armėnijos miestelyje, kuris labiausiai ir nukentėjo.

Torontas sniegui valyti jau išleido apie \$24 milijonus, arba tris ketvirtius 1999 metų žiemos problemoms tvarkyti skirtu biudžeto. Visa tai kainavo sutvarkyti per pirmas 11 sausio dienų iškritusią 112 cm rekordinei sniego dangai. Atrodo, kad Torontas daugiau žiemos "rekordų" nenorėtų išgyventi, nes priešingu atveju burmistras M. Lastman turės atšaukti savo pažadą nekelti savivaldybinių mokesčių šiais metais. Draudų bendrovės jau irgi išleido \$50 milijonų padengti 15,000 privačioms namų savininkų patiektooms sąskaitoms šios žiemos sniego pūgų padarytai žalai atitaityti. G. K.

Idomios varžybos

"Aušros" sporto klubo mažiausiųjų (molekulių) krepšinio komandų varžybos įvyks Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje vasario 20, šeštadienį, nuo 1 iki 6 v.v. Veiks užkandžių bufetas. Visi kviečiami dalyvauti ir tuo paremti mūsų jauniausius sportininkus. Inf.

Kas naujo Europoje?

"Eurosport" televizijos kanalų stebėjau šiemetines Čekijos sostinėje įvykusias Europos dailaus čiuožimo pirmenybes. Lietuvos pora Margareta Drobiazgo ir Povilas Vanagas užėmė penktą vietą, tačiau vokiečio komentatoriaus nuomone, Margareta ir Povilas buvo verti bronzos medalio. Manding, jeigu jam tektų teisėjauti šiose pirmenybėse ir Lietuvos porai jis paskirtų trečią vietą – tai būtų jo pirmas ir paskutinis teisėjavimas, pašalinus jį iš teisėjų kolegijos. Tas parodo bendrą teisėjų susitarimą, jau iš anksto skiriant aukso, sidabro ir bronzos medalius. Dar toliau nuėjo anglų komentatorė, Lietuvos porai skirdama antrą vietą, nes Drobiazgo (ji gimusi Maskvoje, Lietuvos pilietė) ir Vanagas tikrai puikiai atliko meninę dalį. Gaila, kai laukiant teisėjų taškų šviesos lentoje, televizijoje buvo girdimas pasikalbėjimas rusiškai su puikiais kailiais apsirangusia trenerė Čaikovskaja, kuri treniruoja ne tik kauniečius, bet taip pat ir Kremliaus atstovus. Teisėjų tarpe Lietuvai atstovavo Gonsiorovska. Ar Lietuva neturi savo tautiečių, kad reikia kreiptis net į lenkus?

Moterų varžybose pirmą kartą tarptautinėse rungtyse pasirodė šviesiaplaukė, 21-metė Ingrida Snieškienė. Mūsų šė 28 dalyvė užėmė 26 vietą, tačiau vokiečio nuomone, lietuvaitės laukia graži ateitis ir treniruotės, treniruotės... Aukščiausių taškų skaičių Ingridai paskyrė Japonijos ir Austrijos teisėjai, įrašydami 4,2 tšk. (Aukščiausia pažyma yra "šešetukas"). Ukrainos sudėtyje pastebėjau lietuviškai skambančią 14-metės Julijos Oberatas (Obertaitė?) pavardę. Latvijos ir Estijos grupė – tik rusiškos pavardės.

Netolimaime nuo mano miestelio, lietuvių gimnazijos bei Heidelbergo ir Mannheim miestų, yra Šveicingeno miestas, kuriame pokario metais buvo lietuvių darbo kuopa. Sulaukę pensininkų dienių, dalis lietuvių apsigyveno tame mieste, įsteigdami VLB-nės ap. Tad džiaugtis reikia, kad kovo mėn 5 d. Šveicinge (Schwetzingen) įvyks pirmos tarptautinės Lietuvos – Vokietijos bokso rungtynės. Reikia laukti gausaus lietuvių žiūrovų, nes apylinkėse gyvena daug lietuvių. Gal lietuvių gimnazija savo gausiu dalyvavimu parems mūsų boksininkus, atvykdamą į rungtynes su tautinėm vėliavom? Lietuvos ir Vokietijos bokso sąjungų susitarimas, visas rungtynių pelnas skiriamas 16-čio narkomano nužudyto Mannheimo policininko žmonai bei 7 mėn. kūdikiui. Vokiečių spaudos nuomone, abiejų valstybių jėgos yra lygios. K.B.

Skautų veikla

Tradicinė Kaziuko mugė įvyks kovo 7 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Skautai-tės stropiai ruošiasi ir pagal išgales gamina rankdarbius. Skautininkės-kai planuoja didžiąją loteriją. Draugovėms talkina tėveliai, kad jų paviljonai būtų turtingi ir patrauklūs. Tėvų komitetas su pirm. ps. O. Narušiene suka galvas, kaip geriau ir skaniau vaišinti svečius. Šv. Kazimeras – mūsų visų globėjas. Jo vardu rengiamos tos tradicinės mugės. Į šią mugę kviečiame visus Toronto ir jo apylinkių tautiečius atvykti, susitikti su draugais, pasivaikinti lietuviškais valgiais, tuo pačiu parodant jaunimui, kad jų veikla yra reikiama.

LSS evangelikų skautų dvaisios vado pareigas nuo š.m. sausio 1 d. perėmė s. kun. Algimantas Zilinskas, pakeisdamas tose pareigose buvusį vysk. Hansą Dumpį.

Vasario 16-tąją "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai paminėjo vasario 7 d. Lietuvos kankinių šventovę, organizuotai dalyvaudami Mišiose, aukotosse klebono prel. J. Staškevičiaus. Pamoksle jis priminė skautų gerąjį darbą ir Lietuvos nepriklausomybės tvirtinimo rūpesčius. Skaitinius atliko sk. vytis kandid. A. Janušonis, apibūdinęs ir aukų nešimo simboliką. Gražiai giedojo "Angeliukų" choras, vad. muz. N. Benotienės.

Po Mišių iškilminga sueiga Anapilio salėje pradėjo komendantas ps. Al. Saplys. Tuntininkai s. M. Rusinas ir j.p.s. D. Biskienė pasveikino sueigos dalyvius, kurių buvo apie 150. Ineštos vėliavos, perskaitytas šventės įvadas. LS brolijos VS v.s. fil. A. Seko įsakymu į paskautininkio laipsnį pakeltas sk.v. vsl. Gintaras Karasiejus. Jo įžodžiai uždavovos v.s. F. Mockus. Kaklaraistų užrišo tunt. s. M. Rusinas, mazelius – Gintaro tėvai, abu skautininkai. Tuntų įsakymuose paskelbti nauji paskyrimai, pakėlimai, apdovanojimai. Sueiga baigta Tautos himnu ir vakarine skautų malda "Ateina naktis". F.M.

LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 112 milijonų dolerių

MOKA:

3.25% už 30-89 dienų term. indėlius	4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	4.10% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
3.25% už 180-364 dienų term. indėlius	4.20% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
3.50% už 1 m. term. indėlius	4.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
3.85% už 2 m. term. indėlius	4.55% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
4.00% už 3 m. term. indėlius	3.00% už OHOSP (variable rate)
4.10% už 4 m. term. indėlius	2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
4.30% už 5 m. term. indėlius	3.75% už JAV dol. 1 m. GIC
3.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.
3.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	(US dol. Sav. Acc.)
4.10% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už 4 m. GIC invest. pažym.	
4.55% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo 7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų 5.95%
2 metų 6.20%
3 metų 6.30%
4 metų 6.35%
5 metų 6.40%

su keičiamu nuosimčiu 6.00%

Duodame:

– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
– (kredito) paskolas (Line of Credit) ir – komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama keliolikių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antradienį ir trečiadienį nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Etbicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- Puošiamie lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road

(tarp Eglinton ir St. Clair),

Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel
International Ltd
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2

ALGIS
MEDELIS

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių. Geriausias kainos šiuo metu yra skrendant AIR CANADA ir LIETUVOS AVIALINIJOS bendrai sudarytomis trasomis per Paryžių, Londoną arba Frankfurtą

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuosiu į jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiųsiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Tautinių šokių kūrėjos...

(Atkelta iš 5-to psl.)

tinų šokių švenčių idėja, kuri sekančių metų vasarą tapo tikrove. 1937 m. vasarą Petro Vileišio aikštėje per jaunatitvius šaškrūdį birželio 27-29 d.d. 448 jaunuoliai kartu pašoko Kepurinė, Tryptinį ir pirmą kartą Kalvelį (J. Švedo ir M. Baronaitės kūrinys). Pasisekimas buvo didelis, ir Kalvelį turėjo kartoti. Ta data laikoma pirmąja tautinių šokių švente Lietuvoje. Dabar tai pripažįstama bei paminima ir Lietuvoje.

Nevenė talkos

M. Baronaitė nebuvo viena, kuri dirbo toje srityje. Ji niekada to ir nesisavino, bet visados tarėsi su šiek tiek vyresne ir jau žinoma K.K. mokytoja Kotryna Marijošiene, Birute ir Gražina Vokietaitėmis, Brone Lapšiene ir kitomis vyresnėmis, o taip pat ir savo mokinėmis. Buvo ir daugiau išvykų į festivalius – į Londoną, Paryžių, Prahą. Dabar jau iš anksto ir labai rūpestingai šioms išvykoms ruošdavosi, ir vadovaudavo M. Baronaitė. 1939 m. vasarą Švietimo ministerija ją išsiuntė į Ameriką, kad ji suorganizuotų ir paruoštų masiniam pasirodymui ten esančių lietuvišką jaunimą Niujorke vykstančios pasaulinės parodos metu. Viskas jai pavyko labai gerai, tik prasidėjus Antarajam pasauliniam karui, paskutinių laivų grįžo į Kauną, rudens semestru universitete jau prasidėjus.

M. Baronaitės ir kitų to laikui mokytojų pastangomis buvo įsteigta Tautinių šokių draugija. Jai vadovauti buvo pakviestas taip pat užsienyje baigęs fizinio auklėjimo studijas Algirdas Vokietaitis. Prasidėjo labai aktyvus sąjūdis kuo daugiau tautinių šokių surasti, juos sutvarkyti ir išnešti į viešumą, parūpinti muzikos gaidas, aprašyti, kad ir kiti galėtų juos išmokyti...

Su Liaudies ansambliu

Daugiausia šioje srityje padirbėti M. Baronaitė turėjo progos, kai muzikas J. Švedas pakvietė ją į savo kuriamą Liaudies ansamblį. Tie keleri metai, kuriuos jiedu praleido kartu dirbdami, buvo labai produktingi lietuvių liaudies menui, jo surinkimui iš kaimo žmonių, perkėlimui į sceną ir paskleidimui tarp Lietuvos žmonių jau kitokia forma. Tai, kas buvo šokama, dainuojama ar grojama kaimo pirkiose, klotimuose ar gegužinėse, dabar buvo rodoma scenoje viską sujungus kartu, perpynus lietuviškais papročiais.

J. Švedas buvo jautrus lietuvių liaudies menui nuo pat vaikystės, nuo piemenuko ir "parduotojų vasarų" dienų, kai jis pats nusidrožinėjęs birbynėles, skudučius raliuodavo vaikščiodamas paskui gyvulius. Liaudies muzika buvo jautrusi ir jo kraujui, ir kritika pirmomis Liaudies ansamblio dienomis ("Kasgi eis klausytis tos tavo piemenų muzikos?") jo nepaveikė. Jis atkakliai dirbo tobulindamas liaudies instrumentus, mokydamas tarbiškas liaudies dainas.

M. Baronaitė taip pat rūpėjo ne nutolti nuo liaudies kūrybos. Jiedu abu studijavo dainas bei šokius ir kūrė labai atsargiai. Pirmasis jų bendras kūrinys buvo Kalvelis, kurio ir muzika, ir judesiai vaizduoja kalvio darbą. Tas šokis populiarus ir šiandien, šokamas mūsų šventėse.

Velionė mokytoja

Kai 1948 m. rudenį įstojau į VDU Kaune, šalia prancūzų kalbos šalutinio dalyko studijuoti pasirinkau fizinį auklėjimą. M. Baronaitė – kukli ir malonaus būdo lektorė susitikau pirmomis studijų dienomis. Jau persikėlus į Vilnių ir pradėjus veikti Liaudies ansambliui, M. Baronaitė į ansamblio šokėjas pasirinko mergaites iš savo studentų būrio. Taip ir aš patekau į ansamblį.

Bendru J. Švedo ir M. Baronaitės susitarimu mūsų darbo laikas buvo sutvarkytas taip, kad nekenktų tolimesnėms studijoms. Šokėjas vyrus ji stengėsi surinkti iš Humanitarinių ir Teisės fakultetų studentų, kad mūsų bendras darbas būtų malonesnis. Mes dirbdavom dvi ar tris valandas kasdien, tad dar geriau pažinome vienas kitą ir arčiau susigyvenom.

Ruošdama koncertams naujus šokius, jų ieškodama, praplėsdama choreografiją, M. Ba-

ronaitė mums aiškindavo, kaip svarbu neprarasti tautos charakterio. Lietuvių tauta esanti prisirišusi prie žemės, todėl mūsų dainos kalba apie tai, mūsų šokiai vaizduoja kaimo žmonių darbus. Labai svarbu, kad šokiuose tas charakteris būtų išlaikytas. Jeigu gegužinėse ar klotimuose šoko kaimiečiai, jeigu jie ir pamėgdžiojo iš miestų ar kitų šalių atkeliaujančius šokius, jų judesiai buvo paprasti be jokių mandrybių ar iškrypimų.

Ji pasakodavo, kad dar jai studijuojant Austrijoje, į ten rengiamus festivalius atveždavo jaunimą iš kalnų. Jie nebuvo niekur keliavę, kai kurie ir traukinio nematę. Jų šokiai būdavo labai paprasti. Kartais jie tik vietoje tropsėdavo, kojų tropsėjimu ir prie kulnų pritaistais skambučiais išgaudavo savotiškus garsus, kurie virsdavo muzika. Jie visada laimėdavo pirmas vietas už originalumą. Jų ir drabužiai, ir apavas buvo namuose pačių pasigaminoti. Savo mokinėms – būsimoms mokytojomis M. Baronaitė stengėsi išaiškinti ir įkvėpti lietuviško tautinio šokio savitumus.

Lemtingieji įvykiai

1941 m. pavasarį M. Baronaitė, jau kaip lietuvių tautinių šokių specialistė, buvo iškviesta į Maskvą išmokyti Moisiejevo baletu šokėjus lietuviškų šokių, nes sovietų okupacinė valdžia laikė Lietuvą viena iš "brolisčių respublikų". Tiek universiteto rektorius M. Biržiška, tiek J. Švedas nenorėjo M. Baronaitės išleisti, rašė laiškus, kad ji labai reikalinga Lietuvoje. Tačiau tai nieko nepadėjo, ir ji išvyko į Maskvą. Grįžo jau vėlai pavasarį, jai mokslo metams besibaigiant. Ji pasakodavo mums visokių liūdnu ir linksmus savo nuotykių Maskvoje. Sekmadienų popietėmis dažnai pakviesdavo būrį savo studentų į savo namus pašnėkiesiems ir arbatėlei.

1944 m. vasarą, artėjant frontui iš rytų, ji su šeima pasitraukė į Vokietiją. Čia ji dirbo su Čiurlionio ansambliu, kol prasidėjo emigracija. Kadangi nenorėjo skirtis su šeima, nuolatiniam gyvenimui pasirinko Australiją. Ten jos gyvenimas nebuvo lengvas. Greitai pasiliko našlė, viena auginio sūnų ir vis globėjo silpnos sveikatos seserį. Australijoje, gal ir neturėdama galimybių, lietuvių kultūrinę veiklą neįsijungė, bet visados buvo patariamuoju balsu.

Išėjimoje

Per savo 3 metų gyvavimo laikotarpį Liaudies ansamblis su koncertais apvažiėjo visą Lietuvą, skleidamas lietuvių liaudies meną. Lietuva buvo sovietinės Rusijos, o vėliau Vokietijos okupuota. Žmonės ansambliui sutikdavo ir išlydėdavo su ašaromis akys. Rytėjus buvo labai neaiškūs, ir kiekvienas lietuviškumo pasireiškimas buvo sutinkamas su didžiausiomis ovacijomis. Tada nei J. Švedas, nei M. Baronaitė nežinojo ir nenujautė, kad tas mažas grūdelis, kurį jie paskleidė lietuvių tautoje, išaugs į tokį didelį medį, pasklis po platų pasaulį. Jau Vokietijoje begyvenant įsisteigė 4 ansambliai Liaudies ansamblio pavardę. Klivlande veikęs Čiurlionio ansamblis tik neseniai išsikrėtęs, išvares ilgą ir skėmingą darbo vagą. "Dainava" dar stipriai veikia Čikagoje, yra gerosi rankose ir dar gali ilgai gyvuoti.

M. Baronaitės mokiniai tęsė jos darbą. Tarp labiausiai žinomų ir dirbusių šioje srityje Lietuvoje buvo Juozas Lingys ir Kazys Poškaitis, o išėjimoje – Jadvyga Matulaitienė, Liudas Sagys ir Genovaitė Breichmanienė.

M. Baronaitė 1972 m. buvo atvykusi į Ketvirtąją tautinių šokių šventę Čikagoje. Ji labai džiaugėsi, kad šventė gerai ir gražiai praėjo, kad jos mokiniai tiek Lietuvoje, tiek čia gerai sekasi. Dar kartą ją susitikau Australijoje, Adelaidėje, kai ten lankiausi su "Gyvataru", o vėliau tik laiškais palaikiau ryšį, kol jos sveikata visiškai pablogėjo, ir ji nebegalėjo daugiau rašyti. Svajojo dar kartą pamalonesni. Mes dirbdavom dvi ar tris valandas kasdien, tad dar geriau pažinome vienas kitą ir arčiau susigyvenom.

Ruošdama koncertams naujus šokius, jų ieškodama, praplėsdama choreografiją, M. Ba-

Toronto Maironio mokyklos vyresniųjų darželio mokinukai su mokytoja V. VALIULIENE (kairėje), padėjėja L. PETRAŠIŪNAITĖ-Des ROSIERS 1998 m. džiaugiasi gražiu oru ir rudens lapais

TORONTONT

Smuiko virtuozo Raimundo Katiliaus iš Vilniaus ir pianistės muz. Goldos Vainbergaitės-Tatz iš Niujorko kamerinės muzikos koncertas įvyks Priskėlimo parapijos salėje sekmadienio vakare, kovo 7, 6 v.v. Pianistė yra aukšto lygio menininkė, smuiklininkas – jau gerai žinomas pasaulio muzikos salėse, o Lietuvoje sau lygaus dar neturi. Muzikai atliks Griego, Bloch'o, Barkausko, Mendelssohn'o bei kitų kompozitorių kūrinius.

Koncertą rengia Priskėlimo parapijos persikėlimo vajuos komitetas. Vietos numeruotos. Įėjimas \$20 asmeniui; vaikams \$10. Bilietų užsakymus priima Algis Nausėdas, skambinti vakarais tel. 416 231-1423.

A. a. Genutei Sodonienei mirus, užjaušdami jos vyrą Antaną, dukrą Mary Anne su šeima, sūnus Antaną ir Joną, sesutę Albina Mašalienę, brolių Alfonso Grinkų "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje aukoję: \$50 – A. K. Kudirkos, A. Rimienės, A. Puterienės; \$40 – D. R. Puteriai;

\$20 – D. Puterienė, I. A. Pūkai; \$10 – A. V. Vaitoniai, P. Šimkienė.

A. a. Anicetai Aperavičienėi mirus, užjaušdami dukrą Vidą su šeima ir visus artimuosius, B. C. Pakštai "Tėviškės žiburiams" aukoję \$10.

A. a. broliui Lietuvoje mirus, užjaušdami seserį Teklę ir jos vyrą A. Sekonius, B. C. Pakštai "Tėviškės žiburiams" aukoję \$10.

Turgelių pagrindinės mokyklos prašymu, Šalčininkų rajono Turgelių šventovėje 1998 m. gruodžio 18 d., 10 val. r. kun. J. Aškėlovičius aukoję Mišias už Torontę mirusią a. a. O. Grigaravičienę. Pirmą kartą šioje Turgelių šventovėje lietuviškai aukotos Mišiose dalyvavo 65 mokiniai ir 7 mokytojai.

Dėkoju Torontiečiams, aukojusiems a. a. O. Grigaravičienės atminimui lietuviškomis mokykloms Rytų Lietuvoje.

A. Maskoliūnaitė, Turgelių pagr. mokyklos vedėja

SKAITYTOJAI PASISAKO

PAMINKLAS ŽUVUSIEMS

1998 m. pastatė paminklus kariams ir savanoriams, partizanams, kurių suradom kapus. Pirmiausia, 1941 m. birželio žuvę kariai. Pabrėžė dvejose kapinėse (senosiose Bajorėlių ir veik. katalikų) pastatyta koplytėlė ir kryžius Pabrėžė apsaugos rinktinės kariams – sukilėliams, žuvusiems kautynėse su bolševikais. Jų žuvo 20.

Mėžionių k. senosiose "Šilalio" kapinėse pastatytas paminklas Nežinomam Lietuvos kariuomenės leitenantui. Davasių k. kapinėse pastatytas paminklas eil. Alfonsui Stumbriui. Pastatytas paminklas plk. lt. Ononiui Milaševičiui Adutiškio kapinėse. Tose kapinėse pastatyti paminklai lietuvių savisaugos dalinio (Adutiškio bataliono) kariams; žinomos 6 jų pavardės, kurie žuvo kovose su raudonaisiais banditais 1943-1944 m. Pastatytas paminklas 1944-1953 m. žuvusiems laisvės kovos partizanams jų užkasi-mo vietoje.

Aučinių kapinėse pastatytas paminklas 1941 m. birželio sukilėliui J. Šalnai, Strūnaičio kapinėse – partizanui Vacloviui Leišui, Kasčiuk miške – partizanų būrio va-

rinktinės partizanų vadui, buvusiam Lietuvos kariuomenės leitenantui Vincui Žaliaduoniui-Rokui; paminklas pastatytas jo žūties vietoje miške prie Garnių kaimo. Pastatyti paminklai kitiems partizanams.

1998 m. rugsėjo 19 d. apvažiavom, surengė minėtų karių pagerbimo iškilmes. Paminklus pašventino kunigai Vytautas Pūkas ir Donatas Puidokas. Karių sukilėlių atminimą pagerbė (garbės sargyba) ir Pabrėžė dabartinio dalinio kariai ir švenčionių savanoriai (dabartinėje Lietuvos kariuomenėje tarnauja šauktiniai ir savanoriai).

Lietuviai sunkiai laisvę iškovojo, bet lengvai ją praranda. Žuvusių karių, partizanų – aukų kraujas įpareigoja mus tautos laisvę branginti. Gal Dievas duos ir pavyks surasti karių – Jono Navikėvičiaus, Petro Gavalio, Kęstučio Kazėno ir kitų kapavietes. Reikėtų ruošti dar vienai ekspedicijai ir į Gudiją. Ten – tik laikini kryželiai...

Gal žinote įžymių žmonių – menininkų, mokslininkų, visuomenės veikėjų, kilusių iš švenčionių krašto (jų biografijų). Mat noriu nedidelę žinių enciklopediją apie juos surinkti.

Valdas Striužas,
Žilvyčių 14a-24, LT 4720
Švenčionėliai, Lithuania

Nori susirašinėti

Rasa Norkutė, 15 m. amžiaus, norėtų susirašinėti lietuvių ar anglų kalba su Kanadoje gyvenančiais bendraamžiais – mergaitėmis ar vaikais. Rasa domisi muzika, mėgsta skaityti ir keliauti. Atsiliepti adresu: R. Norkutė, Marių 12-48, Kaunas 3023, Lithuania – Lietuva.

HOMELIFE
HOMELIFE/Realty
One Ltd.
Realtor Member
Fax: 416 763-5097
2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8
Kreipkitės visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161 (24 val. pager)

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus) vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
Pasinaudokite išankstiniais išpardavimais sekančiam vasaros sezonui.
Kreipkitės visomis darbo dienomis
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Dail. VIRGINIJA SAKALAITĖ-MIKĖNIENĖ.

buvusi torontietė, gyvena JAV-se nuo 1964 m. Su šeima pirmiausia įsikūrė netoli Filadelfijos, kur buvo įsijungusi į lietuvišką veiklą, studijavo tapybą ir keramiką PCA ir Fleicher institute. Vėliau dėl vyro dr. Vito Mikėno tarnybos persikėlė į Floridą, kur ji dėsto muziką, keramiką bei gilinais akvarelinėje technikoje su žymiu dailininku Doug Walton. V. Mikėnienė su savo kūrinių yra dalyvavusi rinktinėse "juried" parodose Floridos mastu: Brevard Museum of Art and Science, Henegar Center of Arts (Melbourne), Brigantine Gallery (Cocoa Beach) ir Museum of Arts and Science (Daytona Beach), kur jos akvarelė-audinys (watercolor-weave) "Arabesque" buvo "Florida Watercolor Society" išrinktas 27-jai metinei parodai, vykusiai nuo 1998 m. spalio 9 iki š.m. sausio 10 d.

Įvairios žinios

"The Toronto Sun" 1999 m. vasario 8 d. laidoje paskelbė iš Muencheno gautą pranešimą apie praeitą savaitę ten vykusį nuosirdų politinių veikėjų pokalbį belaukiant Siaurės Atlanto s-gos (NATO) 50-mečio sukakties. Tačiau nuotaiką gadinanti Rusija. Jos atstovas pareiškė, kad JAV vadovaujama SAS-ga (NATO) ardo egzistuojančią pasaulio tvarką. Eug. Gusearovas, Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas, Muencheno konferencijoje aiškiai pabrėžė, kad negalima nė galvoti, jog po priėmimo į NATO Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos dar galėtų daugiau plėstis SAS-ga. Maskva esanti pažymėjusi "raudoną liniją", iki kurios tegalima būtų į Rytus plėstis, t.y. iki Baltijos valstybių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Į tokį pareiškimą atsiliepdamas, JAV gynybos ministeris William Cohen pasakė, kad vakariečiams Maskvos rūpestis yra suprantamas, bet SAS (NATO) neleiš rusams stabdyti buvusių Sovietų Sąjungos respublikų siekio tapti NATO narėmis.

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston),
Ont. M9N 1J4
♦ MLS
♦ Skelbimas
♦ Komisija 3½%
♦ Toronto Real Estate Board narys
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimco Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

JOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kurio metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo GEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
Telefonas
2373 Bloor Street West **416 763-5677**
(Prie Jane St.)

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Allstate®
You're in good hands.
RON VANAGAS
Agentas
311 Matheson Blvd. E., Mississauga, Ont. L4Z 1X8
Mes turime planą,
kuris jums sutaps pinigų
"Take Two Advantage" planas
sujungia namo ir automobilio
draudimą, sumažina Jūsų įmokas
Darbo tel.: 905 897-5280
Namų tel.: 416 621-1261
Fakso nr.: 905 507-8456
"Pager" nr.: 416 772-1591
APRŪPINU NAMO-AUTOMOBILIO-GYVYBĖS-TURTO DRAUDIMŲ BEI "RRSP" PLANAIS

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway, prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visų rūšių draudos, taip pat naujos automobilio ir namų draudos bei jau apdraustų automobilio ir namų draudos reikalais kreiptis į Rimą Drešerienę; dėl visų komercinių draudų – į Ričardą Drešerį.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
CMD Insurance Services Inc.
Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Rick Drešerį
Tel. 416 233-3334
DRESHER Real Estate Ltd.

TORONTO

Anapilio žinios

– Vasario 14, sekmadienį, iškilmingai atšvęsta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Lietuvos kankinių šventovėje ta proga pamokslus sakė ir 11 v.r. Mišias atnašavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

– Parapijos metiniame susirinkime parapijos taryboms išrinkti arba perrinkti šie asmenys: religinės sekcijos – Teresė Spudulienė; kultūrinės sekcijos – Julija Tumelytė, Valdas Ramanauskas ir Alma Pacevičienė; jaunimo sekcijos – Taras Chornomaz ir Gintaras Karasiejus; jaunų šeimų sekcijos – Laima Stončienė, Birutė Vilkelienė ir Vaida Zenkevičienė; socialinių reikalų sekcijos – Stasė Zimnickienė; administracijos ir parengimų sekcijos – Ričardas Petronis ir Irena Rentelienė.

– Gauta žinia, kad 4 mėnesius mūsų parapijoje talkinęs kun. Kęstutis Ralys ir praeitų metų pabaigoje išvykęs Lietuvos trijų savičių atostogų bei jas užtešęs iki dabar, pas mus jau nebegrįžta, nes yra gavęs svarbų paskyrimą Vilniaus arkivyskupijoje.

– Vasario Šešioliokiosios minėjimas Vasagos apylinkėje įvyko vasario 16, antradienį. Mišias 11 v.r. aukojė svečias iš Lietuvos vysk. Eugenijus Bartulis. Po pamaldų buvo minėjimas ir vaišės.

– Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris Kanadoje praneša, kad visuotinis narių susirinkimas įvyks vasario 28, sekmadienį, 1 v.p. Anapilio antrame aukšte esančiame „Angeliukų“ repeticijų kambaryje. Visi prašomi dalyvauti.

– Viso pasaulio tikintieji įvairiais būdais sparsčiai ruošiasi didžiajai krikščionybės 2000 m. sukakčiai. K.L.K. moterų draugijos skyrius kviečia visus parapijiečius Gavėnios metu kiekvieną penktadienį 3 val. po pietų atvykti mūsų šventovėn, kur bus einami Kryžiaus keliai ir kalbamos pritaikytos maldos. Pasakui tyloje ir ramybėje bus galima susikaupti ir pagarbinti Aukščiausiąjį už tai, kad lydėjo ir tebelydi mus gyvenimo keliuose.

– Gavėnios susikaupimas Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje bus kovo 2, antradienį, 3 v.p.p. Susikaupimą praves Šiaulių vysk. Eugenijus Bartulis.

– Gavėnios susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje bus kovo 5-7 d.d. Susikaupimą praves Šiaulių vysk. Eugenijus Bartulis.

– Gavėnios susikaupimas Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus kovo 8-9 d.d. Susikaupimą praves Šiaulių vysk. Eugenijus Bartulis.

– Mišios sekmadienį, vasario 21, 9:30 v.r. už a.a. Praną Ališauską; 11 v.r. už parapiją; Vasagoje – 3 v.p.p. už Beržanskių mirusius; Delhi (šeštadienį) 3 v.p.p. už a.a. Stasį Augustinavičių (XXV metinės).

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, vasario 14 popietėje dalyvavo 160 asmenų. Pranešimus padarė LN valdybos narė Aldona Dargytė-Byszkiewicz.

– Sekmadienį, vasario 21, LN popietės metu bus galima gauti bulvinių blynų.

– LN valdybos posėdis – vasario 25, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Toronto Lietuvių Namų ir Labdaros fondo narių metinis visuotinis susirinkimas įvyks 1999 m. kovo 14, sekmadienį Karaliaus Mindaugo menėje. Registracija 12 v.p.p., susirinkimo pradžia 1 v.p.p. Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami keturi nariai/ės ir į revizijos komisiją – 1 narys/ė.

– Vytauto Didžiojo menėje vasario 20 įvyks Medžiotojų ir žūklautojų klubo „Tauras“ metinis balius. Programoje – vyry chorą „Aras“ ir V. Povilonio muzika.

– A. a. Vytauto Matulevičiaus atminimui, užjausdami šeimą, Vida ir Vytautas Paškai „Tėviškės žiburiams“ aukoją \$20.

– A. a. Vytauto Matulevičiui mirus, užjausdami žmoną Luciną, D. ir A. Barkauskai „Tėviškės žiburiams“ aukoją \$30.

– A. a. V. Matulevičiaus atminimui pagerbti „Tėviškės žiburiams“ aukoją: \$50 – Šimonėlių šeima, D. V. Vaičiūnai; \$30 – S. A. Ciplijauskai; \$25 – Gražina Balčiūnienė, P. M. Krilavičiūtė; \$20 – J. Lasienė, S. V. Piečiūnaitė, L. G. Matukai, J. S. Kryževičiai, A. Mikšienė, J. Pacevičienė, A. A. Valadkos, O. L. Rimkai, A. J. Empakeriai, S. V. Aušrotai, R. M. Rusinai, G. H. Lapai, B. Č. Joniai, D. L. Garbulaiškaitė, A. Petkevičienė, D. Garbulaiškaitė.

– BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynės bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melnikui, tel. 416 760-7181.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Vasario 16-tos minėjimo Mišiose giedojo jungtinis parapijos ir „Volungės“ choras, organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

– Prasidėjo antroji „Atgaivink“ programos dalis. Tikėjimo pasidalinimo būreliai renkami kartą per savaitę įvairiomis dienomis. Jei kas norėtų įsijungti, prašom skambinti į parapijos raštinę ar parapijos tarybos pirm. B. Čepaitienėi tel. 621-2343.

– Šį trečiadienį su Pelenų die-na prasideda Gavėnia. Mišios ir pelenų ženkinimas ant tikinčiųjų 8 v., 8.30 v.r. ir 7 v.v.

– Parapijos metinės rekolekcijos, kurias praves Šiaulių vysk. E. Bartulis, vyks kovo 17-21 d.d.

– Praeitų metų aukų parapijai ir visuomeninei pakvitavimui galima pasiimti sekmadieniais salėje po Mišių.

– Vasario 9 d. palaidotas a.a. Bronius Mackevičius, 85 m. Paliko brolių Zigimą su šeima Lietuvoje. Lietuvoje mirė Adomo Grigonio brolis Silvestras, Alfonsas Kairys, Antano Kairio ir Genovaitės Rulevičienės brolis, o Čikagoje mirė O. Taseckienės pusseserė Elena Dubauskienė.

– Parapijiečių metinis susirinkimas, kurime bus padaryti įvairūs pranešimai ir renkama pusė parapijos tarybos narių, įvyks vasario 28 d., po 11.30 v. Mišių. Kas norėtų kandidatuoti į parapijos tarybą ar, gavus sutikimą, siūlyti kitus, yra prašomi skambinti bet kuriam iš nominacijų komisijos narių: V. Taseckui tel. 905 824-4461, dr. J. Čuplinskienei 533-7425 ar L. Kulivaienei 766-2996.

– Parapijos vakarienei status rezervuoti ir bilietus įsigyti galima po Mišių salėje, kitu laiku jo namuose tel. 905 824-4461. Parapijos vakarienei įvyks šeštadienį, kovo 27. Bilieto kaina \$25. Meninę programą dalį atliks Hamiltono „Aukuras“, suvaizdinamas trumpa E. Kudabienės režisuota Žemaitės komedija „Trys mylimos“.

– Dar yra keletas vietų maldininkų kelienei po krikščionybę svarbiausius Italijos miestus balandžio 8-18 d.d. Kelionės kaina \$2,449. Registruotis pas kun. E. Putrimą ar Marlin Travel atstovą R. Valadką tel. 231-1061.

– Mišios sekmadienį, vasario 21: 8.15 v.r. už a.a. Vladą Šalvaitį; 9.15 v.r. už a.a. Juozą Vyšniauską; 10.15 v.r. už a.a. Albiną Bočkų, a.a. Sofiją Olekienę, už S. Štūkienės šeimos mirusius; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

– Pamaldos 9.45 v. ryto Išganytojo šventovėje.

– Tarybos posėdis įvyks kovo 2 d., 7.30 v. v. Alfredos Mikšienės bute.

– Numatytos ekumeninės pamaldos: kovo mėn. 10 d., 7 v.v. kun. Alg. Žilinskas pamokslą sakys ir parapijos choras giedos Prisikėlimo parapijos šventovėje. Sekmadienį po to svečias Prisikėlimo parapijos kunigas pamokslą sakys Išganytojo parapijos šventovėje. Remkime ekumeninį sąjūdį ir gausiai dalyvaukime abiejose pamaldose.

Maironio mokyklos žinios

– Vasario 16-toji buvo iškilmingai paminėta mokykloje 11 v.r. Buvo įnešta Lietuvos trispalvė, kun. E. Putrimas sukalbėjo invocaciją. Svečias, Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopos pirmininkas, Vyta. Pečiūlis paaiškino mokiniams apie šios organizacijos veiklą. Meninę programą atliko mokyklos choras, vadovaujamas Rasos Bukšaitytės-Wilkinson, akompanuojant T. Vainiui. Taip pat prisidėjo kankininkų ansamblis, vadovaujamas Julijos Adamonytės ir Zibutės Janeliūnienės. Minėjime dalyvavo tik dalis kursantų ir mažas skaičius tėvų.

– A. a. inž. Vytautui Matulevičiui staiga mirus, užjausdami žmoną Luciną ir artimuosius, Petra ir Vladas Jankaičiai „Tėviškės žiburiams“ aukoją \$30.

– A. a. Anicetos Aperavičienės ir a. a. Vyt. Matulevičiaus atminimui pagerbti L. ir J. Yčai Anapilio vaikų darželio aikštelės statybai paaukojo \$100.

– Justiną ir Bonifacą Sriubiškius, Aldoną Stadienį ir Praną Kavaliauską, sesučių mirties liūdesyje užjausdami, Aleksandra ir Pranas Razgaičiai „Tėviškės žiburiams“ aukoją \$50.

– A. a. Stefanijus Račickienės atminimui pagerbti „Tremtinių grįžimo fondui“ aukoją: \$20 – A. I. Zalagėnai; \$10 – E. S. Kuzmickai, R. V. Poviloniai, J. V. Pusaškiiai, R. Juknevičius, B. T. Stanuliai, V. Birštonas, V. Knyvaitė, A. Pavilonis. Aukus surinko M. Povilaitienė ir R. Simonaitienė. K.L.K. moterų dr.-jos centro valdyba

MUZIKAI IŠ LIETUVOS KONCERTUOS

smuikininkas **Raimundas Katilius**
pianistė **Golda Wainberg-Tatz**

1999 m. kovo 6, šeštadienį, 8 val. vak.

843 Watson Rd. S., ARKELL, Ont.

(ARKELL – tik 5 minutės nuo Guelph universiteto, 45 minutės nuo Mississaugos)

Bilietų kaina – \$20. Rezervuoti tel. 519 763-7528

R. KATILIUS – neseniai buvo apdovanotas Gedimino ordinu už iškilų muzikinę veiklą.
G. TATZ – pasižymėjusi Lietuvoje koncertais su Valstybiniu simfoniniu orkestru bei Vilniaus styginiu kvartetu. Repertuare bus Griego, Schulhoff'o, Bloch'o ir Mendelssohn'o kūriniai.

Rengia – Peter Ysselstein Arkell koncertų serijoje

Maloniai kviečiame visus į retą, neeilinį

smuikininko **RAIMUNDO KATILIAUS** ir

pianistės **GOLDOS VAINBERGAITĖS-TATZ**

dueto kamerinį koncertą

1999 m. kovo 7, sekmadienį, 6 v.v.

Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College Str., Toronto, Ontario

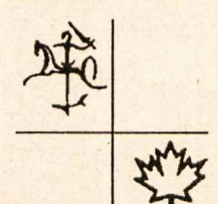
Įėjimas – \$20 asmeniui; studentams/vaikams – \$10. Vietos salėje numeruotos.

Reservacijos priimamos vakarais telefonu pas ALGĮ NAUSĖDĄ, 416 231-1423.

Rengia Toronto Prisikėlimo parapijos persikėlimo vajeus komitetas

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI,

RRSP

INEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE Į RRSP

– Mokame aukštas palūkanas už GIC investicijas

– Neimame jokio administracinio mokesčio

– Prieš 69 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas pervesti į RRIF nemokant valdžiai jokių mokesčių

– Norint gauti mokesčių atleidimą už 1998 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki 1999 metų kovo 1d.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

VASARIS YRA RRSP INDĖLIŲ MĖNUO

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

- turi platų indėlių pasirinkimą
- moka aukštas palūkanas
- siūlo „Mutual Funds“ ir „Index-Linked“ investicijas
- neima mokesčių už patarnavimus

- mielai perkels RRSP indėlius iš kitų įstaigų
- tuoj pat išduoda kvitą mokesčių atleidimui
- gali pervesti RRSP santaupas į RRIF nemokant valdžiai jokių mokesčių

Jei trūksta santaupų, PARAMA mielai perves paskolą labai gerom sąlygom!

PASKUTINĖ INDĖLIŲ DIENA 1998 METAMS – KOVO 1 D.

Skyriai: 1573 Bloor St. W., Toronto

Tel.: 416 532-1149

2975 Bloor St. W., Etobicoke

Tel.: 416 207-9239

„Prie gražaus žydėjo Dunojaus“ – koncertas įvyks vasario 21, sekmadienį, 3 v.p.p. Toronto Lietuvių parapijoje, gautas šis sveikinimas: „Siūniu Jums geriausius sveikinimus iš Lietuvos Vasario 16 proga ir tariau Jums visiems lietuviams Kanadoje nuodirdų ačiū už Jūsų visų pasiaukojantį įvairiapusišką darbą Lietuvos labui“.

K.L.B. Toronto apylinkės surengtame Vasario 16-tosios minėjime Anapilyje dalyvavo apie 400 lietuvių. Gražią meninę programą atliko Toronto choras „Volungė“, tautinių šokių ansamblis „Gintaras“, Lietuvos kankinių šventovės choras „Angeliukai“. Pagrindinę kalbą pasakė JAB LB pirmininkė adv. Regina Narušienė. Apžvelgusi Lietuvos okupacijos laikotarpį, ji priminė bendruomeninės veiklos plėtimo svarbą. Susirinkusius sveikino Mississaugos burmistrė Hazel McCallion ir keletas kitų valdžios atstovų. Programai vadovavo Indrė Čuplinskaitė. Minėjimas užsibaigė 6.30 v.v., po jo muziejus salėje vyko priėmimas garbės svečiams.

A. a. Gracijono Jasevičiaus 15 metų mirties prisiminimui Elena Jasevičienė „Tėviškės žiburiams“ aukoją \$100.

A. a. Gracijono Jasevičiaus 15 metų mirties sukakčiai paminėti žmona Elena, dukros Rasa ir Gvina, sūnus Rolandas su šeima „Tėviškės žiburiams“ aukoją \$100.

A. a. Liudo Sagio šviesiam atminimui pagerbti, užjausdami jo žmoną Alę, tremtinių vaikų mokyklai „Lietuvių Namai“ Vilniuje S. V. Aušrotai aukoją \$100.

A. a. Kostės Bublinskienės atminimui pagerbti „Vaiko tėviškės namams“ aukoją: \$40 – Z. P. Augaičiai šeima; \$25 – dr. J. ir E. Čuplinskių šeima, L. Karbūnienė-Urbonienė; \$20 – M. Povilaitienė, J. Walker, A. Arūnienė, T. Trakymienė, A. ir B. Stonkai, dr. B. ir dr. Č. Joniai, M. Tamulaitienė, dr. D. ir J. Norkai; \$15 – R. ir V. Simonaičiai; \$10 – J. Pacevičienė, G. Balčiūnienė, A. Valienė, O. Čaikienė, A. ir K. Rataičiai, S. Kupčiūnienė. Aukus surinko M. Povilaitienė ir R. Simonaitienė.

K.L.K. moterų dr.-jos centro valdyba

Iš Kaišiadorių vyskupo J. Matulaičio, prieš keletą metų vadovavusio rekolekcijoms Kanados lietuvių parapijoje, gautas šis sveikinimas: „Siūniu Jums geriausius sveikinimus iš Lietuvos Vasario 16 proga ir tariau Jums visiems lietuviams Kanadoje nuodirdų ačiū už Jūsų visų pasiaukojantį įvairiapusišką darbą Lietuvos labui“.

K.L.B. Toronto apylinkės surengtame Vasario 16-tosios minėjime Anapilyje dalyvavo apie 400 lietuvių. Gražią meninę programą atliko Toronto choras „Volungė“, tautinių šokių ansamblis „Gintaras“, Lietuvos kankinių šventovės choras „Angeliukai“. Pagrindinę kalbą pasakė JAB LB pirmininkė adv. Regina Narušienė. Apžvelgusi Lietuvos okupacijos laikotarpį, ji priminė bendruomeninės veiklos plėtimo svarbą. Susirinkusius sveikino Mississaugos burmistrė Hazel McCallion ir keletas kitų valdžios atstovų. Programai vadovavo Indrė Čuplinskaitė. Minėjimas užsibaigė 6.30 v.v., po jo muziejus salėje vyko priėmimas garbės svečiams.

A. a. Liudo Vyšniausko atminimui pagerbti, užjausdami jo žmoną Alę, tremtinių vaikų mokyklai „Lietuvių Namai“ Vilniuje S. V. Aušrotai aukoją \$100.

A. a. Gracijono Jasevičiaus 15 metų mirties prisiminimui Elena Jasevičienė „Tėviškės žiburiams“ aukoją \$100.

A. a. Gracijono Jasevičiaus 15 metų mirties sukakčiai paminėti žmona Elena, dukros Rasa ir Gvina, sūnus Rolandas su šeima „Tėviškės žiburiams“ aukoją \$100.

A. a. Liudo Sagio šviesiam atminimui pagerbti, užjausdami jo žmoną Alę, tremtinių vaikų mokyklai „Lietuvių Namai“ Vilniuje S. V. Aušrotai aukoją \$100.

A. a. Kostės Bublinskienės atminimui pagerbti „Vaiko tėviškės namams“ aukoją: \$40 – Z. P. Augaičiai šeima; \$25 – dr. J. ir E. Čuplinskių šeima, L. Karbūnienė-Urbonienė; \$20 – M. Povilaitienė, J. Walker, A. Arūnienė, T. Trakymienė, A. ir B. Stonkai, dr. B. ir dr. Č. Joniai, M. Tamulaitienė, dr. D. ir J. Norkai; \$15 – R. ir V. Simonaičiai; \$10 – J. Pacevičienė, G. Balčiūnienė, A. Valienė, O. Čaikienė, A. ir K. Rataičiai, S. Kupčiūnienė. Aukus surinko M. Povilaitienė ir R. Simonaitienė.

JEI RENGITĖS PARDUOTI NAMĄ, pirmiausia kreipkitės į atnaujinimo specialistus. Perdažytas, moderniau pertvarkytas namas žymiai pakels kainą. Skambinkite Zeniui, tel. 905 301-7513 arba 905 301-3729.

GALVOJAT PIRKTI NAMĄ? Visą rasite knygelėje „Guide to Buying Home“. Skambinti tel. 416 231-1929, bet kuriuo laiku. Ši informacija bus pasiūsta Jums niekaip jūsų nepareigojant.

KAIP GERIAU PARDUOTI NAMĄ? Visas informacijas rasite „Guide to Selling your Home“. Skambinti bet kuriuo laiku 24 val. laikotarpį tel. 416 231-1929. Šią knygelę atsiųsim niekaip jūsų nepareigojant.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nesusaisiname rūsius, dengiamo stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

MONTREAL

Į „Order of Canada“ vasario 3 d. gubernatorius Romeo LaBlanc įvesdino 56 kanadiečius. Tarp jų buvo rašytojas, knygų leidėjas, filmų kūrėjas Alain Stanke (Alozyas Stankevičius). Jis palaiko ryšius su lietuviais, o jo sūnus muzikas Aleksandras ilgą laiką buvo Aušros Vartų parapijos vargonininku ir dabar vadovauja moterų dainos vienetei „Aušra“. A. Stankės brolis Liudas Stankevičius daugelį metų veda lietuvišką radijo pusvalandį Montrealyje. Kitas tokia pačia garbę gavęs montrealietis buvo Raymond Bartnikas, pasaulinio garso mokslininkas izoliacinių medžiagų tyrinėjimo srityje. „The Gazette“ vasario 3 d., paskelbdama šią žinią, idėjo vienintelio A. Stankės nuotrauką.

Skautų Kūčios, įvykusios Aušros Vartų salėje. Nuotraukoje Bulotukai, S. Ptašinskas, P. ir A. Mickai, R. ir G. Gapučiai atidžiai klausosi kun. K. Ambraso, S.J., kuris aiškina apie kalėdaičius ir lietuviškas Kūčių tradicijas 1998 m. gruodžio 15 d.

Su Lietuvos karininkais į St. Jean kario menės bazę atvykęs civilis tarnautojas mokytis prancūzų kalbos yra Darius Jakulavičius. Anksčiau jo pavardė buvo klaidinčiai paskelbta. B.S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių,

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiesiems arba nuomojamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545

Fax: 722-3546

KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuviškos išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinės bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingam, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

PRANEŠIMAS

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir LABDAROS FONDO narių

metinis – visuotinis susirinkimas

yra šaukiamas 1999 m. kovo 14, sekmadienį,

1 v.p.p., Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje,

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.

Dalyvaujančių registracija prasideda 12 val.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo sudarymas: a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų;
3. Darbotvarkės tvirtinimas;
4. 1998 m. susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas;
5. Valdybos pranešimai: a) pirmininko, b) išdinkimo, c) slaugos namų, d) statybos ir remonto, e) „Lokio“ svetainės, f) visuomeninės veiklos, g) švietimo fondo, h) bingo, j) kazino;